

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Vukovarsko-srijemska
županija

Svibanj 2025.

V2

Sadržaj

1. Analiza stanja

- 1.1. Turistički proizvodi i usluge
- 1.2. Atrakcijska osnova
- 1.3. Javna turistička infrastruktura
- 1.4. Komunalna infrastruktura
- 1.5. Prometna infrastruktura
- 1.6. Analiza stanja digitalizacije
- 1.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom
- 1.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji
- 1.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala
- 1.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti
- 1.11. Analiza konkurencije
- 1.12. Izvješće o analizi stanja

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

- 3.1. Izvori podataka
- 3.2. Izračun pokazatelja održivosti
- 3.3. Praćenje održivosti

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

- 4.1. SWOT analiza
- 4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma
- 4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta
- 4.4. Identificiranje ciljeva

4.5. Mjere i aktivnosti

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

- 5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- 5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice
- 5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

6. Popis projekata

- 6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

- 7.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom
- 7.2. Izvješće o provedbi

8. Zaključak

9. Prilozi

UVOD

Vukovarsko-srijemska županija smještena je na važnom prometnom pravcu i na sjecištu srednjoeuropskih i jugoistočnoeuropskih ruta, raspolaže bogatom kulturnom i povijesnom baštinom te značajnim prirodnim resursima. Ipak, turizam u ovoj hrvatskoj županiji je još uvijek u fazi razvoja i suočava se s izazovima poput nedovoljne aktivacije postojećih potencijala i potrebe za jačom suradnjom među dionicima, posebice jačanjem privatnih inicijativa, nakon što je javni sektor realizirao prve projekte. Unatoč povoljnim preduvjetima, poput strateškog položaja, gostoljubivosti stanovništva i raznovrsnih prirodnih bogatstava, turizam u Županiji se suočava s ograničenjima poput nedostatka stručnih kadrova i usmjerenosti lokalne zajednice na druge gospodarske sektore.

Kako bi se omogućio održiv i koordiniran razvoj turizma, izrađuje se Plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemske županije, utemeljen na odredbama Zakona o turizmu (NN 156/23) i izrađuje se za četverogodišnje razdoblje. Temeljna svrha Plana je usmjeriti razvoj destinacije prema načelima održivosti, uz poštivanje strateških i prostornih planova, planova upravljanja kulturnom baštinom te drugih važećih propisa i dokumenata. Plan predstavlja osnovu za donošenje odluka i mjera koje vode dugoročnom razvoju turizma na korist svih dionika – posebice posjetitelja, lokalne zajednice i gospodarstva. Plan upravljanja destinacijom obuhvaća analizu postojećeg stanja, identifikaciju i vrednovanje resursa, definiranje strateških ciljeva i razvojnih smjerova, kao i popis mjera i projekata koji doprinose održivosti destinacije. Poseban naglasak stavlja se na kontinuirano praćenje i vrednovanje turističkih aktivnosti, prilagodbu strategija promjenama na tržištu te uključivanje lokalnih dionika i zajednice u proces planiranja i provedbe mjera. Struktura Plana temelji se na važećoj metodologiji i smjernicama Ministarstva turizma i sporta, a uključuje i javno savjetovanje te transparentno objavljivanje Plana i popisa projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Kroz ovakav pristup, Vukovarsko-srijemska županija nastoji unaprijediti turističku ponudu, povećati konkurentnost na tržištu, očuvati prirodne i kulturne resurse te osigurati dugoročnu dobrobit lokalnog stanovništva, u skladu s principima održivog razvoja.

OSNOVNE INFORMACIJE O DESTINACIJI

Vukovarsko-srijemska županija je najistočnija hrvatska županija koja se nalazi na prostoru istočne Slavonije i zapadnog Srijema. Županija se prostire na površini od 2.448 km², što čini 2,8 % ukupne površine Republike Hrvatske. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, u županiji živi 143.113 stanovnika s prosječnom gustoćom naseljenosti od 58,32 stanovnika po km². Ovo predstavlja značajan pad u odnosu na popis iz 2011. godine kada je županija imala 179.521 stanovnika, odnosno smanjenje od čak 20,3%, što je najveći relativni pad broja stanovnika među svim hrvatskim županijama.

Vukovarsko-srijemska županija leži u međurječju, između Dunava i Save, zauzimajući dijelove povijesnih pokrajina istočne Slavonije i zapadnog Srijema. Kroz županiju prolaze važni međunarodni kopneni (cestovni i željeznički) i riječni pravci (Dunav i Sava), što joj daje strateški značaj. Najviša nadmorska visina je 294 m (točka Čukala kod Iloka), a najniža 78 m (Spačva). Na istoku se nalaze obronci Fruške gore koji se postupno spuštaju u Vukovarski ravnjak, dok se na zapadu nalazi planina Dilj kod koje započinje vinkovačko-đakovački ravnjak. Kroz županiju teku brojne rijeke koje oblikuju njezin krajolik. Najznačajnije su Dunav, koji se ulijeva u Crno more, Sava koja se ulijeva u Dunav, Vuka koja se također ulijeva u Dunav kod Vukovara, te Bosut s pritokama Berava, Biđ, Studva i Spačva. Ove rijeke, bogate ribom, utjecale su na kontinuitet življenja, čemu je pridonijela i plodna praporna zemlja. Klima je umjereno kontinentalna sa srednjom godišnjom temperaturom od 11 °C, dok najviša godišnja temperatura dostiže do 30 °C. Ovakvi klimatski uvjeti pogoduju poljoprivredi, posebice ratarstvu i vinogradarstvu, što je odredilo i gospodarsku orijentaciju županije.

Područje današnje Vukovarsko-srijemske županije naseljeno je od davnina zahvaljujući izvanredno plodnom tlu, povoljnim klimatskim uvjetima, prirodnom bogatstvu i dobrom prometnom položaju. Bogata povijest ovog područja započinje još u prapovijesti, o čemu svjedoče brojni arheološki nalazi, posebice vučedolska kultura. U srednjem vijeku na ovom području stvaraju se županije kao novi oblik teritorijalne organizacije po ugarskom uzoru. Vukovska županija dobila je naziv po starom župskom središtu Vukovu, koje se prvi put spominje 1220. godine. Od 14. stoljeća prevladava pomađareni naziv Vukovar.

Poveljom hercega Kolomana 1231. godine naselje oko utvrde Vukova dobiva status slobodnog kraljevskoga grada i počinje se razvijati u značajno obrtničko i trgovačko središte. Nakon pada pod osmansku vlast 1536. godine, Turci osnivaju vojno-administrativne jedinice među kojima je bio i Srijemski sandžak, koji je obuhvaćao turske posjede u istočnoj Slavoniji (Osijek, Ivankovo, Ilok, Nijemci i dr.). Nakon oslobođenja od Turaka krajem 17. stoljeća, područje se vraća u sastav Habsburškog Carstva. Dana 11. studenog 1745. godine u Vukovaru je svečano proglašena Srijemska županija, na čije je čelo postavljen barun Marko Pejačević. Županija je bila pod upravom hrvatskog bana i hrvatskih sudova, ali je imala i svoje županijske skupštine i određenu samoupravu. Nakon Prvog svjetskog rata i raspada Austro-ugarske monarhije, ovo područje ulazi u sastav Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (kasnije Kraljevine Jugoslavije). U Drugom svjetskom ratu, područje je bilo dio Nezavisne Države Hrvatske, a nakon rata ponovno u sastavu Jugoslavije. Raspadom socijalističke Jugoslavije i proglašenjem neovisnosti Republike Hrvatske, 1993. godine obnavlja se županija pod imenom Vukovarsko-srijemska županija. Tijekom Domovinskog rata (1991. - 1995.) ova županija je pretrpjela velika razaranja, posebice grad Vukovar koji je bio poprište jedne od najkrvavijih bitaka toga rata. Vukovarsko-srijemska županija danas je administrativno podijeljena na pet gradova (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok i Otok) i 26 općina. Sjedište županije je grad Vukovar, koji se nalazi na istočnoj granici županije, na ušću rijeke Vuke u Dunav.

Demografski trendovi u županiji su negativni. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, broj stanovnika smanjio se za 20,3 % u odnosu na popis iz 2011. godine, što predstavlja najveći relativni pad broja stanovnika među svim hrvatskim županijama. Ovaj trend uzrokovan je negativnim prirodnim prirastom i značajnim iseljavanjem stanovništva, posebice nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Glavni izazovi s kojima se suočava županija su odlazak stanovništva u veća središta i izvan granica Republike Hrvatske.

Gospodarstvo Vukovarsko-srijemske županije tradicionalno se temelji na poljoprivredi, industriji i trgovini. Najznačajnije djelatnosti prema ostvarenom ukupnom prihodu poduzeća u djelatnosti bile su opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija te poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Prema strukturi površina, u županiji prevladavaju oranice, vinogradi, voćnjaci i šume. Županija

raspolaže s oko 150.000 ha vrlo plodne zemlje, pri čemu se najplodnija nalazi na vukovarskom ravnjaku. Ratarske površine su meliorirane i komasirane te omogućuju strojnu obradu i visoke prinose. Najviše se proizvode pšenica, kukuruz, šećerna repa i duhan, a u području od Vukovara do Iloka poseban naglasak stavljen je na vinogradarstvo i vinarstvo. Šume pokrivaju površinu od oko 70.000 ha, s posebno poznatim šumama hrasta lužnjaka u spačvanskom šumskom bazenu. Ovo prirodno bogatstvo pruža osnovu za razvoj drvne industrije koja ima dugu tradiciju na području županije.

Poduzetništvo i obrtništvo u Vukovarsko-srijemskoj županiji imaju dugu tradiciju. Na području županije djeluje veliki broj malih industrija koje predstavljaju brand u županiji, Hrvatskoj i inozemstvu. Posljedice ratnih razaranja još su vidljive u gospodarskom razvoju, ali županija ima potencijal za oporavak kroz ulaganja u infrastrukturu i ključne gospodarske sektore.

Županija ima bogatu kulturnu baštinu koja svjedoči o dugoj i burnoj povijesti ovog područja. Među najznačajnijim kulturnim znamenitostima ističu se atrakcije u većim gradovima poput Vukovara, Vinkovaca i Iloka. Ova baština pruža izvrsne temelje za razvoj kulturnog turizma. Turizam županije temelji se na valorizaciji kulturne i prirodne baštine, ruralnom turizmu i manifestacijama.

Vukovarsko-srijemska županija, unatoč izazovnim demografskim i gospodarskim izazovima s kojima se suočava, ima značajan razvojni potencijal zahvaljujući svom povoljnom geoprometnom položaju na važnim međunarodnim koridorima, bogatim prirodnim resursima, plodnom poljoprivrednom zemljištu i dugoj tradiciji u poljoprivredi i industriji. Blizina velikih rijeka Dunava i Save, bogata kulturna baština, raznovrsne turističke mogućnosti za rekreaciju, ruralni turizam i očuvana priroda čine ovu županiju atraktivnom za razvoj različitih oblika gospodarskih djelatnosti, uključujući i turizam. Kontinuirana ulaganja u infrastrukturu, poduzetništvo i poljoprivredu, uz valorizaciju kulturne i prirodne baštine, mogu doprinijeti revitalizaciji ovog područja i poboljšanju kvalitete života njezinih stanovnika te u budućnosti potencijalno i povratku djela populacije koja je s ovog područja otišla u posljednjih desetak godina. Kao najistočnija hrvatska županija, Vukovarsko-srijemska županija ima važnu ulogu povezivanja Hrvatske sa susjednim zemljama i šire s jugoistočnom Europom.

1. Analiza stanja

Detaljnim uvidom u turističku ponudu i potražnju na području Vukovarsko-srijemske županije napravljena je analiza stanja koja obuhvaća nekoliko segmenata: turističke proizvode i usluge, pregled atrakcijske osnove, javne turističke infrastrukture, komunalne i prometne infrastrukture. Zatim su napravljene analize stanja digitalizacije, pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom, organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji, stanja i potreba ljudskih potencijala, komunikacijskih aktivnosti te konkurencije. Za kraj, napravljeno je izvješće o analizi stanje te kratki pregled uključenih destinacija.

1.1. Turistički proizvodi i usluge

U okviru potpoglavlja koje se odnosi na turističke proizvode i usluge analizirani su ponuda i potražnja smještaja, dolasci i noćenja posjetitelja i turista, kao i ugostiteljska ponuda. Prilikom analize, radi različitih metodologija, korištene su paralelno baze podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS) te sustava eVisitor. Detaljnije, prilikom usporedbi s drugim destinacijama, u kojima nije bio omogućen pristup podacima iz sustava eVisitor, korišteni su podaci iz DZS-a, dok su za interne analize dinamike ponude i potražnje korišteni podaci sustava eVisitor.

Smještaj - Ponuda

Ponuda smještajnih kapaciteta u Vukovarsko-srijemskoj županiji je ograničena na manji broj objekata, posebice u privatnom smještaju, uz vrlo mali broj profesionalnih kapaciteta u hotelima i kampovima. U 2024. godini ukupan broj soba, apartmana i mjesta za kampiranje, prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS), iznosio je 1.108, u kojima je bilo 2.726 stalnih postelja, odnosno 2,46 stalnih postelja po sobi, apartmanu ili mjestu za kampiranje. Ukupna ponuda županije u odnosu na onu na državnoj razini je minorna, s ukupnim udjelom od 0,2 %, dok je udio ponude u odnosu na kontinentalnu Hrvatsku (sve županije RH koje nemaju izlaz na Jadransko

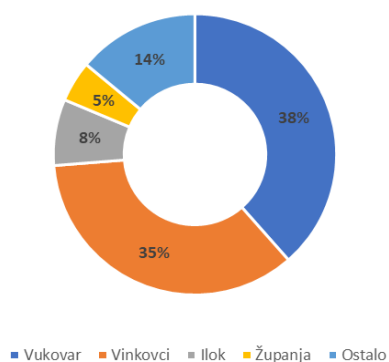
more) također smanjen, odnosno županija svojom ponudom predstavlja oko 4 % ukupne ponude na kontinentu.

U odnosu na podatke Državnog zavoda za statistiku, podaci sustava eVisitor pokazuju kako je u 2024. godini u ponudi bilo 411 smještajnih objekata s ukupno 1.324 smještajne jedinice i 3.334 kreveta, odnosno 2,52 kreveta po jedinici. U odnosu na 2023. godinu, prema sustavu eVisitor, ukupna ponuda porasla je za 320 kreveta, odnosno za 11 %.

U odnosu na razdoblje prije pandemije, odnosno 2019. godinu, ukupni kapaciteti su prema podacima DZS-a povećani za 34 % u županiji, odnosno prosječno 6 % godišnje, usprkos velikim promjenama uslijed pandemije. Takav rast bio je značajno viši nego onaj na razini cijele države, odnosno na toj razini zabilježen minimalan rast od 2 % u istom promatranom razdoblju, dok je na kontinentu ostvaren značajniji pad od 6 % u pogledu ponuđenih jedinica. Kao posljedica navedenog je i udjel županije u ukupnoj ponudi na kontinentu porastao s 2,5% prije pandemije na skoro 4 % nakon pandemije.

U ukupnoj ponudi županije, prema podacima DZS-a, četiri grada su zaslužna za više od 85 % ponude. Gradovi Vukovar (39 %), Vinkovci (35 %), Ilok (8 %) i Županja (5 %) zajedno imaju 87 % smještajnih kapaciteta županije. Navedeni gradovi su u razdoblju prije pandemije imali udio i veći od 92 %, odnosno u posljednjih pet godina, ostali gradovi i općine su povećali svoje kapacitete i udjele u ukupnoj ponudi, ali još uvijek u zbroju imaju vrlo mali udio u ukupnoj ponudi.

Udio u ukupnoj ponudi Vukovarsko-srijemske županije, stalne postelje, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Prema podacima iz sustava eVisitor, od ukupnog broja objekata u Vukovarsko-srijemskoj županiji, njih 33 % bilo je u Vinkovcima, 31 % u Vukovaru, 10 % u Županji, 8 % u Iloku te 3 % u Nijemcima, dok je preostalih 15% ukupne ponude prema broju objekata bilo u ostalih 16 općina i gradu Otoku.

Prema podacima o kategoriziranim objektima Ministarstva turizma i sporta iz travnja 2025. godine, u županiji su trenutno kategorizirani sljedeći objekti:

- 3*
 - Hotel Slavonija, Vinkovci – 89 jedinica, 124 postelje
 - Hotel Admiral, Vinkovci – 68 jedinica, 116 postelja
 - Hotel Gem, Vinkovci – 50 jedinica, 93 postelje
 - Hotel Lav, Vukovar – 44 jedinice, 87 postelja
 - Turističko naselje Stari podrum, Ilok – 30 jedinica, 60 postelja
- 4*
 - Hotel Dunav s depandansom, Ilok – 16 jedinica, 23 postelje
 - Turističko naselje Ladanjsko imanje Principovac, Ilok – šest jedinica, 12 postelja.

Ukupno, u hotelima i turističkim naseljima u županiji je u ponudi 281 jedinica, odnosno 480 postelja u objektima s 3* te 22 jedinice i 35 postelja u objektima s 4*, dok trenutno ne postoje objekti s 5*. U odnosu na ukupnu smještajnu ponudu županije, kapaciteti u hotelskim i sličnim, kategoriziranim objektima, imaju udio od oko 27 % u broju jedinica te oko 19 % u broju postelja. Navedeni udjeli su viši nego što je to slučaj na državnoj razini, gdje je u 2024. ponuda u hotelskim i sličnim objektima zauzimala udio od oko 23 % ukupne u pogledu jedinica te oko 15 % u pogledu postelja.

Iako je udio ponude u hotelima veći na županijskoj razini nego je to slučaj na državnoj, vidljivo je kako su hoteli koncentrirani u tri destinacije, odnosno primarno u Vinkovcima, Iloku te jedan objekt u Vukovaru. Hoteli su manjih veličina, odnosno ne postižu značajnu ekonomiju obujma te su uz samu ponudu smještaja više orijentirani i na ponudu hrane i pića, odnosno događaja, posebice vjenčanja.

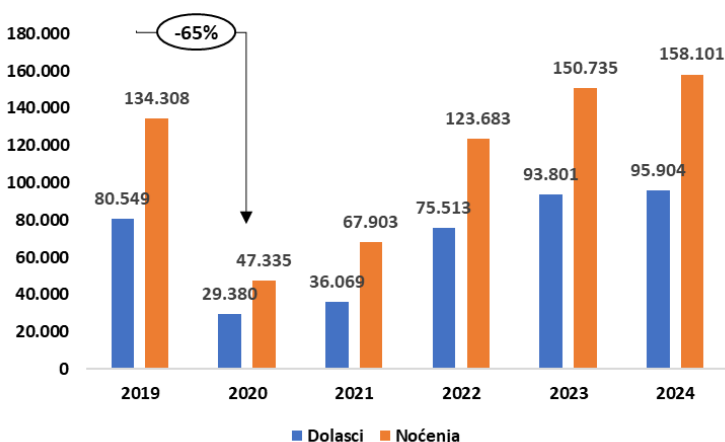
Ostatak ponude, prema podacima Turističke zajednice županije, koncentriran je u nekoliko kategorija:

- Objekti u domaćinstvu – oko 300 objekata u ponudi, pretežito niže kvalitete, ponajviše kategorizirano s 3*, uz ponudu smještaja i kod nekih objekata hrane i pića kao dodatne usluge. Često u sklopu ili kao zaseban objekt obiteljskih kuća koje vode pojedinci, kao dodatni izvor financijskih sredstava, uz domaćinsku atmosferu i ponudu hrane i pića kao diferencijacijski faktor.
- Sobe za iznajmljivanje – 18 objekata u ponudi, pretežito niže kvalitete, uz poneku iznimku i iskorak u kvaliteti u pogledu namještaja i dodatnih sadržaja.
- Apartmani – 16 objekata, također pretežito niže kvalitete i uz iste diferencijacijske faktore.
- Seljačka domaćinstva – 13 objekata na OPG-ovima, primarno lociranih u općinama, ponajviše u Bošnjacima te dva kampa na OPG-ovima.
- Hosteli – 11 objekata, većinom u Vinkovcima i Vukovaru te jedan objekt u Otoku.
- Kuće za odmor – 10 objekata, ograničene dodatne ponude, odnosno fokus na sami smještaj uz poneku kuću s bazenom i manjim wellness sadržajima, kao dodatnim značajkama i diferencijacijskim faktorima. Većina kategorizirana kao objekti u domaćinstvu, a manji dio kao kuće za odmor.
- Prenoćišta i pansioni – osam objekata, većinom u Vukovaru i Županji.
- Lovačke kuće – tri objekta.
- Ostali objekti – uglavnom u pojedinačnom obliku ponude, podvrste poput gostionice, objekta za robinzonski smještaj i organizirano kampiranje te učeničkog doma.

Smještaj - Potražnja

Prema podacima DZS-a, Vukovarsko-srijemska županija je u 2024. ostvarila gotovo 96 tisuća dolazaka te 158 tisuća noćenja. U odnosu na razdoblje prije pandemije, odnosno 2019. godinu, ostvaren je rast od 19 % u dolascima te 18 % u noćenjima, to jest, rast od prosječno 4 % godišnje u dolascima te 3 % godišnje u noćenjima. Sve navedeno ostvareno je usprkos padu potražnje od otprilike 65 % u 2020. godini uslijed pandemije. Prosječna duljina boravka je u 2024. godini bila 1,6 noćenja te se nije značajnije mijenjala dulje razdoblje.

Dolasci i noćenja u Vukovarsko-srijemskoj županiji, 2019. - 2024.

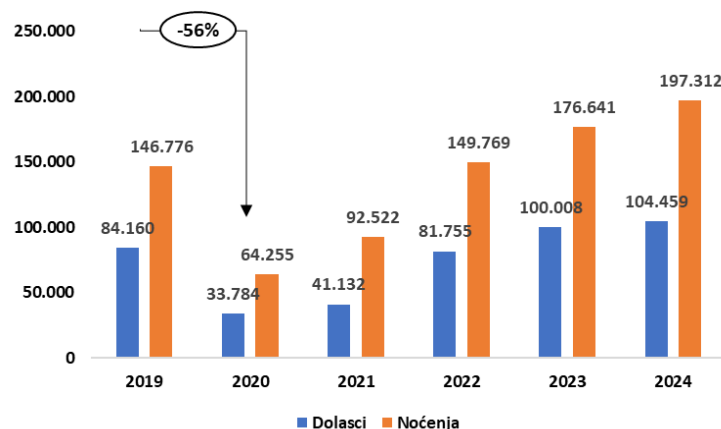
Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

U odnosu na državnu razinu, to su iznimno pozitivni rezultati, s obzirom na to da je tek u 2024. potražnja bila na razinama iznad 2019. godine na državnoj razini, odnosno u tom razdoblju noćenja su se povećala za samo 3 %. Također, pad potražnje u 2020. godini bio je i manji na državnoj razini, odnosno iznosio je oko 55 %. Također, navedena dinamika potražnje bila je bolja nego ona na razini kontinentalne Hrvatske, koja je u promatranom razdoblju porasla za 6 % u noćenjima. Pad u 2020. godini u kontinentalnoj Hrvatskoj bio je otprilike isti kao i za predmetnu županiju, odnosno oko 65 %. Prosječna duljina boravka u kontinentalnoj Hrvatskoj bila je 1,9 noćenja, uz blagu tendenciju rasta. Kao i kod ponude, ukupna potražnja u županiji je na državnoj razini vrlo mala, odnosno zaslužna je za također oko 0,2 % ukupne potražnje, dok je u odnosu na kontinentalnu Hrvatsku, potražnja županije zaslužna za oko 3 % kontinentalne potražnje, nešto manje od udjela ponude. Rast u 2024. godini ostvaren je isključivo zahvaljujući stranim posjetiteljima, dok se prvi put od 2020. bilježi pad domaćih posjetitelja, odnosno nakon pandemije došlo je do prestanka oporavka potražnje kod domaćih posjetitelja.

Prema podacima sustava eVisitor, za sve prijavljene osobe u 2024. godini ostvareno je 104.459 dolazaka te 197.312 noćenja, odnosno 98.567 dolazaka turista i 171.155 noćenja turista. Prosječan broj noćenja po dolasku svih osoba je 1,9, dok je za turiste to iznosilo 1,7 noćenja.

U odnosu na podatke DZS-a u dužem vremenskom razdoblju postoje blaža odstupanja radi primjene različitih metodologija, ali trendovi su približno isti i ukazuju na iste zaključke.

Dolasci i noćenja u Vukovarsko-srijemskoj županiji, 2019. - 2024.

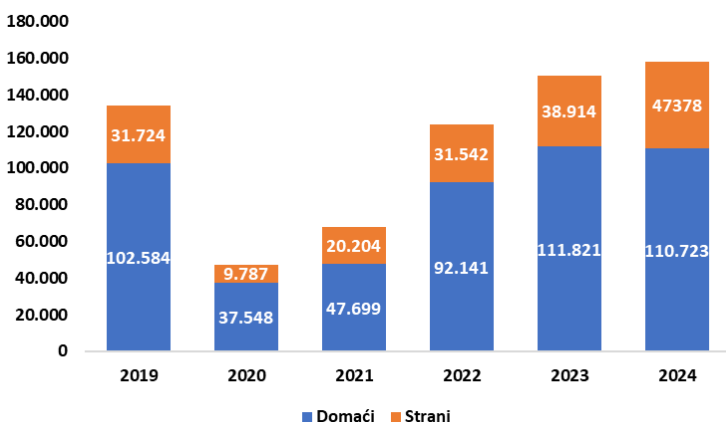

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Za razliku od državne razine, Vukovarsko-srijemska županija je okarakterizirana značajnim udjelom domaće potražnje. Prema podacima DZS-a, domaći posjetitelji su ostvarili 75 % dolazaka u 2024. godini, odnosno 72 tisuće. Istovremeno su domaći posjetitelji ostvarili oko 70 % noćenja, odnosno 111 tisuća u 2024. godini. Podaci eVisitora pokazuju vrlo sličan trend, prema kojemu su domaći posjetitelji u 2024. godini ostvarili 78 tisuća dolazaka (75 % dolazaka) te 134 tisuće noćenja (oko 68 %). Udio domaćih posjetitelja se smanjuje, ali usporenim tempom, s obzirom na veću bazu domaćih posjetitelja i brži rast stranih posjetitelja. Dodatno, vrijedi istaknuti kako je značajan udio domaće potražnje ovisan o obaveznim posjetima učenika osnovnih škola Županiji.

Potražnja stranih posjetitelja u promatranom razdoblju prije i nakon pandemije (od 2019. godine) je značajnije porasla, ali ipak, s vrlo niske baze, pa je tako rast bio 54 % u dolascima na 24 tisuće dolazaka u 2024. godini te 49 % u noćenjima na 47 tisuća noćenja u 2024. godini. Usporedno, rast domaćih dolazaka bio je 11 % te noćenja 8 %.

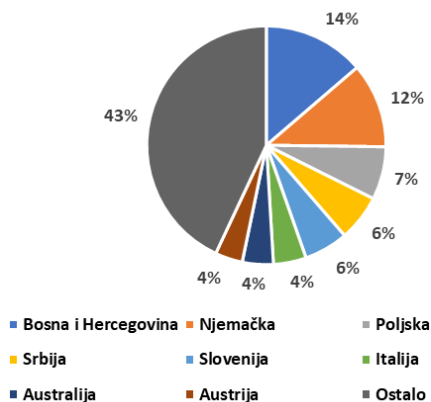
Noćenja domaćih i stranih posjetitelja u Vukovarsko-srijemskoj županiji, 2019. - 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Detaljnije, među stranim posjetiteljima, prema podacima eVisitora, dominiraju oni iz Bosne i Hercegovine s 14 % noćenja te Njemačke s 12 % noćenja. Idući su posjetitelji iz Poljske sa 7 % udjela, dok u top pet država ulaze još Srbija i Slovenija, svaka sa 6 % udjela. Prvih pet država bilo je zaslužno za 45 % ukupnog broja noćenja stranih posjetitelja u 2024. godini. U odnosu na razdoblje prije pandemije, veće promjene su se dogodile kod tržišta Bosne i Hercegovine (rast udjela s 13 na 14 %), Italije (pad udjela sa 7 na 4 %), Poljske (rast udjela s 5 na 7 %), Slovenije (pad udjela s 10 na 6 %) te Austrije (pad udjela sa 5 na 4 %).

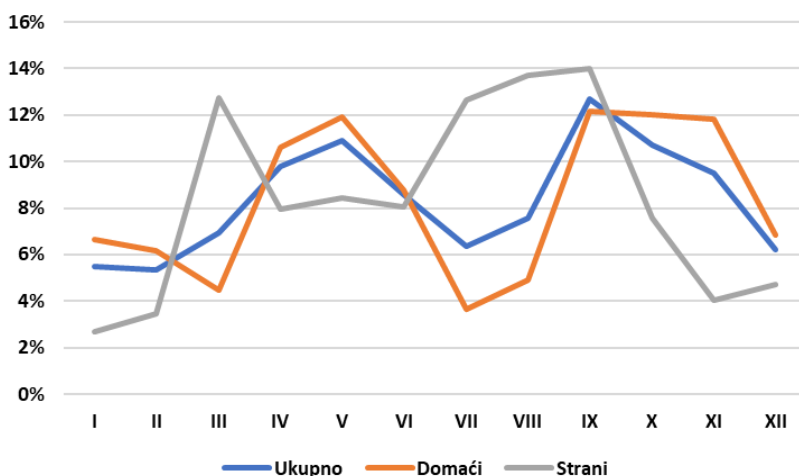
Noćenja stranih turista prema državi prebivališta, 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Po pitanju sezonalnosti, prema podacima DZS-a, Vukovarsko-srijemska županija nema izraženu sezonalnost, kao što je to slučaj na državnoj razini, odnosno potražnja je relativno ravnomjerno raspoređena tijekom cijele godine. Dapače, potražnja je u ljetnim mjesecima najmanja, dok su jesenski i proljetni mjeseci obilježeni povećanom potražnjom. Odnosno, oko 60 % potražnje ostvareno je od ožujka do lipnja te od rujna do studenog. Obrasci potražnje za mjesece i godišnja doba nisu se mijenjali u odnosu na razdoblje prije pandemije. Domaći posjetitelji imaju sezonalnost potražnje u skladu s ukupnom na razini županije, dok strani posjetitelji imaju nešto izraženiju potražnju tijekom ljetnih mjeseci i tijekom proljeća, a nešto manju potražnju tijekom jesenskih mjeseci, što upućuje na zaključak da strani posjetitelji uglavnom posjećuju i odsjedaju u županiji u tranzitu, posebice ako se uzme u obzir prosječna duljina boravka stranih gostiju koja iznosi manje od dva noćenja. Dok domaći posjetitelji imaju druge razloge posjeta županiji – primarno turističke proizvode, resurse i događaje unutar županije koji su atraktori, primarno tijekom proljeća i jeseni.

Sezonalnost noćenja turista u Vukovarsko-srijemskoj županiji, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Kao što je slučaj i kod strukture ponude, većina potražnje u Vukovarsko-srijemskoj županiji ostvaruje se u četiri grada – Vukovaru, Vinkovcima, Županji i Iloku. Prema podacima eVisitor sustava, Vukovar je zaslužan za oko 51 % dolazaka te 44 % noćenja, Vinkovci za 30 % dolazaka te 34 % noćenja, Županja za 5 % dolazaka i 7 % noćenja, dok je u Iloku ostvareno 5 %

dolazaka te 4 % noćenja. U ova četiri grada ostvareno je oko 91 % ukupnih dolazaka te 89 % ukupnih noćenja u cijeloj županiji. U Vukovaru je izraženija domaća potražnja, s oko 57 % domaće potražnje u pogledu dolazaka te 50 % u pogledu noćenja, dok je u Vinkovcima izraženija strana potražnja s oko 36 % ukupnih dolazaka i 42 % noćenja ostvarenih u županiji.

Po pitanju intenziteta turizma, prema podacima DZS-a, predmetna županija je još uvijek na niskim razinama, posebice kada se usporedi s državnom razinom ili jadranskom Hrvatskom. Prema broju dolazaka turista na 100 stanovnika, s razinom od 67 dolazaka, županija je značajno ispod razina Republike Hrvatske s 523 dolazaka te razine jadranske Hrvatske s 1.348 dolazaka. Situacija je ista i po pitanju noćenja turista na 100 stanovnika, gdje je predmetna županija u 2024. godini bila na 111 noćenja, Republika Hrvatska na 2.420 noćenja te jadranska Hrvatska na 6.809 noćenja. Također i po pitanju iskorištenosti prostora, županija ima značajno niže korištenje u svrhe turizma nego je to slučaj u ostatku države. Detaljnije, broj noćenja turista po km² je za županiju 65 noćenja, dok je za Republiku Hrvatsku to 1.656 noćenja te za jadransku Hrvatsku 3.581 noćenja po km². Ipak, po popunjenosti, odnosno po prosječnom broju noćenja turista po raspoloživoj postelji, županija je bliže razinama popunjenosti na državnim razinama. Odnosno, županija je u 2024. ostvarila 58 noćenja po stalnoj postelji, dok je na razini Republike Hrvatske to bilo 80 noćenja, kao i na razini jadranske Hrvatske.

Ugostiteljstvo

Ugostiteljstvo, posebice ono vezano uz restorane, u Vukovarsko-srijemskoj županiji je ograničeno na nekoliko glavnih koncepata:

- Restorani na salašima/OPG-ima – gotovo isključivo prezentacija i ponuda bazirani na tradiciji, kao što je i cjelokupno uređenje i ambijent, veličine objekata različite te sukladno tome i mogućnosti primanja većih, organiziranih grupa
- Restorani vezani uz vinarije – ponuda bazirana na vinima i prigodnim jelima, pogodni za veće grupe i organizirane događaje
- Restorani/sale za vjenčanja – veći objekti koji većinu svojeg poslovanja baziraju na događajima i raznim prigodama, a manje na dnevnoj

ponudi jela, najčešće se nalaze na rubovima naselja te pružaju tradicionalnu ponudu hrane i pića za događaje

- Međunarodni restorani – zastupljeni u manjoj mjeri i fokusirani u većim urbanim sredinama, još uvijek bazirani na jednostavnim međunarodnim konceptima poput pizzeria.

Kvantitativno, Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije izdvaja oko 40 ugostiteljskih objekata u županiji na svojim stranicama, koji većinom posluju tijekom cijele godine, dok je samo manji dio orijentiran na veće organizirane grupe te posluje prema potrebi. Osim navedenih objekata, posluje i značajan broj kafića i barova u županiji, koji neće biti predmet ove analize, s obzirom na to da ih gotovo isključivo koriste stanovnici ovog područja te nemaju vrijednost u turističkom aspektu razvoja županije.

Kvalitativno, većina ugostiteljske ponude županije svodi se na srednju razinu kvalitete, koja se nudi po nižim cijenama nego je to slučaj u ostatku države, posebice u Zagrebu ili na obali, što daje i veću vrijednost za novac, odnosno za dobivenu razinu kvalitete. Ipak, vrijedi istaknuti kako trenutno samo pojedini objekti pokušavaju napraviti iskorak u kvaliteti i odmak od tradicionalne kuhinje, kako bi se diferencirali.

Od njih, samo su dva ocijenjena u sklopu Gault & Millau vodiča – restoran Domestic house Lola u Vukovaru te Restoran Lu u Vinkovcima, dok je restoran hotela Dunav u Iloku objavljen u Michelinovom vodiču za Hrvatsku, ali bez posebne distinkcije. Uz navedena tri restorana, u Falstaff magazinu još je naveden i restoran na Ladanjskom imanju Principovac. Dakle, samo četiri restorana navedena su zbog svoje kvalitete u globalno relevantnim magazinima o hrani i piću, što ukazuje na manjak ugostiteljskih objekata najviše kvalitete u županiji, odnosno i dalje značajan fokus ugostitelja na gostima srednje platežne moći, odnosno ponudi koja nudi značajne količine, primarno tradicionalne hrane, za razumne razine cijene, posebice uzevši u obzir da većina gostiju i posjetitelja dolazi iz Republike Hrvatske i susjednih država, a ne iz razvijenijih država više platežne moći, kao što je slučaj u jadranskoj Hrvatskoj.

Ipak, za razliku od restorana i sličnih ugostiteljskih objekata, vrijedi istaknuti vinarije Srijema, koje su prepoznate na državnoj i regionalnoj razini, uz poneke

uspjehe i na međunarodnoj razini. Također, Iločki podrumi, kao najveća vinarija u županiji, konkuriraju na državnoj razini za jednu od najvećih po obradivim površinama i ukupnoj količini proizvedenog vina. Uz količinu, pojedina vina ove vinarije ostvaruju međunarodne uspjehe na dodjelama nagrada poput Decantera. Također, pojedine manje vinarije poput vinarija TRS, Dragun i Buhač, osvajaju nagrade na međunarodnim natjecanjima. Položaji vinograda uz Dunav konkurentni su onima u sličnim vinskih regijama u Mađarskoj i Austriji, uz snažnu tradiciju vinarstva i vinogradarstva. Osim vinarija, prisutno je i nekoliko proizvođača, odnosno kušaonica rakija, čija izrada je također tradicionalno prisutna na prostorima županije kroz povijest. Uz pića, prisutna je i kultura proizvodnje kulena, odnosno suhomesnatih proizvoda, također prema tradicionalnim receptima, dok je za razliku od rakija, značajan broj proizvođača i komercijalno prisutan u županiji.

1.2. Atrakcijska osnova

Resursi predmetne županije mogu se podijeliti u one vezane uz kulturu i baštinu te one vezane uz prirodu i okoliš, ali i resurse s međunarodnom razinom konkurentnosti te onih koji se mogu komercijalizirati samo na lokalnoj razini. Trenutno je resursna osnova bazirana na bogatim prirodnim resursima - ribnjaci, poljoprivredna i vinorodna područja, koji pružaju mogućnost za razvoj različitih oblika ponude kao što su sportsko-rekreacijski, zdravstveni, izletnički, lovni, ribolovni, ekološki i drugi. Navedena područja trenutno su skoro isključivo u funkciji primarnog sektora, odnosno poljoprivrede, dok je komercijalizacija u smjeru tercijarnog sektora, odnosno uslužnih djelatnosti, a posebice turizma, vrlo skromna i predmet individualnih napora pojedinaca.

S obzirom na usporedive destinacije u susjednim državama, ali i razvijenijim državama zapadne Europe, vidljivo je kako je kod takvih prirodnih resursa s jedne strane moguće iskoristiti potencijal i ponuditi više sadržaja za posjetitelje destinacije, a s druge strane omogućiti dodatne izvore prihoda onima koji obrađuju zemlju. Posebice u kombinaciji s već prisutnim tradicijama na predmetnom području poput proizvodnje suhomesnatih proizvoda, vinarstva, vinogradarstva te izrade jakih alkoholnih pića, primarno rakije. Za razliku od primarno poljoprivrednih površina u županiji, koja trenutno nisu jače iskorištene za potrebe turizma, vodna gospodarstva,

odnosno rijeke i močvarna područja se već djelomično komercijaliziraju i koriste u turističke svrhe, posebice Dunav u obliku kruzing turizma, ali s obzirom na usporedive destinacije, vidljivo je kako postoji potencijal za rast ovog oblika turizma i jaču iskorištenost plovnih puteva u turističke svrhe, primarno kroz različite oblike ponuda.

Za razliku od prirodnih resursa, kulturni resursi i baština podneblja predmetne županije su već značajnije iskorišteni u turističke svrhe te su zapravo i glavne atrakcije za dolazak u samu destinaciju, gdje posebno valja istaknuti Vinkovačke jeseni, Vučedol te Vukovar i povezana spomen obilježja i muzeje povezane s Domovinskim ratom. Ipak, kao što je slučaj i s rijekama i močvarnim područjima, vidljivo je kako su barokna i srednjovjekovna središta većih gradova u županiji, kao i crkveni objekti, s obzirom na njihovu povijest i tradiciju, iskorišteni manje od svojeg potencijala, djelomično i radi duljeg perioda zapuštenosti, koji se tek u posljednjih desetak godina prekinuo te su glavne atrakcije unutar urbanih sredina djelomično ili potpuno obnovljene te su spremne za iskorak u komercijalizaciji u turističke svrhe.

U nastavku se nalazi tablica s pregledom turističkih resursa i atrakcija u predmetnoj županiji.

Pregled turističkih resursa i atrakcija, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

NATKATEGORIJA ATRAKCIJE	VRSTA/TIP ATRAKCIJE	ATRAKCIJA	TRENTNI ZNAČAJ	POTENCIJALNI ZNAČAJ	SPREMNOST ZA TURISTIČKO KORIŠTENJE
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Arheološki lokalitet Vučedol i Muzej vučedolske kulture	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Kolijevka Europe – Vinkovci	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Srednjovjekovno arheološko nalazište Virgrad	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna

Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Barokna jezgra Vukovara	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Barokna jezgra Vinkovaca	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Srednjovjekovna jezgra Iloka	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Dvorac Eltz	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Dvorac Odescalchi	R - regionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i povijesni događaji	Rodna kuća Lavoslava Ružičke	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Interpretacijski centar – Ilok vrata Hrvatske	L - lokalna	N - nacionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Kulturne ustanove	Gradski muzej Vinkovci	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i povijesni događaji	Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Mjesto sjećanja-Vukovarska bolnica 1991.	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna

Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Iločki podrumi	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i povijesni događaji	Spomen dom hrvatskih branitelja Trpinjska cesta	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Gradski muzej Županja	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Dolina mamuta Mohovo	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Crkva sv. Ivana Kapistrana, Ilok	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Franjevački samostan, muzej i crkva sv. Filipa i Jakova, Vukovar	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Crkva sv. Lovre	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Crkva sv. Luke	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Nekoliko manjih sakralnih objekata diljem županije	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Nekoliko manjih muzeja i kulturnih domova diljem županije	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Rijeke Dunav, Sava, Bosut, Vuka, Spačva, Biđ	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna

Prirodna baština	Geološke značajke prostora	Obronci Fruške gore i vinogradi	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Prirodna baština	Zaštićena prirodna baština	Šuma Spačva	R - regionalna	M - međunarodna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Zaštićena prirodna baština	Šumski predio Južno Radiševo	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Močvarna područja Save, Bosuta i Spačve	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Prirodna baština	Vode	Manja lokalna jezera diljem županije	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Životinjski svijet	Državno lovište Spačva	N - nacionalna	M - međunarodna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Životinjski svijet	Državno uzgajalište Kunjevci	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Životinjski svijet	Iločko lovište	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Životinjski svijet	Centar za promatranje ptica Nijemci	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Zaštićena prirodna baština	Posebni rezervat šumske vegetacije Lože	L - lokalna	R - regionalna	R NS - regionalna nespremna
Prirodna baština	Geološke značajke prostora	Biološko-edukacijski centar Virovi	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Šume	Park šuma Kanovci	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično

					spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Vinkovačke jeseni	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Vukovar Film Festival	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Festival Svi zaJedno Hrvatsko Naj	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Dunav Wine Festival, Ilok	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Dunav Art festival, Vukovar	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Rimski dani, Vinkovci	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Vinkovo u Iloku	R - regionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Iločka berba grožđa	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Festival traminca	R - regionalna	N - nacionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Ilok Walk & Wine	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Pekmezijada, Vinkovci	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Festival šunke, vina, rakije i kulena, Vinkovci	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i	Manifestacije	Šokačko sijelo,	R -	R - regionalna	R DS -

rada		Županja	regionalna		regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Kruh naš svagdašnji, Županja	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Čobanijada, Županja	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Fišijada, Vukovar	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Dani kulina, sira i vina, Babina Greda	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Čobanijada, Babina Greda	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Stanarski susreti, Babina Greda	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Dani Julija Benešića	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Tradicija proizvodnje vina i vinski podrumi	N - nacionalna	M - međunarodna	N S - nacionalna spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Bećarac - tradicijski vokalno-instrumentalni napjev	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Šokačka nošnja	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Crkveno pučko pjevanje na području Slavonije i Srijema	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Pjevanje starogradske	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna

		pjesama na području Slavonije, Baranje i Srijema			djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Priprema tradicijskog slavonskog kulena/kulina	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Proletni ophodi filipovčice (Komletinci)	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Svatovac – tradicijski vokalno-instrumentalni napjev	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Šetana kola s područja Slavonije	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Tradicijski obrti za preradu vune i izradu odjevnih predmeta	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće izrade zlatoveza	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće sviranja na tamburi samici	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Dio EuroVelo 6 biciklističke rute, poznatije kao Dunavska ruta	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Razgledavanje rijeka brodovima	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklistička ruta Srijem	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna

					djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklistička ruta „Put Vinograda“	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklistička ruta Sava	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklističke rute Otočki virovi (Bosut, Spačva, Virovi)	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Iločka vinska cesta	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Manifestacije	BRUT Vukovar	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Manifestacije	VU Half Marathon	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Zatvoreni olimpijski bazen i vanjski bazeni u Vukovaru	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Prva nogometna lopta i teren u RH	R - regionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Prvi teniski tereni u RH	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Konjičke udruge i klubovi na prostoru županije	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Zrakoplovni klubovi u Vinkovcima i Vukovaru	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske	Adrenalinski parkovi u Cerni i	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna

	građevine i tereni	Bosut Rokovci			djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Kupališta na obali Dunava	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Planinarske staze Iloka	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Poučna staza Trbušanci	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna

Izvor: Turističke zajednice s područja Vukovarsko-srijemske županije, online pretraživanje, obrada autora.

Zaključno, samo je nekoliko navedenih atrakcija međunarodno relevantno, odnosno imaju potencijal tržišne komercijalizacije izvan državnih granica i susjednih država, a to su primarno Arheološki lokalitet Vučedol i povezani Muzej vučedolske kulture, Vinkovačke jeseni te povezano s njima i sam grad Vinkovci s bogatom povijesti, rijeka Dunav, Spačvanska šuma i Vukovar Film Festival i Festival Svi zaJedno Hrvatsko Naj. Ostale atrakcije su primarno lokalnog i regionalnog karaktera i teško će moći i u budućnosti privući značajniju potražnju izvan ovih okvira uz pojedine iznimke poput stare jezgre Iloka i povezane vinske tradicije. Ipak, pojedine atrakcije, poput onih vezanih uz Domovinski rat, su značajni generatori potražnje na državnoj razini.

Turističke usluge

Sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu, a prema internetskim stranicama Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije, u predmetnoj županiji posluje desetak manjih turističkih agencija u većim gradovima, ponajviše Vinkovcima i Vukovaru. Većina agencija nudi grupna i individualna putovanja sa specijalizacijom prema grupnim putovanjima, posebice školskim ekskurzijama, ali i paket aranžmanima te organizacijama većih događanja. Također, neke od tvrtki kombiniraju usluge prijevoza i turističkih agencija, primarno orijentiranih na lokalni i regionalni prijevoz. Pojedine tvrtke također imaju i usluge u posebnim oblicima turističke ponude, a koji se nastavljaju na

turističke atrakcije same županije, odnosno specijalizirane su za turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma, odnosno ribolovnog i lovskog turizma te turističke usluge na obiteljsko poljoprivrednim gospodarstvima.

U županiji je prisutno i dvadesetak aktivnih turističkih vodiča, koji polovično djeluju u sklopu turističkih agencija i samostalno. Od jezika, primarno se nude vođene ture na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku, dok poneki vodiči nude mogućnosti tura na talijanskom, ruskom ili španjolskom jeziku. Zaključno, trenutno stanje ponude turističkih usluga nadovezuje se na trenutni stupanj razvoja turizma u županiji, a ponuda turističkih usluga, posebice ona u privatnom sektoru je i ispod trenutne razine turizma, s obzirom na to da su popularne turističke atrakcije u županiji, posebice one međunarodnog potencijala, primarno pod organizacijom javnog sektora, koji rade iskorake u kvaliteti javnim sredstvima i/ili EU fondovima.

1.3. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura može se podijeliti na primarnu i sekundarnu, a u funkciji je izravnog i/ili neizravnog utjecaja na razvoj turizma i turističke ponude u predmetnoj destinaciji, a kako bi se u kombinaciji stvorila dodana vrijednost turističkih sadržaja.

Primarna javna turistička infrastruktura

U pogledu primarne javne turističke infrastrukture, odnosno one koja izravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude, u predmetnoj županiji vrijedi istaknuti biciklističke rute i popratnu infrastrukturu (stanice za servise bicikala, parkirališta za bicikle, odmorišta) koja su već navedena u dijelu analize turističkih atrakcija, a dio su većih međunarodnih biciklističkih ruta. S obzirom na geografske karakteristike destinacije, odnosno prosječno nižu elevaciju cijele destinacije, izgradnja dodatnih ruta te obilazak postojećih ne predstavlja značajne resurse te je za rekreativce moguć obilazak ruta, za razliku od planinskih destinacija. Dalje, nastavno na već dio razvijenih biciklističkih ruta, u destinaciji također postoje i pješačke staze i šetnice, primarno u blizini urbanih sredina te uz najatraktivnije prirodne resurse, poput rijeka i močvarnih područja. Ipak, pješačke staze stavljene su u drugi plan u odnosu na biciklističke.

Uz navedene rute, u destinaciji od primarne infrastrukture vrijedi istaknuti i centre za posjetitelje i interpretacijske centre, posebice u Vukovaru, vezane uz Vučedol i Domovinski rat, koji su financirani javnim sredstvima i sredstvima EU fondova te su podignuti na međunarodno konkurentnu razinu svojim dizajnom i korištenim tehnologijama. S obzirom na tek nedavno finalizirane investicije u navedene centre, za očekivati je veću popularizaciju i potražnju za istima u kratkom i srednjem roku.

Također, uz navedene centre, u proteklim godinama došlo je do značajnih obnova kulturne baštine na području županije, a koji još nisu potpuno valorizirani i komercijalizirani na razinu koja je zamišljena prilikom renovacija. Na području županije, info ploče i turistička signalizacija su na zadovoljavajućoj razini, posebice uz glavne prometnice i u urbanim sredinama te glavnim turističkim atrakcijama, dok kod lokalnih prometnica i manje atraktivnih proizvoda postoji prostor za napredak. Za razliku od navedenih pozitivnih primjera primarne turističke infrastrukture, u destinaciji je gotovo nepostojeća infrastruktura za poslovni turizam te je svedena na samo nekoliko vrlo ograničenih kapaciteta, što u javnom, što u privatnom vlasništvu, odnosno infrastruktura je gotovo isključivo posvećena odmorishnom turizmu. Također postoji prostor za unaprjeđenje infrastrukture vezane uz kupališta, plaže i prateću infrastrukturu, ali obzirom na primarno lokalni značaj istih, investicije u iste ne bi trebale uzeti prioritet u odnosu na već navedene nedostatke u turističkoj infrastrukturi.

Sekundarna turistička infrastruktura

Sekundarna infrastruktura je ona koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili sporednom funkcijom u službi turizma. Ovdje je važno istaknuti parkirališta i pristupne ceste u funkciji primarne turističke infrastrukture i atrakcija, a koje nisu kategorizirane kao javne ceste. U tom pogledu, posebice kod glavnih turističkih atrakcija destinacije, osigurane su zadovoljavajuće površine za parking te pristupne ceste za većinu potražnje tijekom godine, dok u vršnim opterećenjima (poput Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dana sjećanja na žrtvu Vukovara) postojeća infrastruktura nije zadovoljavajuća, ali mišljenja smo kako zbog tako kratkih perioda vršne potražnje nije potrebno raditi dodatne investicije u infrastrukturu. Osim toga,

sekundarnom infrastrukturu smatraju se i javni sanitarni čvorovi te sportski objekti i slična infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma. Kod većine glavnih turističkih atrakcija i urbanih sredina dostupni su sanitarni čvorovi, ali najčešće nisu javnog karaktera, nego u sklopu ugostiteljskih objekata, dok infrastruktura u funkciji aktivnog turizma postoji kod određenih lokacija, posebice za najmlađe dobne skupine.

Zaključno, nedavni projekti obnove turističkih atrakcija i primarne turističke infrastrukture, posebice oni koje je proveo javni sektor, ispunili su i sve potrebe sekundarne turističke infrastrukture za trenutne razine turističke potražnje te nema značajnih nedostataka u tom pogledu. U tom kontekstu, buduće renovacije i investicije u turističke atrakcije trebale bi pratiti postojeće modele i standarde.

1.5. Komunalna infrastruktura

Dobro razvijena komunalna infrastruktura preduvjet je gospodarskog pa posljedično i turističkog razvoja destinacije, a ponajviše utječe na kvalitetu života lokalnog stanovništva, što se također posljedično odražava i na dojam gostiju u destinaciji. U pregledu komunalne infrastrukture fokus je stavljen na pregled trenutne energetske infrastrukture, telekomunikacijske infrastrukture i dostupnosti interneta, vodoopskrbu i odvodnju te gospodarenje otpadom. Pregled uključuje trenutno stanje navedene infrastrukture te planirane projekte unapređenja iste kroz strateške dokumente destinacije.

Energetska infrastruktura, prema prostornim planovima županije, detektirana je kao ona od državnog značaja te od županijskog značaja, a može se svesti pod sljedeće od državnog značaja: DV 400 kV Ernestinovo-Ugljevik te DV 400 kV Ernestinovo-Mladost, dok se planiraju dodatni DV 2x400 kV na obje trase i priključak na termoelektranu Dalj i planira se termoelektrana-toplana. Od županijskog značaja dominiraju DV 110 kV između većih urbanih središta te TS 110/35/10 kV u većim urbanim sredinama. Također, osim infrastrukture vezane uz električnu energiju, prisutna je i infrastruktura za naftu i plin, većinom od državnog značaja, a mogu se sumirati kao postojeći magistralni naftovod JANAF (uz planirane dodatne investicije u proširenje), naftno-skladišno-prekrcajni terminal Opatovac, međunarodni plinovodi i i magistralni plinovodi do urbanih sredina. Uz postojeću infrastrukturu, kroz

prostorne planove predviđene su investicije u obnovljive izvore energije poput sunčanih elektrana, ali i geotermalne energije i postrojenja na biomasu te nova eksploatacijska polja ugljikovodika, kao i zamjena postojećih elektroenergetskih vodova podzemnim kabelskim vodovima.

Od telekomunikacijske infrastrukture vrijedi istaknuti infrastrukturu od državnog značaja koja uključuje međunarodne i međužupanijske elektroničke komunikacijske vodove s pripadajućim građevinama, televizijske odašiljače u Vinkovcima i Iloku te koridore elektroničke komunikacijske infrastrukture radijskih i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija te građevine namijenjene zaštiti i kontroli radiofrekvencijskog spektra Republike Hrvatske. Dok od županijskog značaja vrijedi istaknuti odašiljače nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja te mjesne mreže i povezanu opremu nepokretnih elektroničkih komunikacija. Prema analizi stanja Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije 2021. - 2027. detektirano je kako je potencijal za razvoj širokopojasne mreže na području županije na zadovoljavajućoj razini, s obzirom na postojeću infrastrukturu. Postojeći priključci izvedeni su zastarjelom tehnologijom bakrenih parica, preko 90 % (stanje 2011. godine). Sukladno strategiji Vlade Republike Hrvatske, postojeći priključci moraju se zamijeniti novom svjetlovodnom tehnologijom. Ista analiza navodi kako je prema podacima Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture o dostupnosti i penetraciji širokopojasnog pristupa, razvidno da je 98,2 % stanovništva županije pokriveno osnovnim nepokretnim pristupom, dok je penetracija nepokretnog širokopojasnog pristupa ispod nacionalnog prosjeka. Prema podacima glavnih operatera, vidljivo je kako se internet viših brzina nudi u urbanim sredinama županije, dok su prosječne brzine znatno niže u ruralnim sredinama. U pogledu pokrivenost 5G mrežom, ona je za sada dostupna samo u gradovima Vukovar, Vinkovci i Županja te općini Cerna, ali uz planove proširenja postojeće mreže.

Što se tiče vodoopskrbe i odvodnje, uz sustave vodoopskrbe koji opskrbljuju urbane i značajan broj ruralnih sredina, vrijedi istaknuti i infrastrukturu od državnog značaja u vidu regulacijskih i zaštitnih građevina na vodama I. reda, odnosno na najvećim rijekama u županiji, kao i brane s akumulacijom ili retencijskim prostorima te vodne građevine povezane s melioracijskim odvodnjama i navodnjavanjem, povezano s najvećim poljoprivrednim površinama. Prema analizi stanja u županiji, u pogledu priključenosti naselja

na vodoopskrbnu mrežu situacija je relativno zadovoljavajuća (većina općina ima priključenost iznad 80 % površine općine). Ipak, u opskrbi postoje veliki gubici vode, najvećim dijelom kao posljedica ratnih razaranja i velikih šteta koje je sustav pretrpio na osnovnoj i sekundarnoj mreži pa su gubici u nekim naseljima i 70 %, primjerice u Vukovaru. U Vinkovcima i Vukovaru provode se projekti smanjenja gubitaka u vodoopskrbnom sustavu kako bi se taj problem riješio. Osim ratnih razaranja unutar sustava, registrirani su i brojni drugi nedostaci, koji će biti predmet budućih investicija, posebice iz EU fondova. Tek su planirani i bit će predmet investicija u narednom razdoblju projekti sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda većih urbanih sredina te sustavi manjih naselja (aglomeracije) sa zajedničkim uređajem za pročišćavanje.

Prema već spomenutoj Analizi stanja, gospodarenje otpadom vrši se tako da se otpad odlaže na tri službena odlagališta s prijavljenim vaganjem (Vukovar, Županja, Gunja), dok su tri odlagališta zatvorena (Vrbanja i Drenovci 2016. godine, Ilok 2018. godine). Sustav odvojenog sakupljanja otpada još je u fazi uspostavljanja (u dvanaest gradova i općina postoji odvojeno prikupljanje nekih vrsta otpada) te su reciklažna dvorišta trenutno otvorena u većini urbanih sredina i većim općinama. Podaci ukazuju na smanjenje divljih odlagališta, što je rezultat provedbe projekata sanacije divljih deponija općina i gradova te trenutno preostaje 20-ak divljih deponija, od kojih je većina u postupku sanacije i financirana od strane općina i gradova te sufinanciranja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, dok se u posljednjem razdoblju nudi opcija korištenja sredstava EU fondova, što bi moglo ubrzati sanacije. Sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđena je izgradnja zajedničkog Regionalnog centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama Vukovarsko-srijemske županije i Osječko-baranjske županije, na lokaciji Orlovnjak u Antunovcu.

Zaključno, trenutno stanje komunalne infrastrukture u županiji je na zadovoljavajućoj razini iz aspekta turizma, posebice uzimajući u obzir da je turizam trenutno u županiji od manjeg značaja te da je gospodarstvo bazirano na drugim djelatnostima koje imaju značajno veće potrebe za komunalnom infrastrukturom. Postojeća komunalna infrastruktura zadovoljava potrebe, ali ima potrebe za daljnjim unaprjeđenjem i renovacijom postojeće infrastrukture, za što se već uvelike koriste javna sredstva, ali sve više

i EU fondovi, koji omogućuju bržu dinamiku investicija. Ipak, za vrijeme izvanrednih okolnosti kojima smo svjedoci u posljednjim godinama kao rezultat viših prosječnih temperatura, postoji sve veća potreba za infrastrukturom, primarno u pogledu vodoopskrbe, što indirektno može imati i štetne posljedice na turizam, ali za sada to još nije bio slučaj.

1.6. Prometna infrastruktura

Vukovarsko-srijemska županija ima vrlo dobar geografski položaj na istoku Republike Hrvatske, na granici s Republikom Srbijom na samom istoku županije, te Bosnom i Hercegovinom na jugu županije. Kao takva je pozicionirana na sjecištu važni prometnih puteva na državnoj, ali i europskoj razini, kroz više oblika prijevoza. Izgradnjom autoceste do Lipovca uključena je u međunarodni pravac, kao i željeznički međunarodni pravac (Ljubljana) – Zagreb – Vinkovci – Tovarnik - (Beograd), bivši paneuropski koridor X, koji spaja istočnu sa zapadnom Europom, a njezin regionalni značaj ostvaruje se u boljoj prometnoj povezanosti Vukovarsko-srijemske županije sa središnjom Hrvatskom i glavnim gradom, Zagrebom.

Položaj uz međunarodni plovni vodni put, rijeku Dunav, čini Vukovar značajnim prometnim čvorištem magistralnih pravaca, te najvećom hrvatskom riječnom lukom. U budućnosti, realizacijom strateškog projekta Republike Hrvatske, točnije izgradnjom Višenamjenskog kanala Dunav- Sava u dužini 61,5 km županija bi bila izravno uključena u međunarodni intermodalni logistički lanac Jadran – Dunav, koji se dalje Dunavom nastavlja prema središnjoj i jugoistočnoj Europi i Crnome moru.

Vinkovci su cestovnim putem vrlo dobro dostupni iz većih regionalnih gradova te je cestovnim putem moguće doći iz pet glavnih gradova regije u manje od četiri sata. Točnije, više od pet milijuna ljudi može cestovnim putem stići do županije u navedenom vremenskom intervalu. Detaljnije, na području Vukovarsko-srijemske županije kategorizirano je ukupno oko 900 km cesta, od čega su 276 km državne ceste, 426 km županijske ceste, a 198 km lokalne ceste. Najprometniji segment cesta su one državne, od kojih je važno istaknuti autocestu A3 Bregana-Lipovac koja svoj završni dio od otprilike 50 km ima u Vukovarsko-srijemskoj županiji te je dio europske mreže autocesta pod oznakom E70, koja spaja zapadnu Španjolsku s Gruzijom. Od cestovnih

projekata koji su u planu u budućem razdoblju, važno je istaknuti obilaznice oko urbanih sredina Vinkovaca i Vukovara te brza cesta do Iloka (Srijemska granična transverzala) i Podravska brza cesta s priključnim pravcima.

Nadalje, željeznički promet je dobro razvijen s obzirom na prethodno istaknute geografske karakteristike, ali i položaj na važnim međunarodnim prometnim pravcima. Vukovarsko-srijemsku županije presijeca šest željezničkih pruga, od kojih je najvažnija ona koja je dio koridora RH1 (bivšeg X. paneuropskog koridora), a koja spaja državnu granicu s Republikom Slovenijom te onu s Republikom Srbijom, a prolazi važnim prometnim čvorištem - Vinkovcima. Iz Vinkovaca pruge se pružaju prema drugim regionalnim središtima, poput Vukovara, Osijeka, Županje i Brčkog. U budućem razdoblju, prema najavama, za očekivati je kako će ovaj segment prometa doživjeti značajne investicije te biti moderniziran, što će olakšati dostupnost Vukovarsko-srijemske županije, a primarno kroz modernizaciju pruge Okučani - Vinkovci te Vinkovci - Vukovar.

Na području Vukovarsko-srijemske županije nema međunarodnih zračnih luka (najbliža je zračna luka Osijek). U blizini Vinkovaca je tercijarna zračna luka Bok, planirano letjelište Bok kod Vinkovaca (poljoprivredno uzletište), uzletište Borovo u Vukovaru i zračno pristanište Sopot, čiji je operator zrakoplovni klub Vrabac te planirana poljoprivredna letjelišta Drenovci i Račinovci koja su uvrštena u prostorno plansku dokumentaciju. Detaljnije, zračna luka Osijek udaljena je tridesetak kilometara od Vinkovaca, dok su druge bliže međunarodne zračne luke u Pečuhu koja je udaljena 120 km, u Beogradu koja je udaljena 150 km od Vinkovaca te ona u Zagrebu koja je udaljena 270 km.

Osim navedenih vrsta prijevoza, važno je istaknuti kako je Vukovarsko-srijemska županija jedna od bolje povezanih županija u Republici Hrvatskoj što se tiče unutarnjih vodnih puteva, odnosno kanala i rijeka, s obzirom da dvije iznimno značajne rijeke (Dunav i Sava) svojim tokom protječu kroz Vukovarsko-srijemsku županiju. Dunav je plovni cijelom duljinom kroz Hrvatsku i prema Europskom ugovoru o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN) klasificiran je klasom plovnosti VIc. Dunavom se odvija međunarodni, regionalni i lokalni promet. Sava je uvjetno plovna, odnosno uz velika je ograničenja povezana s

neuređenim plovnim putem (nedovoljan gaz na pojedinim sektorima, kritične točke itd.). Postojeći promet ovisi o sezonskim uvjetima vodostaja i uglavnom je lokalnog i regionalnog karaktera. Najznačajniji dio prometne mreže unutarnjih vodnih putova Vukovarsko-srijemske županije je međunarodna luka Vukovar. Luka Vukovar dio je Osnovne transeuropske prometne mreže (Trans-European Transport Network (TEN-T)) i jedna je od dvije Core network luke u Hrvatskoj na unutarnjim vodnim putovima. Iako se predmetna luka ponajviše koristi radi prekrcaja tereta, u posljednjih nekoliko godina (do pandemije) došlo je do značajnog povećanja pristanaka turističkih brodova, tj. riječnih kruzera u predmetnu luku, s čime je broj putnika u putničkom pristaništu Vukovar porastao s 18.301 u 2010. godini na 49.114 u 2019. godini, dok je u putničkom pristaništu u istom razdoblju on još značajnije porastao, s 563 putnika u 2010. godini na 11.327 u 2019. godini.

1.7. Analiza stanja digitalizacije

Postojeće stanje digitalizacije, prema analizi stanja Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. je na skromnim razinama, odnosno zadovoljeni su temeljni preduvjeti, ali tek predstoji značajna digitalizacija, posebice javnog sektora. Detaljnije, područje županije gotovo je u potpunosti pokriveno širokopojasnim pristupom internetu, ali pokrivenost nepokretnim širokopojasnim pristupom internetu je ispod onih na državnoj razini. I prosječne brzine interneta koje se postižu u županiji, a i u urbanim sredinama su sporije nego što je to slučaj na državnoj razini, odnosno u najvećim gradovima. U procesu je prelazak s bakrene infrastrukture na optičku u većini županije, posebice u urbanim sredinama.

Prema postotku kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom (brzine 2 Mbit/s i veće) po općinama Vukovarsko-srijemske županije zaključeno je da u prosjeku 43,7 % kućanstava u ima pristup internetu. S ciljem razvoja IKT sektora na području Vukovarsko-srijemske županije u travnju 2019. godine osnovana je i Udruga VVIT - Udruga za promicanje i razvoj ICT sektora Vukovarsko-srijemske županije. Misija Udruge VVIT je stvaranje snažne IKT zajednice koja je fokusirana na budućnost, djeluje globalno i uspješno surađuje sa svim relevantnim dionicima u cilju unaprjeđenja gospodarstva Vukovarsko-srijemske županije i Hrvatske u cjelini. Vizija Udruge VVIT je pozicionirati IKT kao jedan od strateških sektora na

području Vukovarsko-srijemske županije, te stvoriti preduvjete za privlačenje i zadržavanje IKT stručnjaka, osnivanje novih tvrtki i investicija. Udruga broji dvanaest članova, među kojima su IT i konzultantske tvrtke, digitalne agencije, Centar kompetencija d.o.o. za istraživanje i razvoj, Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije i Tehnološki park Vinkovci.

Prema Planu razvoja predviđene su i značajne investicije u digitalizaciju županije, posebice javnog sektora. Tako se u dokumentu navodi Strateški cilj 9: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva u sklopu kojeg su predviđene tri mjere:

- Mjera 9.1.1. Poticanje razvoja tehnološke infrastrukture, novih tehnologija i stimuliranje razvijanja inovativnih proizvoda i rješenja
- Mjera 9.1.2. Pобољшanje digitalne infrastrukture i digitalnih usluga javne uprave
- Mjera 9.1.3. Razvoj IKT infrastrukture i primjena naprednih tehnologija.

Također su predviđene i sljedeće mjere pod drugim strateškim ciljevima, a koje se direktno ili indirektno vežu na poboljšanje digitalizacije:

- Mjera 1.2.2. Jačanje kapaciteta ključnih subjekata u kulturi i turizmu u sklopu Strateškog cilja 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- Mjera 1.2.4. Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje kulturnom baštinom u sklopu Strateškog cilja 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo
- Mjera 2.1.1. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i razvoja digitalnih vještina u sklopu Strateškog cilja 2: Obrazovani i zaposleni ljudi
- Mjera 11.2.3. Poticanje investicija u pametne i energetske održive gradove i sela u sklopu Strateškog cilja 11: Jačanje regionalne konkurentnosti.

Kroz navedene mjere predviđene su aktivnosti osiguravanja projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju moderne infrastrukture i izgradnje infrastrukture za primjenu digitalnih tehnologija, ulaganje u razvoj tehnološke infrastrukture za razvoj gospodarstva, izrada programa zelene tranzicije gospodarstva županije, ulaganje u digitalizaciju prostornih podataka, ulaganje u infrastrukturu za digitalizaciju i razvoj Županije, implementaciju aplikativnih rješenja i njihovo održavanje, digitalizacije usluga

gradske uprave, digitalizacije javnih usluga za građane, razvoj infrastrukture širokopojasnog interneta, primjena naprednih tehnologija u privatnom i javnom sektoru, informatizacije i digitalizacije sustava u kulturi i turizmu, modernizacija informatičke opreme, digitalizacija pisane kulturne baštine, te program razvoja digitalnih vještina za osobe starije životne dobi.

Za sve navedene mjere i aktivnosti predviđena su sredstva u visini od oko 65 milijuna eura. U slučaju ispunjavanja svih zadanih ciljeva i povezanih aktivnosti, standard digitalizacije Županije će se značajno podići u ovom programskom razdoblju EU fondova te će omogućiti primjenu digitalnih tehnologija i alata koji će podržati održivi razvoj gospodarstva, a posljedično i turizma u županiji.

1.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

Pristupačni turizam podrazumijeva uvjete u kojima proizvode, sustave, usluge, okruženja i objekte mogu koristiti svi ljudi s najširim rasponom korisničkih potreba, karakteristika i sposobnosti. Uključuje implementaciju univerzalnog dizajna koji omogućuje ljudima s poteškoćama u kretanju, uključujući mobilnost, vid, sluh i kognitivne dimenzije pristupa, da funkcioniraju neovisno i ravnopravno kroz pružanje pristupačnih proizvoda, usluga i okruženja.

U tom kontekstu, analizirane su turističke atrakcije na prostoru županije te je zaključeno kako su atrakcije koje su bile predmet recentnih investicija, posebice onih povezanih s EU fondovima, bile prilagođene širokom spektru korisničkih potreba te tako uz prateću infrastrukturu imaju i mogućnosti koje olakšavaju kretanje ljudima s poteškoćama, ali i bolje, prilagođeno korisničko iskustvo za one koji imaju probleme s vidom i/ili sluhom. Ovdje se posebno ističu atrakcije u Vukovaru, vezane uz spomen obilježja Domovinskog rata te Muzej vučedolske kulture.

Vidljivo je ipak kako smještajna ponuda u većini slučajeva nije prilagođena osobama s posebnim potrebama, ili je to izvedeno na površan način kako bi se zadovoljilo određene forme, a zanemarujući krajnje iskustvo korisnika. Tako su pojedini smještajni objekti, posebice oni manjih kapaciteta, najmanje prilagođeni ovim potrebama, ali prisutno je i kod značajnog broja

ugostiteljskih objekata manjak fizičke pristupačnosti i povezane infrastrukture.

1.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Prema analizi stanja Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije 2021. - 2027., na području županije registrirano je preko 1.300 aktivnih udruga u različitim područjima djelovanja s ciljem podizanja kvalitete života, dok je njih skoro 1.500 prisutno u registru udruga na području županije. Najveći udio udruga odnosi se na one u sportu (preko 500 udruga), umjetnosti (preko 300 udruga), dok su ostale vezane uz braniteljsku populaciju, politiku i gospodarstvo, religiju te obrazovanje i zdravstvo. Ipak, vrijedi istaknuti kako analiza ukazuje na manjak resursa i znanja unutar aktivnih udruga, odnosno kako bi se u budućnosti trebala osigurati veća financijska sredstva kroz razvoj ljudskih potencijala, kako bi se povećala kvaliteta života u zajednici.

Od javnih službi i institucija, vrijedi istaknuti da na području Vukovarsko-srijemske županije djeluje sedam vatrogasnih zajednica, četiri javne vatrogasne postrojbe (Vinkovci, Vukovar, Ilok, Županja), jedna profesionalna vatrogasna postrojba te 55 dobrovoljnih vatrogasnih društava (Hrvatska vatrogasna zajednica). U navedenim postrojbama djeluje stotinjak profesionalnih vatrogasaca i oko dvije tisuće dobrovoljnih vatrogasaca. Dalje, poštanske usluge u Vukovarsko-srijemskoj županiji vrše se u skoro 90 poštanskih ureda (Hrvatska pošta). Veterinarske usluge pružaju se u dvadesetak veterinarskih stanica (prema Upisniku veterinarskih stanica).

Zdravstvena zaštita na području županije organizirana je na primarnoj i sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti. Primarna zdravstvena zaštita provodi se kroz županijske ustanove u tri doma zdravlja: Vinkovci, Vukovar i Županja, Zavod za javno zdravstvo te Zavod za hitnu medicinu, privatnu praksu i ordinacije. Sekundarna zdravstvena zaštita provodi se kroz bolničku zdravstvenu zaštitu (Opća županijska bolnica Vinkovci) i izvanbolničku specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu kroz specijalističke ordinacije domova zdravlja i specijalističke ordinacije, poliklinike i ustanove za zdravstvenu njegu u privatnoj praksi. 2020. godine Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana postala je Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar. Iako mreža javne zdravstvene zaštite pokriva geografski

potrebe stanovništva u županiji, ističe se manjak zdravstvenog kadra, posebice liječnika obiteljske medicine te liječnika specijalista.

Po pitanju obrazovanja i odgoja, u županiji je aktivno oko 60 ustanova na razini predškolskog odgoja i obrazovanja, od čega oko 40 dječjih vrtića. Osnovnih škola je oko 90 u županiji, dok je srednjih škola 16 te jedan učenički dom. U visokoškolskom obrazovanju djeluje jedna institucija u županiji, Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru, dok su još prisutni dislocirani studiji fakulteta iz Zagreba i Osijeka u Vinkovcima. Ipak, s obzirom na demografske trendove u županiji, prisutan je i negativan trend u segmentu obrazovanja u županiji s padom učenika i studenata, dok značajan broj populacije koji se odluči za visokoškolsko obrazovanje, odlazi na studije u veće urbane sredine poput Osijeka i Zagreba.

Zaključno, u županiji je organiziranost i dostupnost usluga, koje se prvenstveno pružaju radi domaće populacije, na zadovoljavajućoj razini, odnosno pokriva osnovne potrebe stanovništva, posebice u urbanim sredinama. Ipak, zajedničko je na svim razinama usluga problem koji primarno proizlazi iz demografskih okolnosti, odnosno dolazi do manjka radne snage, posebice one specijalizirane i kvalificirane te su trendovi negativni već duži niz godina, a naglašeni su i ostankom visokoobrazovane radne snage u većim gradovima izvan županije nakon završetka obrazovanja, odnosno izostanka povratka u mjesto rođenja.

1.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Prema podacima DZS-a, u prosincu 2024. godine je u županiji bilo 57.020 osoba u aktivnom stanovništvu, od čega je 52.636 osobe bilo zaposleno, odnosno 4.384 osobe su bile nezaposlene, što je 8 % aktivnog stanovništva (uz napomenu kako su na godišnjim razinama podaci DZS-a nešto drugačiji). Iako je trend stope nezaposlenosti pozitivan, odnosno ona se smanjuje kroz godine i trenutno je na najnižim razinama povijesno, vrijedi istaknuti kako se zbog negativnih demografskih trendova, odnosno manjeg broja rođene djece te neto iseljavanja, kroz godine značajno smanjio broj aktivnog stanovništva. Također, povijesno su stope nezaposlenosti u županiji bile više od onih na državnoj razini.

Što se tiče strukture zaposlenosti, najveći udio drže prerađivačka industrija, javna uprava i obrana te trgovina na veliko i malo, koji zajedno imaju oko 40 % zaposlenih. Što se tiče strukture nezaposlenosti, preko 70 % svih nezaposlenih su osobe sa završenom srednjom školom za zanimanje u trajanju do tri godine i školom za KV i VKV radnike te osobe sa završenom srednjom školom za zanimanje u trajanju od četiri i više godina i gimnazijom. Prema podacima DZS-a za 2024. godine, prosječne neto (bruto) plaće u županiji bile su 1.191 EUR (1.573 EUR), odnosno 90 % (86 %) prosječnih plaća na državnoj razini. U djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prosječne neto (bruto) plaće bile su 907 EUR (1.199 EUR), odnosno 76 % prosječnih plaća u županiji te 83 % prosječnih plaća u djelatnosti na razini države. U djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane radilo je oko 1.445 zaposlenih, odnosno oko 3 % zaposlenih u 2024. godine u pravnim osobama, od čega je gotovo jednak omjer bio žena i muškaraca. U posljednjih nekoliko godina, posebice od razdoblja pandemije, broj zaposlenih u predmetnoj djelatnosti je u blagom uzlaznom trendu, što je u skladu s trendovima potražnje.

Zaključno, u Vukovarsko-srijemskoj županiji je potreba za ljudskim potencijalima u turizmu u skladu s potražnjom, odnosno je još uvijek značajno manja nego što je to slučaj u ostatku države, a posebice na obali. Uzimajući u obzir manji broj smještajnih kapaciteta i turističkih atrakcija više dodane vrijednosti, potreba za kvalificiranim ljudskim potencijalima je manja, odnosno većina zaposlenih je nižih razina obrazovanja, a s time povezane su i prosječne plaće, koje su niže nego na razini županije. Također, ako se pogleda potražnja koja je, za razliku od ostatka države, a posebice obale, konstantna tijekom godine, zaposleni u turizmu su rade na puno radno vrijeme cijelu godinu, što nije slučaj u drugim turističkim krajevima u državi.

1.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Za analizu komunikacijskih aktivnosti u obzir su uzete službene internetske stranice turističkih zajednica na području Vukovarsko-srijemske županije te njihovi kanali na društvenim mrežama.

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije vrlo je proaktivna u komunikaciji svih aktivnosti koje se odvijaju na području Županije. Od tema,

najzastupljenije su održivi turizam, događanja u destinacijama na području Vukovarsko-srijemske županije te promocija pružatelja usluga u turizmu iz svih destinacija.

Internetska stranica Turističke zajednice grada Vukovara trenutno je jedina koja nije u skladu s vizualnim identitetom županije kao turističke destinacije. Na internetskoj stranici komuniciraju se informacije koje su važne za pružatelje usluga u turizmu, lokalno stanovništvo, posjetitelje i turiste. Fokus komunikacije je na događanjima u samoj destinaciji te javne pozive za zakup štandova, kućica i javnih površina u okviru događanja. Kada govorimo o društvenim mrežama, turistička zajednica aktivno komunicira na Facebooku. Komunikacija na Instagramu je vidljiva u stories formatu i feed objavama, dok se YouTube kanal uglavnom ne koristi aktivno u komunikaciji. U listopadu 2024. Turistička zajednica grada Vukovara otvorila je i TikTok.

Turistička zajednica grada Vinkovaca na svojoj internetskoj stranici komunicira različite teme vezane uz upravljanje turizmom na području destinacije, koje su od interesa za lokalnu zajednicu, dionike u turizmu, posjetitelje i turiste. Turistička zajednica podjednako je aktivna na društvenim mrežama Instagram i Facebook. Uz to, Turistička zajednica grada Vinkovaca ima i YouTube kanal, a od studenoga 2024. godine aktivna je i na društvenoj mreži TikTok.

Turistička zajednica grada Iloka komunicira u nešto manjem obujmu, a fokus komunikacije je gotovo isključivo na događanjima na području grada, s naglaskom na vinska događanja. Osim toga, turistička zajednica komunicira i sve pružatelje usluga u turizmu na području Iloka, poput smještaja, te mala obiteljsko poljoprivredna gospodarstva i poduzetnike. Od kanala komunikacije, najzastupljeniji su internetska stranica i Instagram.

Turistička zajednica grada Županje na internetskoj stranici nema dedikiranu podstranicu za novosti iz destinacije. Međutim, na internetskoj stranici postoje redovne i ažurne informacije vezane uz te javne pozive za zakup štandova, kućica i javnih površina u okviru događanja, kao i sama događanja koja se održavaju u destinaciji. Uz to, turistička zajednica aktivna je na društvenoj mreže Facebook, gdje redovito objavljuje korisne informacije za lokalnu zajednicu, informacije o projektima, događanjima i planovima za upravljanje

turizmom na području Županje. Osim toga, Turistička zajednica grada Župnje ima aktivan profil na društvenoj mreži TikTok, gdje je ostvarena velika vidljivost upravo u vrijeme održavanja jedne od najvažnijih manifestacija - Šokačkog sijela.

Turistička zajednica općine Nijemci je komunikacijski najviše orijentirana događanjima u destinaciji. O njima redovito izvještaja u sklopu rubrike Novosti na svojoj internetskoj stranici. U kontekstu društvenih mreža, turistička zajednica je najaktivnija na Facebooku, dok je komunikacija na Instagramu učestalija u stories formatu. Uz to, Turistička zajednica općine Nijemci ima i YouTube kanal, no isti se ne koristi aktivno za objavu sadržaja iz destinacije.

Internetska stranica Turističke zajednice područja Spačvanska šuma dominantno je namijenjena posjetiteljima i turistima u destinaciji. Sadrži sve relevantne informacije o događanjima, atrakcijama, izletima, smještaju te obiteljsko poljoprivrednim gospodarstvima. Na društvenoj mreži Facebook turistička zajednica dijeli relevantne i korisne informacije iz destinacije, dok se Instagram ne koristi u komunikaciji. Budući da je riječ o turističkoj zajednici koja najkraće djeluje na području Vukovarsko-srijemske županije, vidljivo je da su potrebna ulaganja u smislu kreiranja sadržaja i oglašavanja na vlastitim kanalima na društvenim mrežama.

Što se tiče prisutnosti u medijima, napravljen je pregled prisutnosti turističkih destinacija i vijesti iz istih u online medijima. Medijski je najaktivnija Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, nakon čega slijede turističke zajednice gradova - Turistička zajednica grada Vukovara, Turistička zajednica grada Vinkovaca i Turistička zajednica grada Žušanje. Prisutnost svih navedenih turističkih zajednica najznačajnija je povodom velikih manifestacija i obljetnica u tim destinacijama, kao što su Vinkovačke jeseni, Dan sjećanja na žrtvu Vukovara te Šokačko sijelo. Sve ostale turističke zajednice u Vukovarsko-srijemskoj županiji su znatno manje zastupljene u online medijima u Hrvatskoj.

1.12. Analiza konkurencije

Za analizu konkurencije uzete su regije koje sadržavaju slične turističke proizvode onima u Vukovarsko-srijemskoj županiji (trenutnim i potencijalnim) te koje posjećuju slični turistički segmenti kao i Vukovarsko-srijemsku županiju, posebice u kontekstu stranih posjetitelja. Detaljnije, kao glavni filter za izbor konkurentskih destinacija, uzete su razine potražnje, odnosno broj dolazaka i noćenja u destinaciju te resursna osnova koja se temelji primarno na poljoprivredi i kulturnoj baštini, odnosno na resursima poput vinarstva i vinogradarstva koji se naslanjaju na velike rijeke u blizini te kulturnoj baštini koja je pretežito vezana uz atrakcije iz vremena Austro-Ugarske te pojedine vezane uz razvoj kultura uz rijeke koje su tisućljećima stare.

U tom kontekstu, definirane su sljedeće turističke regije:

- Hrvatska: Osječko-baranjska županija - susjedna regija koja najviše odgovara u kontekstu resursa i turističke potražnje na razini države
- Inozemstvo: Baranya u Mađarskoj i Weinviertel u Austriji - inozemne regije koje odgovaraju gore navedenim karakteristikama.

U 2023. godini broj noćenja po regijama bio je sljedeći:

- Vukovarsko-srijemska županija: 151.000 noćenja
- Osječko-baranjska županija: 253.000 noćenja
- Weinviertel (Austrija): 210.000 noćenja
- Baranya (Mađarska): 682.000 noćenja.

Trend oporavka od pandemije (rast potražnje u odnosu na 2020. godinu) ukazuje na vrlo snažan oporavak u hrvatskim regijama:

- Vukovarsko-srijemska županija: porast od 218 %
- Osječko-baranjska županija: porast od 160 %
- Weinviertel: porast od 41 %
- Baranya: porast od 33 %.

U svim regijama domaći gosti čine više od 50 % ukupne potražnje:

- Vukovarsko-srijemska županija: preko 70 %

- Osječko-baranjska županija: najmanji udio među promatranim regijama, oko 55 %
- Weinviertel: 78 %
- Baranya: 83 %.

Rast noćenja domaćih gostiju od 2020. godine bio je također snažan, ali su polazne baze bile više u međunarodnim regijama:

- Vukovarsko-srijemska županija: porast od 198 %
- Osječko-baranjska županija: porast od 122 %
- Weinviertel: porast od 28 %
- Baranya: porast od 19 %.

Oporavak kod stranih gostiju (rast u odnosu na 2020.), iako u manjem udjelu u ukupnoj potražnji, bio je snažniji nego kod domaćih gostiju kod svih analiziranih regija i ukazuje da bi se u budućnosti većina rasta mogla bazirati na stranim gostima:

- Vukovarsko-srijemska županija: rast od gotovo 300 %
- Osječko-baranjska županija: rast od 229 %
- Weinviertel: rast od 112 %
- Baranya: rast od 196 %.

Smještajni kapaciteti:

- Struktura smještaja u Osječko-baranjskoj županiji slična je onoj u Vukovarsko-srijemskoj, ali s većim brojem hotela, posebno u kategoriji 4*. Posljednjih godina vidljiv je porast privatnih investicija i izgradnja/obnova hotela s 4* u Osječko-baranjskoj županiji, što nije slučaj u Vukovarsko-srijemskoj županiji.
- Osječko-baranjska županija:
 - Devet hotela s 4* (389 jedinica, 709 postelja)
 - Sedam hotela s 3* (136 jedinica, 235 postelja)
 - Dva hotela s 2* (50 jedinica, 83 postelje)
- Weinviertel: dominiraju mali, obiteljski hoteli povezani s vinskim turizmom; postoje i veći hoteli vezani uz toplice i druge proizvode;

najviše hotela je u 4* i 3* kategoriji, vrlo malo u najvišoj i najnižoj kategoriji.

- Baranya: veći broj turističkih kapaciteta, posebno hotela i sličnog smještaja, većinom 4* i 3*; pojavljuju se inovativni koncepti kampova i glampinga s dodatnim sadržajima.

Zaključno, iako je resursna osnova vrlo slična kod promatranih regija, konkurencija trenutno ostvaruje više razine potražnje nego Vukovarsko-srijemska županija, dok Vukovarsko-srijemska županija ima značajan rast i pozitivne trendove koji ulijevaju optimizam. Ipak, kako bi se dosegla viša razina potražnje, vrlo vjerojatno će trebati veća aktivacija privatnog sektora u turizmu jer je većinu dosadašnjeg razvoja odrađeno kroz javni sektor. Daljnji iskorak, kao što je vidljivo i kod konkurentnih regija, bit će nužan kroz privatne investicije u projekte s većom dodanom vrijednosti, koji će se nadograditi na postojeće resurse i privući veći broj turista, posebice stranih. Navedene investicije potrebne su u većini turističkih proizvoda, ali najveći pomak bi donijele investicije u više kategorije smještajnih kapaciteta te ugostiteljske objekte i vinarije, koje bi na inovativan način interpretirali i prezentirali najveće vrijednosti ove županije.

1.13. Izvješće o analizi stanja

Vukovarsko-srijemska županija još je u ranim fazama razvoja ozbiljnog turizma, posebice u odnosu na ostatak države i obalni prostor. Navedeno proizlazi iz povijesnih izazova u proteklih 40-ak godina i iscrpnog procesa obnove nakon stradanja u Domovinskom ratu. To je ponajviše vidljivo u turističkoj ponudi, posebice onoj smještajnoj i gastronomskoj, u kojima još uvijek nije napravljen iskorak u pogledu kvalitete, inovativnosti i dodane vrijednosti.

Ipak, vrijedi istaknuti kako je u posljednjem razdoblju, posebice od pandemije 2020. godine, zabilježen iznimno pozitivan trend oporavka i novih rekordnih razina u pogledu ponude i potražnje, koju primarno predvode domaći gosti. Navedeno upućuje kako ipak postoje razlozi za posjetu županije, ali kako se oni tek sada postepeno otkrivaju. Dodatno je pozitivno što, za razliku od ostatka države, a posebice obale, predmetna županija nema izraženu

sezonalnost i moguće je poslovati tijekom cijele godine, uz vrhunac potražnje u proljeće i jesen (godišnja doba koja su relativno manje popularna u drugim krajevima).

Za budućnost županija ima iznimne resurse za veću turističku komercijalizaciju, posebice one prirodne (rijeke, močvarna područja, vinogradi, poljoprivredna zemljišta i sl.) za privlačenje stranih gostiju te kulturne (Vukovar, Vinkovci, Ilok) primarno za domaće goste, dok pojedine manifestacije mogu postati još značajniji atraktor domaćih i stranih gostiju u određenim periodima godine. Detaljnije, prirodni resursi tek trebaju biti komercijalizirani i podignuti na međunarodnu razinu te potom i promovirani prema van, dok su kulturni resursi u posljednjem razdoblju značajno unaprijeđeni javnim financiranjem, što se može vidjeti i na dolascima domaćih gostiju u posljednjem razdoblju.

Županija bi trebala u budućoj komercijalizaciji igrati na nekoliko jakih karata/atrakcija koje su već na nacionalnoj i međunarodnoj razini pripremljene ili u procesu pripreme te se tijekom komercijalizacije ugledati na usporedive destinacije u Hrvatskoj i okolnim državama poput Mađarske i Austrije, koje svoju kulturnu baštinu i poljoprivredne resurse kombiniraju i na inovativan način uz dodatak vrijednosti pružaju svojim gostima. Tako će se omogućiti nova razina razvoja turizma, koju će paralelno voditi domaći i strani gosti, uz sve veći utjecaj stranih. Paralelno bi se za domaće goste trebalo raditi na razvoju regionalnih atrakcija kako bi ih se zadržalo dulje u destinacijama i bilo konkurentnije u odnosu na susjedne županije.

U odnosu na konkurentne destinacije vidljivo je kako je razvoj turizma u županiji do ovog trenutka gotovo isključivo bio vođen javnim sektorom, dok se privatni indirektno bavio turizmom, a dok mu je primarna djelatnost bila vezana uz industriju hrane i pića, za razliku od konkurentnih destinacija koje već imaju tradiciju privatnih projekata u turizmu. Za novu stepenicu razvoja bit će potrebno uključiti i privatni sektor, na manjim, privatnim projektima (od pojedinih novih koncepata restorana do inovativnih smještajnih jedinica i sl.), ali i većim projektima od značaja za cijelu destinaciju (projekti poput vinskih hotela, turističke aktivacije rijeka i sl.). Infrastruktura i usluge za podršku, posebice prometna infrastruktura, su na mjestu i spremni su za iskorak na novu razinu, ali će trebati dodatni impuls privatnom sektoru i podjela rizika

kako bi cijela destinacija ozbiljnije zaživjela turizam i time stvorila dodanu vrijednost na postojećim resursima.

U smislu komunikacije na vlastitim kanalima, kao što su internetska stranica i kanali na društvenim mrežama, sve destinacije su gotovo isključivo usmjerene na komunikaciju i promociju događaja u destinaciji. Postoji veliki prostor za komunikaciju turističkih resursa i atrakcija u destinaciji, posebnosti svake od njih, promocije pružatelja usluga u turizmu, kao i upravljanje destinacijom. Internetske stranice destinacijama u najvećoj mjeri služe za informiranje lokalne zajednice, dionika u turizmu, posjetitelja i turista, dok je samo jedna turistička zajednica svoju internetsku stranicu usmjerila isključivo na posjetitelje i turiste. Uglavnom sve destinacije ažurno komuniciraju na društvenoj mreži Facebook, dok je Instagram kanal na kojem svi imaju potencijal za iskorak u smislu kreiranja i objavljivanja sadržaja. Promocija događanja najzastupljenija je i u komunikaciji u online medijima. Očekivano, najaktivnije su županijska turistička zajednica te turističke zajednice gradova Vukovar i Vinkovaca, dok su ostale znatno manje prisutne u medijima.

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Nastavno na Analizu stanja i zaključno Izvješće o analizi stanja, vidljivo je kako je Vukovarsko-srijemska županija još uvijek u fazi razvoja, ali da postoje i turistički proizvodi s potencijalom za daljnji napredak i podizanje kvalitete. U nastavku je napravljena detaljna analiza turističkih proizvoda u skladu sa Smjernicama i uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom te su identificirani potencijali za razvoj i podizanje kvalitete turističkog proizvoda destinacije.

Primarno je provedena analiza temeljena na resursnoj osnovi, odnosno identifikacija dostupnih prirodnih resursa, resursa koji proizlaze iz povijesti i kulture područja (detaljno navedenih u Analizi stanja) i postojeće razvijene infrastrukture, kako bi se potvrdio potencijal pojedinog turističkog proizvoda.

Postojeća kulturna baština = Postoji kulturna baština za turističku interpretaciju (kulturno naslijeđe)

Postojeća prirodna baština = Postoje prirodni resursi za turističku interpretaciju (rijeke, šume i sl.)

Postojeća izgrađena infrastruktura = Postoji izgrađena infrastruktura (zgrada za liječenje, staze/ sportski tereni, kongresne zgrade).

Potencijal za razvoj kroz resursnu osnovu po turističkim proizvodima, destinacija Vukovarsko-srijemska županija¹

	Potencijal po karakteristikama turističkog proizvoda
DA/X/NE	Realizirani potencijal

TURISTIČKI PROIZVODI	RESURSNA OSNOVA		
	POSTOJEĆA KULTURNA BAŠTINA	POSTOJEĆA PRIRODNA BAŠTINA	POSTOJEĆA IZGRAĐENA INFRASTRUKTURA
Kulturni turizam	DA		
Aktivni turizam		DA	DA
Eno-gastronomski turizam	DA		
Zdravstveni turizam			x
Sportski turizam			x
Agroturizam	DA	DA	
Gradski turizam	DA		
Turizam na rijekama i jezerima		DA	
Lovni turizam		DA	
Poslovni turizam (MICE)			NE

Izvor: Obrada autora.

Sukladno analizi, uz postojeće proizvode koje je prioritizirala Vukovarsko-srijemska županija, identificiran je potencijal za razvoj turističkih proizvoda identificiranih kroz Strategiju turizma RH, koji su već i kao takvi tržišno zastupljeni u komunikaciji turističkih iskustava, te postoje u turističkoj ponudi Županije, a da nisu bili navedeni u prioritizaciji Županije: gradski turizam (City break) i lovni turizam - s fokusom na riječni ribolov. Navedeni turistički proizvodi nadalje su radi svoje tržišne aktualizacije uključeni kao predmet analize i prioritizacije.

¹ Napomena: Polazište analize su turistički proizvodi navedeni kroz Strategiju održivog turizma RH do 2030.

Nadalje, za sveobuhvatno sagledavanje turističkih proizvoda, uspoređena je strateška prioritizacija proizvoda s resursnom osnovom kroz destinaciju. Analizom su integrirane perspektive potencijal za razvoj na temelju resursne osnove i perspektiva strateške prioritizacije turističkih proizvoda kroz Plan razvoja Županije 2021. – 2027. Cilj analize je definiranje resursne i strateške podloge za definiranje strateškog pravca i prioritizacije kroz turističke proizvode. Pri tome su, radi adresiranja specifičnosti pojedinih destinacija u Županiji, za svaki pojedini proizvod izdvojene destinacije na kojima se provedenom analizom potencijalno može ostvariti njihov snažniji razvoj.

Usporedba strateške prioritizacije turističkih proizvoda i resursne osnove, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

TURISTIČKI PROIZVOD	JE LI PROIZVOD PRIORITIZIRAN KROZ PLAN RAZVOJA VSŽ 2021. - 2027.?	POSTOJI LI RESURSNA OSNOVA U VSŽ ZA RAZVOJ PROIZVODA?	KLJUČNA IDENTIFICIRANA PODRUČJA S POTENCIJALOM KROZ PRIORITIZACIJU I RESURSNU OSNOVU
Kulturni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal za razvoj kroz cijelu Županiju
Aktivni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal kroz cijelu Županiju
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	Identificiran potencijal s fokusom na urbana središta- Vukovar, Vinkovce, Ilok
Zdravstveni turizam	NE	NE	Nije identificiran potencijal
Sportski turizam	NE	NE	Nije identificiran potencijal
Agroturizam	DA	DA	Identificiran potencijal kroz cijelu Županiju, s naglaskom na destinacije koje obuhvaćaju veća ruralna područja

Gradski turizam	NE	DA	Identificiran potencijal za razvoj kroz gradska središta koja generiraju 90% postojećeg turističkog prometa- Vukovar, Vinkovce i Ilok, te su centar turističke ponude
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	Identificiran potencijal s posebnim naglaskom na područja koji raspolažu vodnim resursima s potencijalom tržišne aktivacije - Vukovar i Ilok s fokusom na cruising, Nijemci i Vinkovci s fokusom na turističke sadržaje
Lovni turizam	NE	DA	Identificiran potencijal kroz cijelu županiju na područjima Šuma i Rijeka (ribolov)
Poslovni turizam (MICE)	NE	NE	Nisu identificirane značajnije tržišne ni infrastrukturne podloge za njegov razvoj

Izvor: Obrada autora.

Kao polazna točka za definiranje potrebnih koraka u budućem razvoju destinacije te povezano s time i pojedinog turističkog proizvoda, osim resursne analize i analize strateške prioritizacije, napravljena je analiza stupnja razvijenosti pojedinog turističkog proizvoda. Stupanj razvijenosti proizvoda analiziran je prema sljedećim faktorima (kao podloga za ocjenu njegovog razvojnog i marketinškog potencijala):

- Razvijenost turističke infrastrukture
- Raznolikost i atraktivnost ponude
- Promocija i vidljivost destinacije
- Procjena posjećenosti s pratećim motivom dolaska.

Sukladno tome, napravljena je sljedeća procjena razvijenosti turističkih proizvoda, a za proizvode više razine razvijenosti identificiran je potencijal, koji je podloga za razvoj kroz mjere i projekte Plana upravljanja. Poredani od proizvoda najvišeg stupnja razvijenosti prema najnižima, nalazi su sljedeći:

Procjena razvijenosti turističkih proizvoda, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

TURISTIČKI PROIZVOD	OBRAZLOŽENJE
Kulturni turizam	- Tržišno prepoznatljiva i relativno valorizirana ponuda koja generira najveći dio tržišne potražnje u destinaciji - Prepoznatljivi elementi kulture interpretirani primarno kroz infrastrukturu i manifestacije: - Postoji razvijena nacionalno prepoznatljiva i međunarodno konkurenta infrastruktura, poput Muzeja vučedolske kulture, Vukovarskog Nokturna - mjesta interpretacije memorijalnog turizma - Nacionalno prepoznatljive manifestacije poput Šokačkog sijela, Vinkovačkih jeseni, Vukovar film festival Identificirani potencijal: - Razvoj i nadopuna kroz obnovu i osuvremenjivanje postojeće infrastrukture i kulturne baštine (moderni muzejski postavi, interpretacijski centri) - Turistička interpretacija kulturne baštine s posebnim fokusom na kulturu života i rada - Turistička interpretacija povijesnog značaja (od prapovijesti do antičke povijesti) koja je trenutno manjkava
Gradski turizam	- Postojeća potražnja je dominantno koncentrirana na gradska središta- Vukovar, Vinkovci i Ilok generiraju oko 90 % noćenja Županije (2024.) - U gradovima je koncentrirana i većina turističke ponude (smještajni objekti, objekti kulturnog turizma, eno-gastro ponuda) - Posjećenost varira, te ima izraženiju koncentraciju s obzirom na pojedinačne događaje tijekom godina koji kreiraju motiv dolaska (Dan sjećanja na pad Vukovara, manifestacije) - Ključni nedostatak je osnovna turistička infrastruktura - nedostatak u broju i kvaliteti smještajne i eno-gastronomске ponude Identificirani potencijal: - Generiranje tržišno determinirane potražnje (manje oslanjanje na sezonalnu potražnju i na školske grupe) - Okrupnjavanje turističke ponude oko gradova

Turizam na rijekama i jezerima	- Potražnja je primarno generirana kroz cruising, za što je osigurana i osnovna infrastruktura (pristaništa) - Razvijena je osnovna infrastruktura za konzumaciju prostora oko rijeka (šetnje), uz nekoliko razvijenih proizvoda (Otočki virovi) Identificirani potencijal: - Temeljem bogatih riječnih resursa rijeka Dunava, Bosuta i Save, postoji potencijal za razvoj turističke infrastrukture za turiste koji borave u destinaciji (turistički obilasci brodom, eno-gastro doživljaji uz rijeke)
Agroturizam	- Postojeća ponuda nije turistički valorizirana i teško je dostupna u redovnoj turističkoj aktivnosti (dolasci po najavi, rad samo radnim danima i sl.) - Ovisan o pojedinačnim poduzetničkim privatnim inicijativama, kojih nedostaje
Aktivni turizam	- Primarno tržišno aktualiziran kroz cikloturizam, dok naprednija infrastruktura nije razvijena - Postoji relativno slaba šira tržišna prepoznatljivost proizvoda, uz visok prirodni potencijal (rijeke, šume, ravnice)
Eno-gastronomski turizam	- Identificiran potencijal kroz bogatstvo tradicije, međutim nije adekvatno turistički valorizirano - Fokus na interpretaciju kroz manifestacije koje imaju visoko sezonalni karakter, te privatne OPG-ove koji nemaju osiguranu konzistentnu turističku ponudu
Lovni turizam	- Primarno manifestiran kroz ribolov koji redovito konzumira lokalno stanovništvo, dok je turistički zatvoren za malu skupinu turista i još nije valoriziran unatoč perspektivnim prirodnim resursima

Izvor: Obrada autora.

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

U skladu s odredbama Zakona o turizmu plan upravljanja destinacijom mora biti temeljen na pokazateljima održivosti destinacije. Pokazatelji održivosti pružaju strukturu i smjernice kako bi turističke destinacije mogle sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoje održivosti, što je ključno u eri kada su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma. Popis obveznih i specifičnih pokazatelja za praćenje održivosti, izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun navedenih pokazatelja uređen je Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Izračun vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuje se u pravilu u svibnju tekuće godine za prethodnu godinu. Do uspostave integriranog informacijskog sustava turizma podaci o izračunatim vrijednostima obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuju se na mrežnim stranicama turističke zajednice.

3.1. Izvori podataka

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljat će primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma. Do uspostave e-usluga i baza podataka te sustava za analizu podataka vezanih uz praćenje i vrednovanje održivosti u integriranom informacijskom sustavu turizma turistička zajednica vodit će i čuvati podatke u elektroničkom obliku, a podaci o izračunatim vrijednostima obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuvat će se na web stranicama turističke zajednice.

3.2. Izračun pokazatelja održivosti

Rezultati izračuna pokazatelja održivosti napravljeni su sa zadnjim podacima za 2024. godinu, a u slučaju nedostupnosti u vremenu pisanja dokumenta,

uzeti su podaci za 2023. godinu, primarno na temelju sekundarnih izvora podataka, kao i primarnog istraživanja lokalnog stanovništva (online anketa). Pojedini podaci unatoč dostupnim podacima o potrošnji nisu mjerljivi, točnije, rezultate nije moguće interpretirati s obzirom na premali intenzitet pojave (otpad iz turizma, te potrošnja vode i energije u turizmu) u odnosu na lokalnu zajednicu. Važno je istaknuti da rezultati pokazatelja odražavaju trenutno stanje te će njihova interpretacija biti moguća nakon drugog mjerenja 2028. godine.

3.2.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA NA STOTINU STALNIH STANOVNIKA U VRHU TURISTIČKE SEZONE (ZL-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) (prilagodba) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. (Narodne novine, br. 2/23; u daljnjem tekstu: Strategija) i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan)	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.
	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.
Podaci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor; DZS, Statistika u nizu »Gradovi u statistici« (https://podaci.dzs.hr/media/bz5hplcj/gradovi-u-statistici.xlsx) PC-Axis baza podataka Turizam, Intenzitet turizma, PX-Web – informacije (dzs.hr)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika $\text{pokazatelj} = \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \cdot \text{broj stalnih stanovnika u destinaciji}/100}$ Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.	
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje	

2024. (početna vrijednost)	2025.	2026.	2027.	2028.
0,48				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO LOKALNOG STANOVNIŠTVA TURIZMOM (ZL-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.
	Podpokazatelji	– udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma
Podaci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji - ocjena 4 ili 5

	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
28 % (ocjene 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO CJelokUPNIM BORAVKOM U DESTINACIJI (ZT-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa

Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
Podaci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama

	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora (eng. promoters) odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2., 3. i 4. Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1., 2., 3. i 4. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1., 2., 3. i 4. Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 94% zadovoljni posjetom 2. 94% iznad očekivanja 3. 35% vidi boravak kao najbolji mogući 4. 65% bi preporučilo destinaciju					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ATRAKCIJA (LOKALITETA) PRISTUPAČNIH OSOBAMA S INVALIDITETOM PD-1	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije.

		Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija
	Mjerna jedinica	Broj atrakcija
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podaci su djelomično dostupni 3. Podatak je dostupan
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje

Metodologija izračuna pokazatelja	EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom $Udio\ pristupaćnih\ atrakcija = \frac{EAP}{EA} \times 100$			
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
-				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ORGANIZIRANIH TURISTIČKIH AMBULANTI (SD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću

		turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.			
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P			
Obilježja podataka	Naziv	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost			
	Mjerna jedinica	Broj			
	Izvor /potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave - Vukovarsko-srijemska županija			
	Dostupnost i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
0					

3.2.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE VODE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA PROSJEČNU POTROŠNJU VODE PO STALNOM STANOVNIKU DESTINACIJE (IZRAŽENO PO OSOBI I PO NOĆENJU) (UVR-1)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)		
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima		
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice		
	Povezanost sa Strategijom i	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu		

	Nacionalnim planom	Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m ³) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m ³) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 3. – 5. eVisitor 6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. – 6. Podatak nije dostupan

	Periodičnost prikupljanja podataka	1 – 6. Svake dvije godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m^3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m^3). F_1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji $\text{potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ potrošnja vode po noćenju stanovnika $= \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika $= \frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovništva}} \times 100$ Alternativna metoda: Anketa gospodarskih subjekata u turizmu u smještajnim objektima = norma potrošnje vode turista po noćenju / potrošnja vode			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER KOLIČINE KOMUNALNOG OTPADA NASTALE PO NOĆENJU TURISTA I KOLIČINE OTPADA KOJE GENERIRA STANOVNIŠTVO U DESTINACIJI (TONE) (GO-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P

Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) 2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone) 3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. i 2. tone 3, 4 i 5. N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave 3. – 4. eVisitor 5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan 3. i 4. Podatak je dostupan 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju,

		$W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika, $W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}), $W_T = T_2 \times W_{TN}.$ W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}), $W_R = S \times N_2 \times W_{RN}.$ <i>omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turist u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo</i> $(za promatrani period) = \frac{W_T}{W_R}$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
0,37% (udio otpada nastalog u turizmu u ukupnoj količini otpada)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ZAŠTIĆENIH PODRUČJA U DESTINACIJI U UKUPNOJ POVRŠINI DESTINACIJE (UKUPNO I POJEDINAČNO PO KATEGORIJI ZAŠTITE) (BR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost sa SDG	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinaciji – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije

	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije			
	Izvor podataka/potencija Ina izvor	Bioportal Bioportal Podaci JLS-a			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode			
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine			
2024. (početna vrijednost)		2028.	2032.	2036.	2040.
0,11%					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA POTROŠNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE STALNOG STANOVNIŠTVA DESTINACIJE (UEN-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.

	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. kWh 3., 4. – noćenje 5. stanovnik
	Izvor/potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije potpuno dostupan 3. – 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja

	T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) <i>potrošnja el. energije po noćenju turista</i> $= \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ <i>potrošnja el. energije po noćenju stanovnika</i> $= \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ <i>omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika</i> $= \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100$			
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine			
2024. (početna vrijednost)	2028.	2032.	2036.	2040.
Nema egzaktnih podataka za potrošnju turista, ali iz vršnih opterećenja u zimskom i ljetnom periodu za Elektru Vinkovci (pokriva područje Grada, ali i većine Županije) vidljivo je kako u periodima manje posjećenosti (zima) je vršno opterećenje veće nego ljeti, iz čega se može zaključiti kako je utjecaj turizma minimalan				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	USPOSTAVLJEN SUSTAV ZA PRILAGODBU KLIMATSKIM PROMJENAMA I PROCJENU RIZIKA (UPK-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime
Pokazatelj	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– N/P
Podaci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Upravni odjeli JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
DA				

3.2.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UKUPAN BROJ DOLAZAKA TURISTA U MJESECU S NAJVEĆIM OPTEREĆENJEM (TP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.
Podaci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.

	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
11.022 (rujan 2024.)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	PROSJEČNA DULJINA BORAVKA TURISTA U DESTINACIJI (TP-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćivanja duljine boravka, ali i s aspekta

		upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju			
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.			
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni			
Metodologija izračuna pokazatelja		$\text{Prosječna duljina boravka turista u destinaciji} = \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
1,89 noćenja po dolasku					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ZAPOSLENIH U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada – Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek – Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
	Mjerna jedinica	Fizička osoba u radnom odnosu
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. DZS

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 2. Podatak je javno dostupan za starije razdoblje			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 2. Podatak je kontinuirano dostupan podatak na mjesečnoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
1.445 zaposlenih (u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	POSLOVNI PRIHOD GOSPODARSKIH SUBJEKATA (OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT) U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati

		na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine			
Podaci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine			
	Mjerna jedinica	EUR			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
-					

3.2.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	IDENTIFIKACIJA I KLASIFIKACIJA TURISTIČKIH ATRAKCIJA (TI-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja.

		Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine – popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH
	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan

	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja					
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
<i>Prema registru kulturnih dobara RH u Županiji je trenutno zaštićeno 264 kulturna dobra, od čega je:</i> - 150 nepokretno pojedinačno - 87 arheološko nalazište - 24 nematerijalno - 9 kulturno-povijesne cjeline - 1 pokretno pojedinačno/zbirno <i>Prema Biportalu MZOZT u Županiji su trenutno izdvojene prirodne zaštite sljedećih lokacija:</i> - Posebni rezervat Lože - Posebni rezervat Radiševo - Posebni rezervat Vukovarske dunavske ade - Spomenik prirode Hrastovi u Drenovcima - Spomenik prirode Gorjanovićev praporni profil u Vukovaru - Spomenik parkovne arhitekture park oko dvorca u Nuštru - Spomenik parkovne arhitekture Ilok - park oko starog grada - Park šuma Kanovci					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	STATUS IMPLEMENTACIJE AKTIVNOSTI IZ PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM (OUD -I)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.

		Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)
Podaci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom
	Mjerna jedinica	1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100

	Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)	2025.	2026.	2027.	2028.
<i>Prva verzija plana upravljanja te će tek u budućnosti biti moguće pratiti status implementacije</i>				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ OSTVARENIH NOĆENJA U SMJEŠTAJNIM OBJEKTIMA DESTINACIJE PO HEKTARU IZRAĐENOG GRAĐEVINSKOG PODRUČJA JLS (OUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji (opcionalno)	-

Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije			
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2., 3., 4. hektar			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/ općina)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2., 3. i 4. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha) P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti <i>broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju</i> <i>po izgrađenoj građevinskoj površini</i> = $\frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
11,57					

Izvor: Obrada autora.

3.3. Praćenje održivosti

Prikupljeni podaci će se analizirati te će se kontinuiranim praćenjem ukazivati na potencijale koje treba iskoristiti, kao i na ograničenja koja treba savladati, odnosno, uzimati u obzir prilikom planiranja budućih aktivnosti i projekata. Analiza prikupljenih podataka služi kao temelj za razvoj održive i konkurentne turističke destinacije. Svaka od stavki koje se analiziraju ima ključnu ulogu u sveobuhvatnom razumijevanju postojećeg stanja destinacije, kao i u planiranju budućeg razvoja.

Analiza prikupljenih podataka predstavlja egzaktnu pokazatelje koji služe kako bi se efikasno planiralo upravljanje destinacijom. Također, omogućava da se prepoznaju potencijali za rast, identificiraju rizici i ograničenja te donesu odluke koje su zasnovane na realnim i mjerljivim informacijama. Kontinuirano praćenje podataka je ključno za fleksibilnost i prilagodljivost u turizmu, posebno u promjenjivim uvjetima tržišta i okruženja.

Ova analiza nije samo alat za procjenu stanja, već i vodič za dugoročno planiranje i održivi razvoj destinacije. Održivost destinacije pratit će se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti koji će zajedno omogućiti:

- Praćenje utjecaja odabranog smjera razvoja na održivost destinacije
- Usporedbu destinacije s drugim usporedivim destinacijama odnosno usporedbu svih ili pojedinih područja održivosti
- Ostvarivanje preduvjeta za certificiranje destinacije ako destinacija planira provesti proces certificiranja i dobiti neki od relevantnih certifikata održivosti.

Detaljnije, u skladu s odredbama Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), specifični pokazatelji održivosti predstavljaju ključni alat za detaljno praćenje i evaluaciju održivog razvoja turističkih destinacija. Ovi pokazatelji nadopunjuju obvezne pokazatelje pružajući dublji uvid u specifične aspekte koji su od posebne važnosti za pojedinu destinaciju. Implementacijom specifičnih pokazatelja omogućava se preciznije praćenje utjecaja turizma na okoliš, društvo i gospodarstvo, što je neophodno za učinkovito planiranje i upravljanje razvojem destinacije. Pravilnik detaljno propisuje popis ovih pokazatelja, njihove karakteristike,

izvore podataka, metodologiju izračuna te učestalost mjerenja, čime se osigurava standardizirani pristup u njihovoj primjeni. Uvođenjem specifičnih pokazatelja održivosti u plan upravljanja destinacijom, turističke zajednice i nadležna tijela dobivaju alat za kontinuirano praćenje i prilagodbu strategija razvoja, s ciljem postizanja dugoročne održivosti i konkurentnosti na turističkom tržištu.

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije je u ožujku i travnju 2025. godine provela istraživanje stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života. Sudjelovanje u anketi bilo je anonimno i povjerljivo, a rezultati ovog istraživanja koriste se isključivo u svrhu analize i planiranja budućih aktivnosti vezanih uz upravljanje turizmom na području Županije. Destinacija je provela on-line istraživanje na platformi EUSurvey, dok je za izradu anketnog upitnika korišten predložak upitnika koje je pripremlilo Ministarstvo turizma i sporta. Za obradu prikupljenih podataka korišteni su alati dostupni u platformi EUSurvey. Istovremeno, Turistička zajednica Županije je u ožujku i travnju 2025. godine provela istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji. Istraživanje je također provedeno na platformi EUSurvey, dok je za izradu anketnog upitnika također korišten predložak upitnika koje je pripremlilo Ministarstvo turizma i sporta. Sudjelovanje je bilo anonimno i povjerljivo.

Specifični pokazatelji održivosti, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA LOKALNOG STANOVNIŠTVA (SZL – 1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji UN TOURISM – MST: Percepcija o negativnom i pozitivnom doprinosu turizma dobrobiti lokalnog stanovništva OECD: Indeks boljeg života
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 9 – Prilagodljiva infrastruktura, uključiva i održiva industrijalizacija i inovativnost Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam

	Nacionalnim planom	Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji pozitivno percipiraju utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor u kvaliteti života lokalnog stanovništva. Održivim upravljanjem učincima turizma, koji se između ostalog mogu ogledati u ekonomskim, društvenim, okolišnim i infrastrukturnim promjenama, moguće je održati i unaprijediti kvalitetu života uslijed intenzivnog turističkog razvoja. Bolja percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji može doprinijeti i većoj podršci turističkom razvoju, dok pogoršanje percepcije signalizira potrebu pravodobnih prilagodbi u upravljanju turističkim razvojem kako bi se osigurala njegova održivost.
	Podpokazatelj i	– Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Zadovoljstvo životom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo životom u destinaciji u vansezonskom razdoblju
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Zadovoljstvo životom u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. Udio (%) ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni životom u destinaciji
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Svake četiri godine 2. Dva puta u jednoj godini (u sezoni i izvan visoke sezone), svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive	Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)	2029.	2033.	2037.	2041.
1. 77% smatra da turizam pomaže u unapređenju kvalitete života 2. 50% zadovoljno životom u VSŽ (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA KOJI IMAJU POZITIVNO ODNOSNO NEGATIVNO MIŠLJENJE O UTJECAJU TURIZMA NA IDENTITET MJESTA (SZL-3)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Pokazatelj C.5.1. Postotak stanovnika koji su zadovoljni utjecajem turizma na identitet odredišta UN TOURISM – MST: Percepcija učinaka turizma na kulturni identitet
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor; 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta u ukupnom broju stalnih stanovnika
	Opis i svrha	Percepcija učinaka turizma i stavovi koje lokalna zajednica ima prema turističkom razvoju usko su povezani s percepcijom identiteta mjesta. Promjene uslijed intenzivnog turističkog razvoja mogu uzrokovati gubitak autentičnosti mjesta i narušiti njegov kulturni identitet. Degradacija identiteta mjesta pridonosi negativnim reakcijama prema turistima i može smanjiti zadovoljstvo životom u mjestu. Identitet mjesta ujedno je i bitan faktor u privlačenju posjetitelja, koji sve češće traže autentično iskustvo i doživljaj lokalne kulture. S druge strane, interakcija s posjetiteljima može imati i pozitivan učinak na identitet mjesta, jačanjem društvene identifikacije kroz veću percepciju posebnosti unutar lokalne zajednice ili povećanu svijest o baštini.

	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta prema socio-demografskim pokazateljima			
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na autentičnost mjesta 2. Percepcija utjecaja turizma na očuvanje tradicije, običaja i kulture			
	Mjerna jedinica	1. i 2. Udio ispitanika			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. i 2. Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 63% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na autentičnost destinacije (ocjena 4 i 5 na skali 1-5) 2. 77% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na očuvanje tradicije, običaja i kulture (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA POD UMJERENIM ILI VISOKIM STRESOM OD TURIZMA (SZL – 4)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Znanstvena istraživanja: Jordan, E. J., Spencer, D. M., & Prayag, G. (2019). Tourism impacts, emotions and stress. <i>Annals of Tourism Research</i> , 75, 213-226.

		Gossling, S., McCabe, S., & Chen N. C. (2020). A socio-psychological conceptualisation of overtourism. <i>Annals of Tourism Research</i> , 84, 102976.
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma; 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su pod umjerenim ili visokim stresom od turizma u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis i svrha	Emocije i stres važni su elementi psihološkog blagostanja pojedinca pa time utječu i na kvalitetu života. Turizam može imati značajan utjecaj na emocije i stres koje doživljavaju lokalni stanovnici. Praćenje psiholoških ishoda turističkog razvoja bitan je element održivog upravljanja destinacijom, posebice u kontekstu prekomjernog turizma. Ignoriranje stresa kojeg turizam izaziva kod lokalnog stanovništva može smanjiti podršku turističkom razvoju u dugom roku i uzrokovati negativne posljedice po ljudsko zdravlje.
	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma prema socio-demografskim pokazateljima spol, dob, udaljenost prebivališta pojedinca od glavnih turističkih zona/atrakcija, uključenost u turističko gospodarstvo
Podaci	Naziv podataka	Percepcija stresa uzrokovanog turizmom
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika pod visokom/umjerenom/niskom razinom stresa od turizma
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine – tijekom turističke sezone (u kolovozu ili rujnu)			
Metodologija izračuna pokazatelja		Procjena utjecaja turizma na razinu stresa kod lokalnog stanovništva provodi se pomoću standardiziranog upitnika subjektivne percepcije stresa (eng. Perceived Stress Scale, PSS) prilagođenog ispitivanju utjecaja turizma definiranim u smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
84 % nije osjećalo stres uzrokovan turizmom (ocjena 0 i 1 na skali 0-4)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	Promjena broja stanovnika u zadnjih pet godina u odnosu na promjenu broja turističkih noćenja (SZL – 5)				
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Demografski trendovi i kvaliteta života			
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu			
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti			
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma			
Obilježja pokazatelja	Definicija	Promjena broja stanovnika uvjetovana prirodnim kretanjima i migracijama prema promjeni turističke aktivnosti mjerene brojem noćenja u smještajnim kapacitetima			
	Opis i svrha	Pokazatelj omogućava praćenje relativnog odnosa broja stanovnika i turističke aktivnosti u petogodišnjem razdoblju.			

		Pokazatelj se izračunava kao dvojni razlomak. Djeljenik dvojnog razlomka je razlomak u čijem je brojniku procjena broja stanovnika na 31.12. u godini t (prethodna godina), a nazivniku procjena broja stanovnika 31. 12. u godini t-4 Djelitelj dvojnog razlomka je razlomak u čijem je brojniku broj ostvarenih noćenja u smještajnim kapacitetima u godini t (prethodna godina), a nazivniku broj ostvarenih noćenja smještajnim u kapacitetima u godini t-4			
	Podpokazatelji				
Podaci	Naziv podataka	1. Stanovništvo – procjena i prirodno kretanje, Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca u godini t (prethodna godina) i godini t-4 2. Turizam, noćenja turista			
	Mjerna jedinica	1. i 2. Realni broj			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Državni zavod za statistiku: Statistika u nizu, Gradovi i općine u statistici 2. eVisitor			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Izvor osiguravaju potrebne podatke za izračun, a ograničenje je vezano uz sadržaj pokazatelja koji tek neizravno ukazuje na povećanje/smanjenje društvenog standarda odnosno demografske trendove generirane turizmom budući da rast ili smanjenje broja stanovnika na području destinacije može biti potaknuto bitno širim spektrom utjecaja od turističke aktivnosti.			
2023. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
0,83					

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

4.1. SWOT analiza

Kako bi se sveobuhvatno sagledali stupanj razvoja i tržišne okolnosti razvoja turizma u Vukovarsko- srijemskoj županiji napravljena je SWOT analiza. Ona pobliže analizira interne prednosti i nedostatke, kao i tržišne prijetnje i prilike za razvoj turizma Županije. Kroz analizu su identificiran ključni elementi koji mogu poslužiti kao osnova za usmjeravanje daljnjeg razvoja, te specficiranje razvojnih projekata u svrhu daljnjeg tržišno i resursno osnovanog razvoja turizma.

SWOT analiza podijeljena je na unutarnje i vanjske faktore koji su sagledani kroz četiri ključna promatrana obilježja:

1. Resursi i atrakcije
2. Ljudski potencijali
3. Infrastruktura te
4. Upravljanje i marketing.

Prednosti i nedostaci

U ovom dijelu dokumenta analiziraju se unutarnji čimbenici koji oblikuju konkurentnost destinacije - postojeće prednosti i ograničenja razvoja turizma. Ključna tržišna privlačnost županije temelji se na bogatoj kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini, manifestacijama međunarodnog i nacionalnog značaja te prepoznatljivim eno-gastronomskim resursima, osobito vinima iz Iloka i kulenima s područja Srijema.

Međutim, turistička valorizacija postojećih potencijala još nije dostigla puni opseg – osobito u ruralnim područjima i kod integracije manjih lokalnih atrakcija u koherentne turističke proizvode. Unatoč gostoljubivosti lokalnog stanovništva i prisutnosti određenih inicijativa, nedostatak stručnog kadra u

turizmu, slaba povezanost dionika te nizak stupanj digitalizacije ponude predstavljaju značajne izazove. Postojeća javna turistička infrastruktura, poput biciklističkih ruta i interpretacijskih centara, pruža solidnu osnovu za razvoj, ali destinaciji i dalje nedostaje dovoljno smještajnih kapaciteta viših kategorija i specijaliziranih sadržaja koji bi omogućili dulje zadržavanje i veću potrošnju gostiju. Unatoč dobrim predispozicijama za pozicioniranje kao destinacije dobre vrijednosti za novac, turistički identitet županije još nije dovoljno jasno tržišno profiliran ni komuniciran, što značajno utječe na vidljivost i konkurentnost na nacionalnom i međunarodnom tržištu.

SWOT analiza - prednosti i nedostaci, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

PROMATRANA OBILJEŽJA	INTERNI DESTINACIJSKI FAKTORI	
	PREDNOSTI	NEDOSTACI
RESURSI I ATRAKCIJE	• Očuvanost i bogatstvo prirodnim resursima - rijeke, šume hrasta, vinogorja • Bogata kulturna i povijesna baština - arheologija, vučedolska i rimska kultura, dvorci, sakralni objekti • Jedinstvena memorijalna baština temeljena na Domovinskom ratu • Očuvana kultura života i rada • Kontinuirani rast turističkog prometa - 3 % godišnji rast broja noćenja ($\Delta 2019./24.$) • Kontinuirano povećanje turističke ponude - 6 % godišnji rast ponude broja postelja ($\Delta 2019./24.$) • Održivo upravljanje kao tržišni trend	• Nedovoljno sintetizirana turistička ponuda u turističko iskustvo • Nedovoljno valorizirana kulturno-povijesna i prirodna baština • Nedovoljno zastupljena autentična eno-gastronomska ponuda • Izostanak suvremene interpretacije kroz turističke točke interesa (npr. suvremeni muzeji, interpretacijski centri, poučne staze i sl.)
LJUDSKI POTENCIJALI	• Gostoljubivo stanovništvo • Povratak i naseljavanje mladih obitelji u županiju • Potencijal za interpretaciju autohtonog načina života kroz lokalno iskustvo sa stanovnicima	• Nedostatan broj educiranih djelatnika u turizmu • Mali broj poduzetnika i malih obrtnika u turizmu i ugostiteljstvu • Nedostatak suradnje između dionika u turizmu

INFRASTRUKTURA	• Bogata i djelomično osuvremenjena turistička infrastruktura, muzeji, interpretacijski centri, poučne staze, biciklističke staze, itd. • Razvijeni primjeri suvremene međunarodno atraktivne infrastrukture - npr. Muzej vučedolske kulture • Sinergija ulaganja u turističku infrastrukturu i koristi za lokalnu zajednicu • Postojeće aktualne investicije u turističku infrastrukturu - npr. proširenje riječnih pristaništa	• Nedostatak smještajnih kapaciteta svih tipova - ukupno 2.726 ležajeva u 2024. • Nedostatak smještajnih kapaciteta više kategorije kvalitete - tri manja hotela s ukupno 122 ležaja u hotelima 4* (4 % ukupne ponude), bez ponude u 5* segmentu • Skromna ugostiteljska ponuda, nedovoljan broj i kvaliteta eno-gastro ponude • Nedostatak zabavnih sadržaja
UPRAVLJANJE I MARKETING	• Percepcija destinacije kao dobre vrijednosti za novac • Mogućnost proširenja suradnje županijske turističke zajednice s lokalnim turističkim zajednicama u destinaciji	• Nedovoljno komunicirana tržišna vrijednost turizma • Nedostatak prepoznatljivog turističkog identiteta • Relativno ograničeni budžeti za upravljanje i marketing • Niska iskorištenost/ zauzetost smještajnih kapaciteta • Previsoka segmentacija turističkih proizvoda umjesto okrupnjavanja i udruživanja

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

Prilike i prijetnje

U nastavku se razmatraju vanjski čimbenici koji utječu na razvoj destinacije - prvenstveno prilike koje proizlaze iz tržišnih trendova i strateškog okruženja, kao i prijetnje koje mogu ograničiti ili usporiti njezin rast.

Županija se nalazi u okruženju koje pruža niz razvojnih prilika, posebno u kontekstu rasta interesa za kulturnu baštinu, manifestacije, prirodu i autentične doživljaje. Postoji izražen nacionalni strateški fokus na razvoj kontinentalnog turizma, uključujući dostupnost europskih i nacionalnih fondova za ulaganja u nerazvijena područja. Povećani interes za aktivnosti u prirodi, kao što su biciklizam, sportski ribolov, lovni turizam i kružna putovanja rijekama, dodatno jača tržišni potencijal. Mogućnosti postoje i u daljnjoj

integraciji ruralnih prostora kroz agroturizam, kratke lance opskrbe i promociju lokalne gastronomije.

Međutim, destinacija se istovremeno suočava s nizom izazova koji mogu ograničiti ili usporiti njezin razvoj. Ograničena financijska sredstva i visoka ovisnost o javnim izvorima financiranja usporavaju provedbu razvojnih projekata sukladno strateškim planovima. Niska razina privatnih ulaganja i poduzetničkih inicijativa dodatno otežava širenje i diversifikaciju turističke ponude, dok negativni demografski trendovi smanjuju raspoloživost radne snage u sektoru turizma. Sličnost turističkih proizvoda s ostalim kontinentalnim destinacijama stvara pritisak u procesu tržišne diferencijacije i zahtjeva jaču specijalizaciju i autentičnost ponude. Uz to, niska potražnja izvan glavnih manifestacijskih razdoblja dodatno naglašava potrebu za kreiranjem cjelogodišnjih i višednevnih turističkih programa koji će omogućiti stabilniji razvoj destinacije.

SWOT analiza - prilike i prijetnje, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

PROMATRANA OBILJEŽJA	TRŽIŠNI FAKTORI	
	PRILIKE	PRIJETNJE
RESURSI I ATRAKCIJE	• Interpretacija autohtonog načina života u Slavoniji • Potencijal za aktivaciju postojećih resursa - povijesnih (kulturne baštine) i prirodnih resursa (voda i šuma) • Tržišna prepoznatljivost Slavonije (posebno Srijema i Iločkog vinogorja) kao vinske regije • Tržišni potencijal za razvoj novih turističkih proizvoda i unaprjeđenje postojećih • Snažna turistička potražnja za kulturno-povijesnom i prirodnom baštinom, ruralnim destinacijama i rekreativnim aktivnostima nižeg intenziteta • Rast potražnje za mirnijim destinacijama - suprotnost sezonalnosti i napučenosti u odnosu na primorski dio RH • Rast potražnje za segmentiranim specifičnim tipovima turizma • Održivo upravljanje kao tržišni trend	• Sličnost turističkih proizvoda među destinacijama u županiji, uz nedostatak okrupnjavanja ponude • Nedostatna tržišna diferencijacija • Nedostatna tržišna prepoznatljivost • Različitost turističke ponude u odnosu na primarni tržišni imidž RH kao destinacije (sunce i more)

LJUDSKI POTENCIJALI	• Programi za jačanje konkurentnosti ljudskih potencijala u turizmu	• Negativni demografski trendovi • Visoka konkurencija na tržištu rada u RH i EU po pitanju ponuđenih radnih uvjeta za radnike u turizmu • Niska atraktivnost Županije kao mjesta za rad u turizmu, te oslanjanje na lokalno tržište rada
INFRASTRUKTURA	• Dobra prometna povezanost unutar destinacije i s emitivnim tržištima (autoceste i željeznica u budućnosti) • Realizacija razvojnih projekata u destinaciji sukladno županijskom planu upravljanja te planovima upravljanja destinacija unutar županije	• Nedostatak interesa i investicija u razvoj kvalitetne turističke suprastrukture • Ulaganje u turističku infrastrukturu za koju nije osigurana adekvatna potražnja • Visoka ovisnost o cestovnom prometu - ograničenost dostupnosti emitivnih tržišta • Visoka sezonalnost i ograničeni kapaciteti alternativnog prijevoza (npr. avionskog), uz vrlo ograničenu cjelogodišnju dostupnost zimi - četiri linije, od kojih samo jedna međunarodna iz Osijeka)
UPRAVLJANJE I MARKETING	• Visok udio turista koje karakterizira niska do srednja platežna moć • Suprotna krivulja sezonalnosti u odnosu na primorski dio RH - porast potražnje posebice vikendom te u proljeće i jesen - 28 % od 1. 3. do 31. 5. i 33 % od 1. 9. do 30. 11. • Kontinuirani rast turističke potražnje u RH i na globalnom tržištu • Mogućnost financiranja za nerazvijena područja • Strateški nacionalni fokus na razvoj kontinentalnog turizma	• Kratka prosječna duljina boravka - 1,6 dana u 2024. • Niska turistička ponuda cjelokupne regije u odnosu na RH - 7 % ukupnih ležajeva je u kontinentalnoj RH, 93 % u jadranskoj • Rastuća konkurencija u turizmu u RH i regiji • Pitanje nadležnosti i odgovornosti za upravljanje nad pojedinim resursima na nacionalnom nivou • Visoka ovisnost o jednom emitivnom tržištu - 70 % noćenja iz RH u 2024. • Visoka ovisnost o javnim izvorima financiranja, uz nedovoljno privatnih investicija • Udaljenost od emitivnih tržišta veće platežne moći

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Turizam u Hrvatskoj, osobito u kontekstu njegovog daljnjeg razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini, zahtijeva jasno definirane strateške smjernice koje proizlaze iz nacionalnih prioriteta, a prilagođene su specifičnostima pojedine destinacije. Upravo kroz Plan upravljanja destinacijom nastoji se uskladiti strateški okvir Republike Hrvatske s lokalnim razvojnim potencijalima i izazovima, u ovom slučaju Vukovarsko-srijemske županije.

Vizije definirane na nacionalnoj i županijskoj razini odražavaju zajednički smjer prema turizmu koji je konkurentan, otporan, cjelogodišnji te temeljen na održivim načelima korištenja prostora, resursa i kulturne baštine.

U ovom poglavlju donose se sažeti prikazi vizija Republike Hrvatske i Vukovarsko-srijemske županije, kao i načela i ciljevi koji će usmjeravati konkretne mjere i aktivnosti u nastavku dokumenta.

Vizija Republike Hrvatske

Hrvatska 2030. je konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, privlačna za život i rad, koja održivo upravlja prirodnim resursima i okolišem, te ima visoku kvalitetu života i jednakih mogućnosti za sve.

Izvor: Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Ova vizija usmjerava sva područja gospodarstva, uključujući turizam, prema održivom i uravnoteženom razvoju. U kontekstu ovog Plana, ona predstavlja temelj na koji se nadovezuje turizam kroz specijaliziranu Strategiju razvoja održivog turizma, te daljnju razradu na razini županije.

Vizija Vukovarsko-srijemske županije

Vukovarsko-srijemska županija 2030. je gospodarski razvijena, ekološki očuvana i društveno povezana regija visokog životnog standarda, koja prepoznaje turizam kao važan pokretač lokalnog razvoja, temeljenog na kulturnoj baštini, prirodnim resursima i autentičnosti prostora.

Izvor: Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine

Ova vizija pokazuje opredijeljenost županije prema valorizaciji vlastitih potencijala kroz održive oblike turizma i integraciju turizma u širu gospodarsku i društvenu strategiju.

U skladu sa Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta, 2024), Strategijom razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.–2027. te analizom stanja turizma za Vukovarsko-srijemsku županiju iz 2024. godine, definiraju se sljedeća temeljna načela i ciljevi razvoja turizma. Ova načela i ciljevi predstavljaju operativni temelj za planiranje, provedbu i praćenje razvoja turizma, uzimajući u obzir gospodarske, društvene, kulturne i okolišne aspekte u kontekstu najistočnije hrvatske županije s izraženim kontinentalnim karakteristikama.

Opća načela razvoja turizma:

- Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine, s naglaskom na očuvanje identiteta prostora, krajolika i tradicije
- Razvoj turizma kao integriranog dijela ukupnog društvenog, gospodarskog i ruralnog razvoja županije, s naglaskom na teritorijalnu ravnotežu i uključivost manjih sredina
- Poticanje cjelogodišnje turističke aktivnosti, osobito kroz kulturne, eno-gastronomske, manifestacijske, poslovne i rekreativne sadržaje, u skladu s izraženom sezonskom stabilnošću potražnje
- Aktivno uključivanje lokalne zajednice u oblikovanje i provedbu turističke ponude, posebno kroz jačanje kratkih lanaca opskrbe i uključivanje malih proizvođača
- Turizam koji doprinosi kvaliteti života lokalnog stanovništva, podupire demografsku obnovu i generira nova radna mjesta u povezanim sektorima
- Jačanje destinacijskog upravljanja kroz suradnju županijske i lokalnih turističkih zajednica, unaprjeđenje koordinacije između javnog i privatnog sektora te profesionalizaciju ljudskih potencijala.

Ciljevi razvoja turizma:

- Pozicionirati Vukovarsko-srijemsku županiju kao autentičnu, održivu i raznoliku turističku destinaciju kontinentalne Hrvatske, s fokusom na posebne oblike turizma i ravnomjernu teritorijalnu aktivaciju
- Unaprijediti kvalitetu i raznolikost smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, osobito u kategorijama više kvalitete i tematski diferenciranih sadržaja
- Valorizirati kulturnu i prirodnu baštinu kroz razvoj interpretacijskih centara, tematskih ruta, storytelling alata i digitalne prezentacije resursa
- Povećati prepoznatljivost ključnih manifestacija kao što su Vinkovačke jeseni, Vukovar Film Festival i Iločka berba grožđa kao motiva dolazaka i produženja boravka;
- Poticati razvoj turističkih proizvoda na vodenim resursima, uključujući Dunav i rijeku Bosut, te iskorištenje potencijala Spačvanske šume i lovnog turizma
- Osigurati održivi rast turističkog prometa kroz povećanje prosječne potrošnje po gostu i produljenje zadržavanja, umjesto oslanjanja na kvantitetu
- Usmjeriti ulaganja u javnu turističku infrastrukturu koja koristi i lokalnoj zajednici, doprinosi teritorijalnoj koheziji i stvara preduvjete za nova privatna ulaganja
- Uspostaviti sustav praćenja razvoja temeljen na pokazateljima održivosti i upravljanju na temelju podataka (data-driven governance).

4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Strateški pravac

Analiza tržišnih potencijala i resursne osnove Vukovarsko-srijemske županije upućuje na jasan strateški pravac razvoja turizma koji se temelji na kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini, autentičnim lokalnim iskustvima te ravnomjernijoj teritorijalnoj aktivaciji prostora. Turistički razvoj županije usmjeren je na jačanje posebnih oblika turizma u kontinentalnom kontekstu, diversifikaciju ponude i bolju integraciju javnog i privatnog sektora u razvoju destinacije.

Vukovarsko-srijemska županija raspolaže snažnim diferenciranim centrima turističke ponude:

- Vukovar kao središnji kulturni centar za interpretaciju memorijalnog turizma i vučedolske kulture
- Vinkovci kao središnje mjesto povijesne baštine i najstarijeg europskog naselja
- Ilok kao epicentar eno-gastronomске tradicije i vinske baštine, uz nadogradnju ponude u manjim sredinama kroz agroturizam, rekreativne sadržaje i prirodne resurse (rijeke, šume, močvare).

Sintetiziran je strateški pravac i prioriteti plana upravljanja turizmom.

Pristup se temelji na održivom razvoju, valorizaciji kulturno-povijesne i prirodne baštine, razvoju tematski diferencirane i cjelogodišnje turističke ponude, te jačanju lokalnih lanaca vrijednosti i participaciji zajednice, kako bi se osiguralo ostvarenje definiranih strateških ciljeva.

Podloge za definiranje strateškog pravca:

- Nalazi Analize stanja za Vukovarsko-srijemsku županiju koji potvrđuju potencijal destinacije u domeni memorijalnog, kulturnog, eno-gastronomskog, lovnog i aktivnog turizma, kao i stabilnu sezonsku raspodjelu potražnje (naglasak na proljeće i jesen)
- Strateški ciljevi razvoja turizma usklađeni s *Planom razvoja VSŽ 2021. – 2027.* i *Strategijom razvoja održivog turizma RH do 2030.*
- Analiza resursne osnove specifične za županiju, uključujući Vučedol, Ilok, Spačvansku šumu, Dunav, kulturnu i manifestacijsku baštinu te ruralne resurse
- Analiza strateške usklađenosti turističkih proizvoda s razvojnim pravcima županije i nacionalnim prioritetima održivog turizma
- Analiza stupnja razvijenosti i atraktivnosti ključnih turističkih proizvoda te infrastrukture, uključujući potrebu za podizanjem kvalitete smještaja, digitalne interpretacije i uslužnih kapaciteta.

Strateški pravac razvoja turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji oslanja se na sljedeće prioritetne turističke proizvode, prepoznate u nacionalnim i regionalnim dokumentima:

- Kulturni turizam, s naglaskom na arheološku i memorijalnu baštinu, muzeje, barokna središta i manifestacije
- Aktivni i rekreativni turizam, kroz biciklističke rute, šetnice, sportske sadržaje i boravak u prirodi
- Eno-gastronomski turizam, osobito kroz vinske ceste Iloka i tradicijske OPG-ove s proizvodnjom kulena, rakije i meda
- Agroturizam, s naglaskom na očuvanje kulture života i rada te povezivanje ruralnih domaćinstava u turističku ponudu
- Turizam na rijekama i jezerima, uključujući Dunav, Bosut i Spačvu te cruising, vožnje čamcima i promatranje ptica.

Dodatno, identificirani su proizvodi koji, iako nisu izravno navedeni u županijskoj prioritizaciji, imaju potvrđenu tržišnu prisutnost i razvojni potencijal:

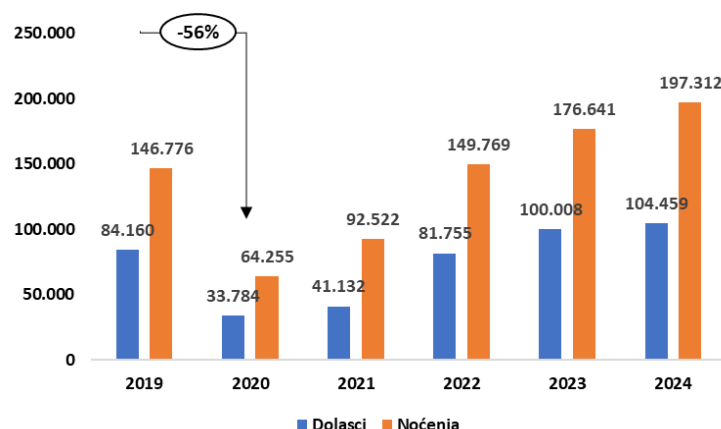
- Gradski turizam (city break) – osobito u Vukovaru, Vinkovcima i Iloku
- Lovni i ribolovni turizam – temeljen na resursima Spačvanske šume, državnim lovištima i ribolovnim zonama uz Dunav i Bosut.

Strateški pravac Vukovarsko-srijemske županije podupire ravnomjerniji teritorijalni razvoj i stvaranje preduvjeta za podizanje konkurentnosti destinacije, uz poštivanje načela održivosti i aktivaciju potencijala lokalnih zajednica. Dugoročno, ovaj smjer vodi prema razvoju županije kao autentične, višeslojno doživljajne i cjelogodišnje turističke regije kontinentalne Hrvatske.

Analitički uvid u tržišne potencijale i usmjerenja

Prema podacima iz poglavlja *Analiza stanja*, Vukovarsko-srijemska županija je u 2024. godini ostvarila gotovo 105.000 dolazaka i preko 197.000 noćenja, s prosječno 1,9 noćenja po dolasku. Oko 70 % noćenja ostvarili su domaći gosti, dok je udio stranih gostiju u porastu, ponajviše zahvaljujući rastu s tržišta Bosne i Hercegovine, Njemačke, Poljske i Australije. (*Analiza stanja* iz ovog dokumenta).

Dolasci i noćenja u Vukovarsko-srijemskoj županiji, 2019. - 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Sezonalnost je slabo izražena, a potražnja je najviša u proljetnim i jesenskim mjesecima, što je iznimka u odnosu na nacionalni obrazac. Oko 60 % turističkog prometa ostvaruje se izvan ljetne sezone, što ukazuje na stabilnu cjelogodišnju dinamiku posjećivanja, osobito u razdobljima kada se održavaju manifestacije poput Vinkovačkih jeseni, Vukovar Film Festivala i Iločke berbe grožđa. Takva struktura potražnje stvara snažan temelj za razvoj kulturnog, manifestacijskog, poslovnog i edukativnog turizma tijekom cijele godine.

U dokumentu su prepoznati sljedeći ključni tržišni trendovi i potencijali:

- Porast interesa za manifestacijske i kulturne sadržaje, s naglaskom na Vukovar kao središte memorijalnog turizma i Vinkovačke jeseni kao manifestaciju međunarodnog značaja
- Razvoj i potražnja za aktivnim i rekreativnim sadržajima, uključujući biciklističke rute (EuroVelo 6, Srijem, Put vinograda), šetnice uz Dunav i Bosut, te aktivnosti u Spačvanskoj šumi
- Uloga kulturnih institucija i lokaliteta – poput Muzeja vučedolske kulture, Vučedola, dvoraca, srednjovjekovnih jezgri i memorijalnih centara – u izgradnji identiteta destinacije i interpretaciji povijesti
- Rastuća uloga lokalne zajednice u kreiranju autentičnih iskustava – kroz ugostiteljsku ponudu, OPG-ove, vinarije, tradicionalne obrte i manifestacije u manjim sredinama

- Sve veći značaj digitalne prezentacije i interpretacije, uz potrebu daljnjeg razvoja online vidljivosti, booking platformi, storytelling alata i interaktivnih digitalnih sadržaja.

Ovi trendovi potvrđuju postojanje tržišnog potencijala za razvoj Vukovarsko-srijemske županije kao cjelogodišnje, višeslojno doživljajne i kulturno-autentične destinacije, osobito za tržišta srednje Europe i susjednih zemalja. Takav razvoj podupire i postavljena vizija u Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2030. o ravnomjernijem, uključivom i održivom turizmu u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Pozicioniranje destinacije u kontekstu tržišnih prilika i identiteta

Vukovarsko-srijemska županija pozicionira se kao kulturno-povijesna i eno-gastronomska destinacija kontinentalne Hrvatske s izraženim identitetom temeljenim na autentičnim lokalnim vrijednostima, raznolikosti prirodnih resursa i višeslojnoj kulturnoj baštini. Uz značajna središta poput Vukovara, Vinkovaca i Iloka, turistička ponuda županije nadopunjuje se agroturizmom i aktivnostima u prirodi u manjim sredinama, čime se stvara integrirana destinacija različitih ambijenata i doživljaja.

Ključnu ulogu u turističkom identitetu županije imaju:

- Vukovar kao središnji punkt memorijalnog i kulturnog turizma – kroz Muzej vučedolske kulture, memorijalne institucije i Vukovarski vodotoranj
- Vinkovci kao arheološko-povijesni centar i urbana destinacija s kontinuitetom života duljim od 8.000 godina te manifestacijom Vinkovačke jeseni
- Ilok kao županijski epicentar eno-gastronomske ponude, vinske tradicije i dvoraca
- Prirodne vrijednosti poput rijeka Dunav, Bosut i Spačvanske šume koje omogućuju razvoj turizma na vodi, kružnih tura, biciklističkih i rekreativnih sadržaja te lovnog i ribolovnog turizma
- Ruralni prostori i agroturizam, u kojima se interpretira kultura života i rada kroz lokalnu gastronomiju, običaje i manifestacije.

Ovakva diverzifikacija omogućuje tematsko povezivanje turističkih proizvoda i razvoj višednevnih ruta, čime se nadilaze administrativne granice pojedinih mjesta i stvara integrirana regija kulturnih i prirodnih doživljaja.

Prioritetni turistički proizvodi (u skladu s Planom razvoja VSŽ i Strategijom razvoja turizma RH do 2030.):

- Kulturni turizam – vučedolska i arheološka baština, memorijalna mjesta, srednjovjekovne jezgre, muzeji i manifestacije (Vukovar, Vinkovci, Ilok)
- Eno-gastronomski turizam – vinarije i vinske ceste Iloka, kulen, rakija i med kao tradicijski proizvodi s turističkim potencijalom
- Aktivni i rekreativni turizam – biciklističke rute (EuroVelo 6, Srijem, Spačva), vodene aktivnosti na Dunavu, šetnice i adrenalinski sadržaji
- Agroturizam – smještaj i doživljaji u ruralnim prostorima povezani s lokalnim proizvodima, običajima i prirodnim ritmovima života
- Turizam na rijekama i jezerima – vožnje čamcima u Nijemcima, cruising na Dunavu, ribolov i promatranje ptica.

Dodatno, u Vukovarsko-srijemskoj županiji su prepoznati i razvojni potencijali za proizvode koji nadilaze klasičnu turističku klasifikaciju, ali imaju tržišnu prisutnost i podržani su u Strategiji razvoja održivog turizma RH:

- Gradski turizam (City break) – Vukovar, Vinkovci i Ilok
- Lovni i ribolovni turizam – Spačva, državna lovišta i riječne zone.

U SWOT analizi destinacije županije prepoznati su sljedeći izazovi:

- Niska komercijalna iskorištenost arheoloških, prirodnih i kulturnih resursa, osobito u ruralnim područjima i manjim općinama koje nisu obuhvaćene većim manifestacijama ili organiziranim posjetima
- Ograničen broj smještajnih jedinica viših kategorija, osobito izvan Vukovara, Vinkovaca i Iloka, što otežava privlačenje gostiju s višom platežnom moći
- Nedovoljna digitalna vidljivost i promocija turističke ponude, osobito manjih pružatelja usluga, agroturističkih objekata i tematskih ruta.

Pozitivni trendovi i razvojni potencijali:

- Rast dolazaka stranih turista, osobito iz Bosne i Hercegovine, Njemačke i Poljske, uz istovremenu stabilnu domaću potražnju u pred- i postsezoni
- Postupan rast broja smještajnih kapaciteta, posebno u segmentu agroturizma i obiteljskog smještaja s dodatnim sadržajima
- Aktivno uključivanje lokalne zajednice u turističke manifestacije, OPG ponudu i kulturne programe.

S ciljem jačanja održivosti, prepoznatljivosti i konkurentnosti, Vukovarsko-srijemska županija usmjerava se na:

- Ulaganja u digitalne alate za interpretaciju i promociju baštine, uključujući mobilne aplikacije, virtualne ture i interaktivne sadržaje za muzeje, manifestacije i prirodne lokalitete;
- Razvoj zelene turističke infrastrukture, uključujući biciklističke staze, riječne pristanišne točke, odmorišta, edukacijske centre u prirodi i održivi lokalni prijevoz.

Time Vukovarsko-srijemska županija postavlja temelje za dugoročno pozicioniranje kao održiva, višedimenzionalna i uključiva destinacija kontinentalne Hrvatske, usmjerena na kvalitetu, autentičnost i povezanost s lokalnom zajednicom.

4. 3. 1. Prioritetna područja za razvoj

Ublažavanje sezonalnosti i produženje turističke potrošnje

Za razliku od destinacija na jadranskoj obali koje bilježe izrazitu koncentraciju turističkog prometa tijekom ljetnih mjeseci, Vukovarsko-srijemska županija ima karakterističan ravnomjerniji godišnji raspored turističke aktivnosti. Prema podacima iz analize stanja, više od 60 % turističkog prometa ostvaruje se tijekom proljetnih i jesenskih mjeseci, dok su ljetni mjeseci među slabijima. Takva dinamika predstavlja značajan strateški potencijal za razvoj cjelogodišnje turističke ponude.

U 2024. godini, županija je ostvarila 105.000 dolazaka i 197.000 noćenja, uz prosječnu duljinu boravka od 1,9 noćenja. Iako većinu noćenja ostvaruju domaći gosti (70 %), udio stranih posjetitelja bilježi stabilan rast, osobito s tržišta Njemačke, Bosne i Hercegovine, Poljske i Australije (*Analiza stanja iz ovog dokumenta*). Ovakva struktura potražnje podupire strateško usmjerenje prema jačanju posebnih oblika turizma i razvoju tematski diferenciranih proizvoda koji nisu vezani uz sezonske obrasce.

Takav razvojni smjer u potpunosti je usklađen sa smjernicama iz dokumenta *Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta) i *Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, koji ističu važnost produženja turističke sezone i smanjenja sezonske ovisnosti putem autentičnih i održivih turističkih proizvoda.

Ključne pretpostavke za ublažavanje sezonalnosti u Vukovarsko-srijemskoj županiji:

- Daljnji razvoj kulturnog i manifestacijskog turizma, oslonjen na postojeće jake manifestacije poput Vinkovačkih jeseni, Vukovar Film Festivala, Iločkih berbi grožđa i brojnih lokalnih događanja koji već prirodno generiraju dolaske u predsezoni i posezoni
- Iskorištavanje prirodnih resursa za aktivnosti u prirodi – biciklističke i pješačke rute (EuroVelo 6, Srijem, Spačva), sportski ribolov i lovni turizam
- Razvoj i promocija eno-gastronomskih iskustava, uz jaču interpretaciju vinarija Iloka, OPG ponude i tradicijske proizvodnje hrane i pića
- Kreiranje tematskih višednevnih ruta koje povezuju kulturne, prirodne i eno-gastro resurse kroz cijelu županiju.

Zaključno, Vukovarsko-srijemska županija kroz postojeće obrasce potražnje i snažnu kulturnu i prirodnu osnovu ima izuzetne preduvjete za razvoj cjelogodišnje održive destinacije, što predstavlja jednu od ključnih razvojnih prilika u narednom razdoblju.

Usklađivanje opsega turističkog prometa s vrijednosnim učinkom

Turistički promet u Vukovarsko-srijemskoj županiji još je uvijek umjerenog volumena, ali pokazuje stabilan rast i značajan potencijal za jačanje ekonomskog učinka turizma. Prema podacima iz analize stanja, u 2024. godini ostvareno je 105.000 dolazaka i 197.000 noćenja, uz prosječnu duljinu boravka od 1,9 noćenja po dolasku (*Analiza stanja iz ovoga dokumenta*)

Većinu noćenja, točnije 70 %, ostvaruju domaći gosti, dok 30 % noćenja otpada na strane posjetitelje. Iako je udio stranih gostiju još uvijek relativno nizak, bilježi se stabilan godišnji rast, posebice s tržišta Njemačke, Poljske, Bosne i Hercegovine i Australije.

Unatoč pozitivnim trendovima, broj noćenja po postelji iznosi 58, što je ispod državnog prosjeka od 80 noćenja po postelji (*Analiza stanja iz ovoga dokumenta*). Ovaj podatak ukazuje na neiskorištenost smještajnih kapaciteta i potrebu za usmjerenim razvojem ponude koja će omogućiti povećanje učinkovitosti i prihoda po jedinici turističkog kapaciteta.

U skladu s time, stvaranje većeg ekonomskog učinka uz kontrolirani rast volumena u Vukovarsko-srijemskoj županiji moguće je kroz:

- Razvoj turističkih proizvoda s višom dodanom vrijednošću, posebno kroz jaču interpretaciju kulturne baštine i tradicijskog načina života. Naglasak se stavlja na razvoj kulturnog turizma (memorijalna mjesta u Vukovaru, arheološki lokaliteti poput Vučedola, srednjovjekovna jezgra Iloka i Vinkovaca), eno-gastronomskog turizma (vinske ceste Iloka, kulen, tradicijska rakija i med) te manifestacija međunarodnog i nacionalnog značaja (Vinkovačke jeseni, Vukovar Film Festival, Iločka berba grožđa).
- Jačanje smještajnih kapaciteta viših kategorija, kroz poticanje ulaganja u boutique hotele u urbanim sredinama (Vukovar, Vinkovci, Ilok), razvoj specijaliziranog ruralnog smještaja u obliku agroturističkih domaćinstava i manjih obiteljskih hotela, te stvaranje tematskih objekata koji povezuju smještaj s dodatnim sadržajima kao što su wellness zone, degustacijski prostori i interpretacijski centri za kulturu i prirodu (npr. Spačva, Dunav).
- Unaprjeđenje turističke infrastrukture i kvalitete usluge, kroz jačanje informacijskih točaka, digitalnu interpretaciju kulturnih i prirodnih resursa (mobilne aplikacije za biciklističke rute, vodiči za Dunavske destinacije), poboljšanje turističke signalizacije u ruralnim dijelovima i edukaciju pružatelja usluga s ciljem podizanja standarda gostoljubivosti, interpretacije i uslužnosti.

Poseban fokus stavlja se na razvoj integriranih tematskih ruta koje povezuju kulturnu baštinu, prirodne resurse i eno-gastronomsku ponudu, čime se omogućava produljenje boravka gostiju i jačanje multiplikativnih učinaka turizma na lokalno gospodarstvo.

U ovom trenutku, nema javno dostupnih podataka Satelitskog računa turizma (TSA) specifičnih za Vukovarsko-srijemsku županiju. Međutim, Republika Hrvatska razvija Sustav satelitskih računa održivog turizma (TSSA), koji će po prvi puta omogućiti integrirani prikaz ekonomskih, društvenih i okolišnih učinaka turizma. Projekt TSSA provodi se u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026. u suradnji s Institutom za turizam, a do 2026. godine planirano je izračunavanje pokazatelja na regionalnoj i županijskoj razini (Sustav satelitskih računa održivog turizma RH).

Po uspostavi TSSA, očekuje se integracija proširene bilance učinaka turizma na razini županije, uključujući i Vukovarsko-srijemsku županiju. Do tada, procjena vrijednosnog učinka turizma temelji se na dostupnim kvantitativnim pokazateljima: broju noćenja, prosječnoj duljini boravka, strukturi gostiju prema porijeklu te kvaliteti i raznolikosti smještajne i doživljajne ponude. Fokus ostaje na povećanju prosječne potrošnje po posjetitelju, ne samo kroz povećanje volumena, već kroz povećanje kvalitete, diferencijacije i ukupne vrijednosti turističkog iskustva.

Takav pristup potpuno je u skladu sa *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. te Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta), koje naglašavaju potrebu za učinkovitijim, održivim i tržišno relevantnim razvojem turizma.

Podizanje standarda smještaja i razine uslужnosti

Prema analizi stanja, Vukovarsko-srijemska županija raspolaže s ukupno 1.108 smještajnih objekata koji nude 2.726 stalnih postelja (*Analiza stanja iz ovoga dokumenta*). Struktura smještaja jasno ukazuje na dominaciju privatnog smještaja niže kategorije, dok je ponuda profesionalnih objekata, poput hotela i turističkih naselja, koncentrirana u svega nekoliko urbanih središta – Vukovaru, Vinkovcima i Iloku.

Kvalitativna analiza pokazuje da, iako postoje primjeri hotela viših kategorija (npr. Principovac u Iloku), većina ponude ostaje na razini osnovnog i funkcionalnog smještaja, s ograničenim dodatnim sadržajima i nedostatkom suvremene interpretacije doživljaja. Samo 19 % postelja nalazi se u kategoriziranim hotelima i turističkim naseljima, što ukazuje na veliki prostor za unapređenje kvalitete i raznovrsnosti ponude.

Uz iznimke kvalitetnijih apartmana i manjih hotela, ruralni smještaj i privatni iznajmljivači često nude bazični oblik usluge, pri čemu nedostaje povezivanje smještaja s doživljajnim sadržajima kao što su vođene ture, eno-gastronomska iskustva ili aktivnosti u prirodi.

U cilju transformacije županije u konkurentnu, cjelogodišnju i održivu destinaciju, potrebno je usmjeriti napore u sljedećim područjima:

- Poticanje ulaganja u objekte višeg standarda, s naglaskom na održivi dizajn, energetska učinkovitost, multifunkcionalne prostore (wellness

zone, degustacijske prostore, manje kongresne sale) i integraciju interpretacijskih sadržaja koji povezuju lokalnu baštinu i prirodne resurse

- Širenje smještajnih kapaciteta prilagođenih posebnim oblicima turizma, uključujući kulturni, eno-gastronomski, aktivni i manifestacijski turizam, s posebnim fokusom na područja uz Dunav, u Spačvanskoj šumi i vinskim regijama Iloka
- Povećanje profesionalizacije uslužnog sektora kroz edukacijske programe usmjerene na interpretaciju, komunikaciju, gastronomiju i održive modele upravljanja objektima
- Digitalizacija i standardizacija usluga, posebno za male pružatelje smještaja i agroturizme, uključujući potporu za vidljivost na nacionalnim i međunarodnim platformama, razvoj online rezervacijskih sustava i alata za praćenje zadovoljstva gostiju.

Podizanje razine uslužnosti zahtijeva paralelna ulaganja u:

- Sustavno obrazovanje i licenciranje kadrova u turizmu, s posebnim naglaskom na kulturne vodiče, sommelierstvo, storytelling i specijalizirane usluge vođenja kroz prirodne resurse
- Unapređenje dodatnih sadržaja unutar postojećih objekata, kao što su uređenje prostora za degustacije, tematske sobe, programi interpretacije baštine i prilagodba objekata za dulji boravak gostiju
- Razvoj suvremenih komunikacijskih i marketinških alata, osobito za privatne iznajmljivače i male hotele, kako bi se povećala online prisutnost i konkurentnost na tržištu, uključujući sustave za digitalnu prijavu gostiju i e-plaćanja.

Prema *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, unaprjeđenje kvalitete smještaja i usluge na kontinentu je ključan preduvjet za ravnomjeran regionalni razvoj, povećanje potrošnje po gostu te jačanje zadovoljstva i lojalnosti posjetitelja. Smjernice Ministarstva turizma i sporta dodatno naglašavaju potrebu za podizanjem standarda destinacija s dominantnom osnovnom ponudom, što je i slučaj u značajnom dijelu županije.

U tom kontekstu, podizanje kvalitete nije samo pitanje fizičkih kapaciteta, već i transformacije cijelog sustava vrijednosti u turizmu – od edukacije i

infrastrukturnih ulaganja, preko digitalizacije, do stvaranja emocionalno snažnih i autentičnih doživljaja za posjetitelje.

Jačanje organizacijskih kapaciteta i inovacija turističke ponude

U okviru unaprjeđenja organizacijskih kapaciteta, Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije je jedna od županijskih turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj koja je, sukladno odredbama članka 23. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), provela model udruživanja turističkih zajednica radi jačanja destinacijskog upravljanja. Turističke zajednice gradova, općina i područja sudjeluju u koordiniranim aktivnostima s Turističkom zajednicom Vukovarsko-srijemske županije, čime se ostvaruju sinergijski učinci, učinkovitija raspodjela resursa i strateško planiranje na višoj, regionalnoj razini.

Time se u praksi operacionalizira pristup predviđen u *Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta), usmjeren na stvaranje funkcionalnijeg sustava destinacijskog upravljanja u sredinama koje dijele resurse, tržište i razvojne izazove. Uspostavljeni model omogućava učinkovitiju promociju, zajedničko brendiranje destinacije, razvoj integralnih turističkih proizvoda i koordinirano apliciranje na nacionalne i EU projekte.

U području inovacija turističke ponude, smjernice razvoja proizlaze iz prioriteta definiranih u Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. (poglavlje 2.3.), Nacionalnog plana razvoja održivog turizma do 2027. (cilj C4, mjere C4.1 i C4.3), kao i specifičnih nalaza iz Analize stanja ovoga dokumenta (posebice poglavlja o atrakcijskoj osnovi, infrastrukturi, digitalizaciji i komunikacijskim aktivnostima). Analiza pokazuje da županija posjeduje temelje za jaču inovaciju u ponudi, posebice kroz daljnji razvoj digitalne interpretacije, tematskih ruta te jačanje lokalne zajednice kao aktivnog sudionika u kreiranju turističkih doživljaja.

Sljedom toga, sljedeće smjernice predstavljaju ključne pravce inovacija turističke ponude u Vukovarsko-srijemskoj županiji:

- Razvoj digitalne interpretacije kulturne i prirodne baštine, s posebnim naglaskom na storytelling pristupe i korištenje multimedijalnih sadržaja na značajnim lokalitetima kao što su Muzej vučedolske kulture,

memorijalna mjesta u Vukovaru, barokne jezgre Iloka i Vinkovaca, i drugi lokaliteti

- Uspostava tematskih turističkih ruta koje integriraju kulturne i prirodne resurse s eno-gastronomskom ponudom, uključujući primjere poput Dunavske biciklističke rute, Camino rute kroz županiju, vinskih cesta Iloka, te prirodnih koridora kroz Spačvansku šumu i uz tokove rijeka Bosut i Sava
- Digitalizacija turističke promocije i prodaje, kroz virtualne ture, booking sustave za male smještajne objekte, interaktivne karte manifestacija i kreiranje personaliziranih događaja putem mobilnih aplikacija
- Jačanje kapaciteta dionika u turizmu putem stručnih edukacija iz područja interpretacije baštine, upravljanja kvalitetom doživljaja, vođenja turističkih tura, razvoja održivih turističkih proizvoda te digitalnog marketinga
- Poticanje međusektorske suradnje između lokalnih vlasti, turističkih zajednica, poduzetnika i organizacija civilnog društva u svrhu zajedničkog planiranja i provedbe razvojnih aktivnosti, što je i predviđeno strateškim i operativnim ciljevima Vukovarsko-srijemske županije.

Implementacijom ovih mjera Vukovarsko-srijemska županija jača svoju konkurentnost kao destinacija, podiže kvalitetu doživljaja, produžuje vrijeme zadržavanja turista i smanjuje ovisnost o pojedinačnim manifestacijama ili sezonskim vrhuncima.

Kroz inovacije koje integriraju kulturne vrijednosti, prirodne resurse i suvremene digitalne alate, županija se pozicionira kao dinamična, održiva i cjelogodišnja turistička destinacija kontinentalne Hrvatske.

4.4. Identificiranje ciljeva

Ciljevi razvoja turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji definirani su kroz usklađenje s ključnim nacionalnim i regionalnim strateškim dokumentima, posebno *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, *Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027.* te *Planom razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.–2027.*

Prema županijskom Planu razvoja, turizam je prepoznat kao važan dio prioritetnog područja *Održivo gospodarstvo i društvo*, s posebnim ciljem

razvoja i unaprjeđenja održivog turizma i kulture. Unutar ovog cilja, definirane su jasne smjernice za turistički razvoj:

- Valorizacija, zaštita i održivo gospodarenje prirodno-kulturnom baštinom i resursima
- Podizanje prepoznatljivosti županije kroz brendiranje
- Proširenje turističkog i kulturnog programa kroz cjelogodišnju ponudu
- Investiranje u nove i obnovljene muzejske i kulturne objekte
- Razvoj i zadržavanje stručnih kadrova u turizmu i kulturi
- Povećanje kvalitete smještajnih kapaciteta na području cijele županije
- Povećanje ulaganja u marketing i promociju turističkih i poljoprivrednih proizvoda.

Kao temeljna okosnica turističkog pozicioniranja Vukovarsko-srijemske županije, definirana su četiri ključna turistička proizvoda:

- Kulturni turizam – kroz razvoj i promociju memorijalnih lokaliteta, arheoloških nalazišta, baroknih jezgri te tradicijskih manifestacija
- Eno-gastro turizam – kroz integraciju vinskih cesta Iloka, tradicijskih poljoprivrednih proizvoda poput kulena i meda te tematskih eno-gastro manifestacija
- Aktivni i rekreativni turizam – kroz biciklističke i šetne rute, sportske sadržaje, turističko korištenje rijeka i Spačvanske šume
- Manifestacijski turizam – kroz međunarodno prepoznate manifestacije poput Vinkovačkih jeseni, Vukovar Film Festivala i Iločke berbe grožđa.

Povrh strateških ciljeva, Vukovarsko-srijemska županija je kroz dokument *Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.-2027.* definirala sljedeće prioritetne turističke proizvode kroz koje isporučuje svoju turističku ponudu.

Prioritetni turistički proizvodi, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

Područje	RH	VSŽ	Vukovar	Vinkovci	Ilok	Spačvanska šuma	Nijemci	Županja
<i>Strateški dokument/ turistički proizvod</i>	Strategija održivog turizma RH do 2030. i Nacionalni plan održivog turizma do 2027.	Plan Razvoja VSŽ 2021.-2027.	Revizija dokumenta Grada Vukovar: Strateške smjernice razvoja turizma u vremenu od 2016. do 2020. godine	URBANO PODRUČJE VINKOVCI, Strategija razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027.	Strategija razvoja turizma grada Iloka za razdoblje 2019.-2025.	Nema adekvatnog strateškog dokumenta - s WEB stranice TZ Sačvanska šuma	Strateški plan razvoja općine Nijemci 2021.-2025.	Plan razvoja grada Županje do 2027.g.
Kulturni turizam	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Aktivni turizam	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE
Zdravstveni turizam	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Sportski turizam	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Agroturizam	DA	DA	NE	NE	DA	NE	DA	NE
Gradski turizam	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	DA	NE	DA	NE	NE	NE
Lovni turizam	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE
Poslovni turizam (MICE)	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE
	Prioritet na temelju strateškog dokumenta							
	Potencijal kroz resursnu osnovu							

Izvor: Relevantni nacionalni, regionalni i lokalni strateški dokumenti, obrada autora.

Ovi ciljevi korespondiraju s nacionalnim razvojnim prioritetima u turizmu, osobito u kontekstu ravnomjernijeg prostornog i vremenskog razvoja turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj. Kako se navodi u *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, posebna pažnja usmjerena je na

destinacije s nižom razvijenošću, gdje razvoj posebnih oblika turizma treba osigurati dugoročnu održivost, jaču lokalnu uključenost i veću otpornost gospodarstva. Vukovarsko-srijemska županija već posjeduje resursne preduvjete – uključujući ravnomjerniju sezonsku potražnju, bogatu kulturnu baštinu, enogastronomsku tradiciju i povezanost prirodnih i kulturnih koridora - za pozicioniranje kao autentična i održiva destinacija kontinentalnog turizma tijekom cijele godine.

Razvoj turističkih proizvoda i usluga u Vukovarsko-srijemskoj županiji treba pratiti dodatne smjernice:

- Valorizacija i suvremena interpretacija kulturne i prirodne baštine, uključujući Vučedol, arheološke lokalitete, Dunav, Spačvansku šumu, vinske ceste i manifestacije, uz primjenu digitalnih rješenja i storytelling pristupa
- Povećanje kvalitete i raznolikosti smještajnih kapaciteta, posebno viših kategorija i tematskog ruralnog smještaja, što će omogućiti privlačenje turista s višom potrošnjom i dužim boravkom
- Razvoj javne turističke infrastrukture koja koristi i lokalnom stanovništvu te potiče privatna ulaganja (interpretacijski centri, biciklističke rute, šetnice, pristaništa na rijekama)
- Jače uključivanje lokalnih proizvođača i stvaranje kratkih lanaca opskrbe kroz agroturizam, eno-gastro ponudu i lokalne manifestacije
- Unaprjeđenje prometne dostupnosti i povezivanje s većim emitivnim tržištima, osobito kroz inicijative vezane uz razvoj cestovne i potencijalne riječne prometne infrastrukture.

Kao što se naglašava u smjernicama Ministarstva turizma i sporta, održivi razvoj turizma u kontinentalnim regijama poput Vukovarsko-srijemske županije mora biti inkluzivan, teritorijalno uravnotežen i temeljen na lokalnim vrijednostima.

Vukovarsko-srijemska županija u tom pogledu ima snažne preduvjete za izgradnju održivog, višeslojnog i cjelogodišnjeg turističkog identiteta, koji doprinosi jačanju lokalne ekonomije, društvene kohezije i očuvanju kulturnih i prirodnih resursa.

4.5. Mjere i aktivnosti

U cilju operativne razrade strateških ciljeva definiranih u prethodnom poglavlju, ovaj dokument utvrđuje osam temeljnih mjera kao okvir za usmjeravanje razvoja turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Mjere su strukturirane u skladu sa specifičnostima destinacije, strateškim dokumentima (nacionalnim i županijskim), analizom stanja te projektima koji su predviđeni za provedbu. Svaka mjera odgovara na ključne izazove i prilike identificirane u analitičkoj fazi te pridonosi ostvarenju vizije turizma kao cjelogodišnje, održive i regionalno uravnotežene djelatnosti.

Mjera 1: Razvoj kulturne infrastrukture i interpretacijskih centara

Kulturna baština i povijest predstavljaju jednu od najvećih konkurentskih prednosti županije. Mjera se fokusira na razvoj muzejske i interpretacijske infrastrukture s ciljem povećanja atraktivnosti destinacije i stvaranja prepoznatljivog identiteta. Ova mjera posebno podupire ciljeve vezane za valorizaciju i održivo korištenje kulturne baštine te jačanje inovativnosti ponude.

Primjeri projekata:

- Muzej Vinkovačkih jeseni
- Danube Crafts
- Interpretacijski centar "Šuma", Drenovci
- Poučna staza "Koracima mira"
- Interpretacijski centar "Dolina mamuta", Mohovo
- Stari mlin u Tordincima
- Muzej rakije
- Muzej vina
- Izgradnja replike graničarskog čardaka u Štitaru
- Rekonstrukcija bunara s đermom u naselju Lovas
- Interpretacijski centar Lovas (Kapetaničina kuća)
- Rekonstrukcija i opremanje dvorca Khuen Bellasy u Nuštru
- Muzej Cvelferije
- Muzejska četvrt - 8000 godina povijesti na jednom mjestu
- Matoševa kuća u Tovarniku
- Svetište Šumanovci

- Svetište Ilača
- Rokovačke zidine.

Mjera 2: Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije je u strateškim dokumentima jasno definirala cikloturizam kao jedan od razvojnih prioriteta. Mjera se temelji na postojećoj mreži od preko 500 km biciklističkih ruta, a usmjerena je na njihovu obnovu, povezivanje i digitalizaciju. Povećanje kvalitete infrastrukture i sigurnosti potaknut će dolazak aktivnih turista, produljenje boravka i ravnomjernu prostornu distribuciju turističkog prometa.

Primjeri projekata:

- Izgradnja biciklističke staze u Općini Lovas
- Izgradnja biciklističke staze u Općini Tovarnik
- Pregleda i evaluacija cikloturističkih ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Biciklistička infrastruktura u općini Gunja
- Izgradnja makadamske biciklističke staze uz Savu
- biciklistička infrastruktura (staza) Čakovci-Vukovar
- Izgradnja biciklističkih ruta u VSŽ – Općina Stari Jankovci
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Vinkovci
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci)
- Pješačko-biciklistički most.

Mjera 3: Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova

Razvoj tematskih ruta, poput Camino rute, kao i tematskih parkova, omogućava diferencijaciju destinacije i stvaranje jedinstvenih doživljaja. Mjera se oslanja na značajne kulturne i prirodne resurse županije te poticanje uključivanja lokalne zajednice.

Primjeri projekata:

- Camino ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji

- Tematski park Prva hrvatska nogometna lopta.

Mjera 4: Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta

Analiza stanja ukazuje na potrebu podizanja razine kvalitete smještajnih kapaciteta, posebno u segmentu manjih, autentičnih objekata. Ova mjera podržava razvoj kampova i turističkih zona koje odgovaraju potrebama modernih turista, s naglaskom na održivost i integraciju u lokalnu zajednicu.

Primjeri projekata:

- Kamp odmorište Andrijaševci
- Kamp odmorište Drenovci
- Izgradnja kamp odmorišta Opatovac.

Mjera 5: Razvoj sportsko-rekreacijskih i lječilišnih kapaciteta

Sportski i rekreacijski turizam ima značajan potencijal u smislu produženja sezone i diverzifikacije ponude. Ova mjera obuhvaća ulaganja u sportske centre, bazene i wellness sadržaje.

Primjeri projekata:

- Izgradnja vanjskih bazena u sklopu plivališta Vukovar
- Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan.

Mjera 6: Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija

Mjera se odnosi na infrastrukturne intervencije koje povećavaju atraktivnost lokaliteta i omogućuju bolji doživljaj za posjetitelje. Uključuje i revitalizaciju povijesnih lokaliteta i javnih prostora.

Primjeri projekata:

- Kongresni centar ORION
- Turističko posjetiteljski centar Kerčel Čakovci.

Mjera 7: Okolišni i održivi razvoj turističkih prostora

Odgovor na klimatske izazove i zelenu tranziciju. Mjera uključuje uređenje parkova, sadnju drvoreda, korištenje obnovljivih izvora energije i održivih materijala u turističkoj infrastrukturi.

Primjeri projekata:

- Digitalni i zeleni park Rokovci.

Mjera 8: Ostale inicijative za održivo i odgovorno upravljanje

Ova mjera obuhvaća projekte koji nisu isključivo vezani uz prethodne kategorije, ali doprinose ciljevima održivosti, poboljšanja životnih uvjeta i lokalnog razvoja kroz turizam.

Primjeri projekata:

- Izgradnja zgrade društvene namjene Dom kulture
- Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u općini Andrijaševci
- Poslovna zona Blaca
- Stambeno-rekreacijska-turistička zona Blaca.

Ovih osam mjera čini temelj operativnog plana upravljanja destinacijom te služe kao orijentacija za daljnju razradu aktivnosti i odabir prioriternih projekata za financiranje i provedbu. Struktura mjera osigurava da su strateški ciljevi jasno povezani s konkretnim razvojnim inicijativama.

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

Sukladno Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje definira uloge i odgovornosti glavnih dionika u procesu razvoja turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji te daje preporuke za koordinirani i učinkovit pristup provedbi strateških ciljeva.

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, u skladu sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 32/20), ima ulogu koordinatora razvoja turizma te poticatelja i inicijatora projekata, osobito u domeni kulturnog i doživljajnog turizma. U skladu s time, turistička zajednica djeluje kao nositelj projekata koji se odnose na razvoj turističkih proizvoda poput interpretacijskih centara, kulturnih ruta i promocije destinacije, dok jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) preuzimaju ulogu nositelja infrastrukturnih projekata, čime se osigurava prirodna i funkcionalna podjela odgovornosti unutar sustava.

S jedne strane, u tablici identificiranih projekata jasno je vidljivo da su kulturni projekti, poput Muzeja Vinkovačkih jeseni, Camino rute ili Interpretacijskog centra "Šuma", u nadležnosti Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije ili se provode u uskoj suradnji s turističkom zajednicom kao savjetodavnim ili partnerskim tijelom. S druge strane, veći infrastrukturni projekti poput izgradnje biciklističkih mostova, sportskih centara, kampova i muzejskih zgrada, financirani su i realiziraju se kroz sustav lokalne samouprave (gradovi i općine), uz podršku Vukovarsko-srijemske županije.

Kroz identificirane mjere i projekte, jasno se vidi da sustav funkcionira na temelju partnerskog modela u kojem:

- Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije inicira i koordinira tematske i kulturne projekte
- Gradovi i općine osiguravaju provedbu infrastrukturnih ulaganja,
- Lokalni dionici (muzeji, udruge, privatni sektor) sudjeluju u oblikovanju sadržaja i održivosti projekata

- Vukovarsko-srijemska županija i država podupiru provedbu kroz strateške dokumente, sufinanciranje i regulatorni okvir.

Ovakav model osigurava provedbu integriranog turističkog razvoja u skladu s nacionalnom *Strategijom razvoja održivog turizma RH do 2030. godine* te *Planom razvoja Vukovarsko-srijemske županije*. Primjena ovog koordiniranog pristupa također je u skladu s preporukama iz smjernica koje ističu važnost: "uspostavljanja suradnje i koordinacije između turističkih zajednica, jedinica lokalne i područne samouprave, lokalnih zajednica, gospodarstvenika i civilnog sektora radi provedbe mjera iz Plana upravljanja destinacijom (Smjernice i preporuke za dionike razvoja). Doprinos svih dionika posebno je izražen u fazi izrade Plana, gdje su kroz konzultacije i participaciju definirani razvojni prioriteti i konkretizirani projekti.

Konačno, ukupna vrijednost infrastrukturnih i razvojnih projekata koji su obuhvaćeni mjerama iznosi više desetaka milijuna eura, što potvrđuje ozbiljnost pristupa i predanost svih razina upravljanja u ostvarivanju ciljeva turističkog razvoja Vukovarsko-srijemske županije. Primjeri većih ulaganja uključuju Kongresni centar ORION, Sportsko-rekreacijski centar Frankopan, biciklističku mrežu i razvoj muzejske infrastrukture.

Svi ovi procesi ukazuju na jasno definiranu podjelu odgovornosti i ulogu svakog dionika te doprinose stvaranju preduvjeta za dugoročan, integriran i održiv razvoj turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji. U tom kontekstu, iznimno je važno osigurati kontinuiranu međusobnu komunikaciju, razmjenu informacija i redovitu evaluaciju provedbe kako bi se pravovremeno reagiralo na izazove u provedbi pojedinih projekata te dodatno osnažilo povjerenje i suradnja među dionicima na svim razinama.

5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Za Vukovarsko-srijemsku županiju kao područne (regionalne) samouprave, smjernice i preporuke za razvoj turizma obuhvaćaju nekoliko ključnih područja:

1. Opći smjer razvoja turizma

- **Pozicioniranje Vukovarsko-srijemske županije kao kulturne, prirodne i aktivne destinacije:** Županija treba kontinuirano promovirati svoju bogatu kulturno-povijesnu baštinu (Vučedol, memorijalne lokacije Domovinskog rata), prirodne resurse (Spačvanski bazen, Dunav, Sava) te potencijal za aktivni turizam (biciklističke i pješačke rute).
- **Razvoj turističke ponude temeljen na održivosti:** Posebno se treba usmjeriti na razvoj ekološkog, kulturnog, vjerskog i riječnog turizma uz očuvanje prirodne i kulturne baštine.
- **Jačanje edukacije dionika:** Organizirati edukacije za pružatelje turističkih usluga, vodiče i poduzetnike s naglaskom na održivo upravljanje destinacijom i promociju lokalnih posebnosti.

2. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

- **Povezivanje s drugim regijama i državama:** Nastaviti razvijati cestovnu, željezničku i riječnu infrastrukturu, uključujući projekte modernizacije koridora i luke Vukovar te jačanja povezanosti s autocestom A3.
- **Poboljšanje biciklističke i pješačke infrastrukture:** Nastaviti razvijati biciklističke rute, povezivati ih sa šetnicama uz Dunav i Savu te ulagati u odmorišta, info točke i biciklističke stanice.
- **Unaprjeđenje komunalne infrastrukture:** Nastaviti sanaciju vodovodnih mreža, jačanje sustava gospodarenja otpadom, ulaganja u sustave odvodnje i povećanje dostupnosti brze širokopojasne internetske mreže, osobito u ruralnim sredinama.

3. Upravljanje kulturnom baštinom

- **Obnova i zaštita kulturnih spomenika:** Intenzivirati obnovu kulturnih dobara na području županije (npr. barokne jezgre, crkve, dvorci) te poticati valorizaciju lokaliteta kroz interpretacijske centre i digitalne sadržaje.
- **Interpretacija i promocija baštine:** Razviti inovativne sustave interpretacije baštine (npr. mobilne aplikacije, virtualne ture, interaktivni muzeji) kako bi se povećala atraktivnost županijskih resursa.

- **Povezivanje kulturnih manifestacija:** Povezati kulturna događanja s promocijom destinacije kroz zajedničke kampanje i paket aranžmane.

4. Upravljanje sportskom infrastrukturom i aktivnim turizmom

- **Razvoj sportsko-rekreacijskih zona:** Nastaviti ulaganja u sportske sadržaje uz rijeke, jezera i šumske prostore (biciklističke rute, vođeni sportovi, lovni i ribolovni turizam).
- **Poticanje sportskog turizma:** Organizirati međunarodne i domaće sportske manifestacije (npr. biciklističke utrke, maratoni uz Dunav i Savu).

5. Povezivanje s lokalnom zajednicom

- **Osnaživanje suradnje s OPG-ovima, malim poduzetnicima i udrugama:** Aktivno uključivati lokalne proizvođače i zajednicu u kreiranje autentičnih turističkih proizvoda.
- **Podrška lokalnim inicijativama:** Jačati potporu inicijativama koje doprinose očuvanju tradicije, baštine i promociji autentičnog načina života.

6. Digitalna transformacija u turizmu

- **Razvoj digitalne turističke promocije:** Intenzivno koristiti društvene mreže, web stranice i digitalne alate za promociju turističke ponude županije, s naglaskom na autentične doživljaje i održive proizvode.
- **Pametne destinacije:** Ulagati u pametna rješenja poput interaktivnih info-punktova, digitalnih vodiča, aplikacija za turiste te razvoj digitalnog praćenja turističkih tokova za bolje upravljanje destinacijom.

5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije ima ključnu ulogu u razvoju, promociji i koordinaciji turističkih aktivnosti na razini cijele županije. Njena osnovna zadaća je povezivanje lokalnih turističkih zajednica, iniciranje i usklađivanje projekata na županijskoj razini, praćenje trendova i pružanje stručne podrške dionicima kako bi destinacija kao cjelina postala

konkurentnija, održivija i prepoznatljivija na nacionalnom i međunarodnom tržištu.

1. Strateško planiranje i koordinacija razvoja turizma

- Razviti županijsku strategiju turističkog razvoja usklađenu s nacionalnim i EU dokumentima (Strategija razvoja održivog turizma RH do 2030., Plan razvoja VSŽ, Smjernice MINTS-a).
- Uspostaviti sustavnu koordinaciju između lokalnih TZ-ova i JLS-ova putem radnih skupina i tematskih foruma.
- Redovito ažurirati podatke o razvojnim projektima i osigurati njihovu vidljivost u nacionalnim bazama.

2. Promocija i brendiranje županije kao destinacije

- Razviti snažan brend Vukovarsko-srijemske županije s jasnim fokusom na tematske turističke proizvode: kulturno-povijesni, riječki, cikloturizam, memorijalni, eno-gastro i aktivni turizam.
- Unificirati vizualni identitet i komunikaciju svih TZ-ova županije kroz zajedničke promotivne kampanje, web platforme i multimedijalne sadržaje.
- Voditi ciljane kampanje prema emitivnim tržištima, posebno onima povezanim s riječnim kruzingom, kulturnim turizmom i domaćim vikend posjetiteljima.

3. Podrška lokalnim turističkim zajednicama i dionicima

- Organizirati edukacije za djelatnike lokalnih turističkih zajednica i dionike u području interpretacije baštine, održivog menadžmenta i digitalnog marketinga.
- Osigurati stručnu podršku u pripremi projektnih prijava za EU i nacionalne fondove.
- Razviti sustav mentoriranja i razmjene znanja među turističkim zajednicama i dionicima s uspješnim primjerima dobre prakse.

4. Razvoj i integracija turističkih proizvoda

- Inicirati razvoj zajedničkih županijskih turističkih ruta i paketa, uključujući npr. „Dunavsku rutu“, „Rutu memorije i kulture sjećanja“, „Biciklom kroz Spačvu“ ili „Okusi i mirisi Srijema i Slavonije“.
- Podupirati razvoj interpretacijskih centara i infrastrukture na županijskoj razini s naglaskom na transverzalne proizvode koji spajaju više destinacija (npr. biciklističke staze, eno-gastro festivali, kulturne rute).
- Usklađivati kalendar manifestacija i turističkih događanja na razini cijele županije radi postizanja sinergije i ravnomjernije raspodjele posjetitelja.

5. Digitalna transformacija i pametno upravljanje destinacijom

- Uspostaviti centralizirani sustav digitalnog praćenja turističkih kretanja, zadovoljstva i potrošnje posjetitelja (destinacijska analitika).
- Potaknuti razvoj mobilnih aplikacija, interaktivnih vodiča i AR/VR sadržaja za ključne atrakcije.
- Unaprijediti upravljanje sadržajem i vidljivošću destinacije putem digitalnih kanala (Google Maps, TripAdvisor, Booking.com, itd.).

6. Suradnja i međunarodno umrežavanje

- Aktivno sudjelovati u prekograničnim projektima s fokusom na Dunavsku strategiju, kulturne koridore i UNESCO programe.
- Razvijati partnerstva s turističkim zajednicama susjednih županija i regija u Srbiji, BiH i Mađarskoj s ciljem stvaranja prekograničnih turističkih ruta i paketa.
- Poticati suradnju s nacionalnim tijelima i institucijama poput HTZ-a, Instituta za turizam i MINTS-a.

7. Praćenje i analiza turizma

- Uspostaviti županijski sustav prikupljanja i obrade podataka o turizmu u suradnji s DZS-om i lokalnim TZ-ovima.
- Redovito provoditi anketna istraživanja zadovoljstva posjetitelja, utjecaja turizma na lokalnu zajednicu i učinkovitosti marketinških aktivnosti.
- Objavljivati godišnja izvješća o stanju turizma na županijskoj razini i koristiti ih za usmjeravanje daljnjeg razvoja i ulaganja.

5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Ključni dionici u turizmu i upravljanju turizmom u Vukovarsko-srijemskoj županiji uključuju sve subjekte koji doprinose razvoju, promociji i održivosti turizma u destinaciji. Važno je da svi dionici imaju mogućnost suradnje kako bi se ispunio glavni cilj, a to je jačanje tržišne pozicije Vukovarsko-srijemske županije kao prepoznatljive, održive i atraktivne turističke destinacije.

Najvažniji dionici u turizmu Vukovarsko-srijemske županije su subjekti javnog sektora, privatnog sektora, civilnog društva i drugi relevantni akteri.

Sažeti popis dionika:

Lokalna i regionalna vlast

- Vukovarsko-srijemska županija
- Gradovi i općine unutar županije.

Turističke zajednice

- Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije
- Lokalne turističke zajednice (gradova Vinkovaca, Vukovara, Iloka i Županje, zatim općina Nijemci i Babina Greda te područja Spačvanska šuma).

Privatni sektor

- Ugostitelji i pružatelji komercijalnog smještaja
- Obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi)
- Turističke agencije i organizatori putovanja
- Organizatori manifestacija i event menadžment
- Kreativne industrije (kultura, dizajn, digitalne agencije).

Javne ustanove i organizacije

- Muzeji, centri za posjetitelje i kulturne institucije
- Sportske organizacije i rekreativne udruge
- Razvojne agencije i LAG-ovi.

Mediji i promotivni partneri

- Lokalni i nacionalni mediji
- Influenceri i travel blogeri
- Marketinške agencije.

Lokalno stanovništvo

- Udruge, zajednice, volonteri
- Lokalni umjetnici, zanatlije i kulturni djelatnici.

Nastavno na popis dionika u turizmu u destinaciji Vukovarsko-srijemska županija, za njih su pripremljene smjernice i preporuke, a s ciljem kvalitetnijeg upravljanja turizmom u ovoj destinaciji.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave i turističke zajednice

- Aktivno surađivati s privatnim sektorom i civilnim društvom na razvoju turističkih proizvoda (kulturni, aktivni, eno-gastro, memorijalni i riječki turizam).
- Osigurati prostorno planiranje koje štiti prirodne i kulturne resurse te podržava održivi razvoj turizma.
- Poticati digitalnu transformaciju turističke promocije i upravljanja.
- Organizirati edukacije i radionice za jačanje kapaciteta dionika.
- Jačati suradnju s nacionalnim i međunarodnim organizacijama radi bolje integracije županije u međunarodne turističke tokove.

Privatni sektor (ugostitelji, OPG-ovi, agencije)

- Unaprjeđivati kvalitetu usluga kroz kontinuirano obrazovanje osoblja i razvoj inovativne ponude.
- Promovirati lokalne proizvode i slavonsko-srijemsku gastronomiju kroz turističke pakete.
- Aktivno sudjelovati u kreiranju i suorganizaciji manifestacija i događanja.
- Razvijati smještajne kapacitete viših kategorija i posebne ponude (npr. tematski smještaj, boutique hoteli, agroturizam).
- Implementirati održive prakse u poslovanju i certificiranje objekata (energetska učinkovitost, smanjenje otpada, lokalna nabava).

Javne ustanove i organizacije

- Uključivati kulturne i edukativne sadržaje u turističku ponudu (radionice, tematske ture, izložbe).
- Poticati sportske i rekreativne aktivnosti (biciklističke, kajakaške i pješačke rute).
- Usmjeriti kalendar događanja na ravnomjernu distribuciju tijekom cijele godine.
- Prilagoditi ponudu različitim profilima posjetitelja, posebno obiteljima i aktivnim turistima.

Mediji i promotivni partneri

- Promovirati destinaciju kroz autentične i emocionalne priče o ljudima, prirodi i baštini županije.
- Razviti vizualne i multimedijske sadržaje visoke kvalitete (video, VR ture, virtualni muzeji).
- Organizirati studijska putovanja za medije, blogere i influencere radi stvaranja sadržaja koji će doprijeti do šire publike.
- Promovirati održivi turizam i odgovorno ponašanje turista kroz sve komunikacijske kanale.

Lokalna zajednica i volonteri

- Aktivno sudjelovati u inicijativama očuvanja prirodne i kulturne baštine.
- Poticati gostoljubivost i autentično predstavljanje lokalnih običaja i tradicije.
- Volontirati u organizaciji manifestacija i promociji destinacije.
- Kroz svakodnevne aktivnosti biti ambasadori svoje županije među posjetiteljima.

Turisti

- Poštivati lokalne običaje, kulturnu baštinu i prirodne resurse.
- Podržavati lokalnu ekonomiju korištenjem usluga lokalnih poduzetnika.
- Prakticirati održivo ponašanje (odgovorno odlaganje otpada, korištenje ekoloških prijevoznih sredstava).
- Dijeliti pozitivna iskustva putem društvenih mreža i preporuka.

6. Popis projekata

U skladu s Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje daje pregled ključnih projekata koji čine operativnu osnovu za provedbu mjera i ostvarenje strateških ciljeva razvoja turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Za potrebe strukturiranja popisa projekata korištena je standardizirana tablica Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske. Ova tablica koristi metodološki okvir koji uključuje klasifikaciju projekata prema:

- Strateškom turističkom proizvodu (npr. kulturni turizam, aktivni turizam, eno-gastro turizam)
- Elementima održivosti (ekonomska, društvena, kulturna i ekološka dimenzija)
- Vrsti aktivnosti ili ulaganja (npr. infrastruktura, interpretacija, smještaj, rekreacija)
- Identificiranom strateškom razvoju ili smjeru, čime se osigurava usklađenost s nacionalnim smjernicama te sveobuhvatna valorizacija doprinosa svakog projekta.

Navedene dimenzije održivosti definirane su i u *Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom* (poglavlje "Održivi razvoj turizma") i *Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine*. Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave i ostalim relevantnim dionicima, prikupila je ukupno 43 projekta koji su uvršteni u Plan. Njihova ukupna procijenjena vrijednost iznosi 150.567.068 eura.

Ovi projekti pokrivaju širok spektar namjena – od kulturnih i interpretacijskih centara, biciklističke i druge rekreacijske infrastrukture, do kongresnih dvorana, kamp odmorišta i zelenih zona. Ulogu turističke zajednice u koordinaciji razvoja destinacije potvrđuje i to što su mnogi od projekata usklađeni s prioritetnim turističkim proizvodima, kao što su kulturni, aktivni i eno-gastro turizam.

Iako se neki projekti primarno odnose na infrastrukturu, njihov dizajn i svrha često uključuju kulturne, edukativne ili turističke komponente – čime izravno pridonose ostvarivanju ciljeva održivog turizma u županiji. Primjeri takvih projekata uključuju:

- Muzej Vinkovačkih jeseni
- Interpretacijski centar „Dolina mamuta“, Mohovo
- Camino ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan
- Kongresni centar ORION
- Pješačko-biciklistički most u Andrijaševcima.

Kombiniranjem kulturnih i infrastrukturnih komponenti u istom razvojnom okviru, županija osigurava višenamjensku vrijednost projekata, čime se povećava njihova atraktivnost za financiranje i jača integrirani pristup razvoju destinacije.

U nastavku se prikazuje objedinjena tablica koja prikazuje odnos između definiranih mjera, pripadajućih projekata, strateških turističkih proizvoda i elemenata održivosti. Ova tablica omogućava cjelovit prikaz razvojnih namjera, uključujući i projekte koji imaju snažnu infrastrukturnu komponentu, ali pridonose prioritetnim turističkim ciljevima te su važni za funkcionalnost i atraktivnost destinacije.

Tablični prikaz projekata, destinacija Vukovarsko-srijemska županija

MJERA	NAZIV MJERE	PRIMJERI PROJEKATA	UKUPNA VRIJEDNOST (EUR)	STRATEŠKI TURISTIČKI PROIZVOD	ELEMENT ODRŽIVOSTI
1	Razvoj kulturne infrastrukture i interpretacijskih centara	Muzej Vinkovačkih jeseni, Danube Crafts, Interpretacijski centar "Šuma"; Drenovci	85.355.922	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
2	Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture	Izgradnja biciklističke staze u Općini Lovas, Izgradnja biciklističke staze u Općini Tovarnik, Pregled i evaluacija cikloturističkih	9.499.334	Aktivni turizam	Okolišni, društveni

		ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji			
3	Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova	Camino ruta Ilok–Vukovar, Tematski park Prva hrvatska nogometna lopta	3.960.000	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
4	Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta	Kamp odmorište Andrijaševci, Kamp odmorište Drenovci, Izgradnja kamp odmorišta Opatovac	820.000	Prirodna baština, aktivni turizam	Okolišni, društveni
5	Razvoj sportsko-rekreac ijskih i lječilišnih kapaciteta	Izgradnja vanjskih bazena u sklopu plivališta Vukovar, Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan	11.522.035	Aktivni turizam, wellness	Ekonomski, društveni
6	Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija	Kongresni centar ORION, Turističko posjetiteljski centar Kercel Čakovci	5.000.000	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
7	Okolišni i održivi razvoj turističkih prostora	Digitalni i zeleni park Rokovci	3.693.333	Aktivni turizam	Okolišni, društveni
8	Ostale inicijative za održivo i odgovorno upravljanje	Izgradnja zgrade društvene namjene Dom kulture, Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u općini Andrijaševci, Poslovna zona Blaca	30.770.444	Višestruka namjena	Ekonomski, društveni
			150.567.068		

Izvor: Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, obrada autora.

U tablicu su uključeni projekti koji su detaljno razrađeni u suradnji s lokalnim jedinicama i turističkom zajednicom te se vežu na utvrđene mjere Plana. Preostali projekti, uključeni u ukupni broj 43, nalaze se u dodatnoj dokumentaciji projekta i uključuju manja ulaganja ili pomoćne infrastrukturne zahvate.

Ovim pristupom ostvaren je strateški okvir koji ne samo da omogućuje razvoj turizma, već i doprinosi cjelokupnom regionalnom razvoju te osigurava relevantnost i provedivost Plana u nadolazećem razdoblju.

6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

Sukladno Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom te Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), ovo poglavlje donosi klasificirani popis projekata koji su uključeni u Plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemske županije. Projekti su razvrstani prema svojem strateškom doprinosu u tri osnovne skupine:

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije
2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije
 - a. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije
 - b. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura
3. Projekti koji istovremeno doprinose ostvarenju oba gore navedena cilja, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura.

Za svaki od ovih projekata izrađen je pojedinačni obrazac koji uključuje osnovne informacije, nositelje, faze provedbe, okvirni proračun, izvore financiranja i doprinos strateškim ciljevima. Obrasci se nalaze u prilogu dokumenta.

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije

- Danube Crafts
- Izgradnja biciklističke staze u Općini Lovas
- Izgradnja biciklističke staze u Općini Tovarnik
- Izgradnja kamp odmorišta Opatovac
- Turističko posjetiteljski centar Kerčel Čakovci
- Biciklistička infrastruktura (staza) Čakovci-Vukovar
- Izgradnja vanjskih bazena u sklopu plivališta Vukovar
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Vinkovci
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci):
- Digitalni i zeleni park Rokovci.

2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

a) Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije:

- Poučna staza “Koracima mira”
- Kamp odmorište Andrijaševci
- Kamp odmorište Drenovci
- Camino ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Pregleda i evaluacija cikloturističkih ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Izgradnja replike graničarskog čardaka u Štitaru
- Rekonstrukcija bunara s đermom u naselju Lovas
- Interpretacijski centar Lovas (Kapetaničina kuća)
- Muzej Cvelferije
- Matoševa kuća u Tovarniku
- Svetište Ilača.

b) Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura:

- Rekonstrukcija i opremanje dvorca Khuen Bellasy u Nuštru

- Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u općini Andrijaševci
- Poslovna zona Blaca.

3. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

- Muzej Vinkovačkih jeseni
- Interpretacijski centar "Šuma", Drenovci
- Interpretacijski centar "Dolina mamuta", Mohovo
- Stari mlin u Tordincima
- Kongresni centar ORION
- Muzej rakije
- Muzej vina
- Biciklistička infrastruktura u općini Gunja
- Izgradnja makadamske biciklističke staze uz Savu
- Izgradnja biciklističkih ruta u VSŽ – Općina Stari Jankovci
- Tematski park Prva hrvatska nogometna lopta
- Muzejska četvrt - 8000 godina povijesti na jednom mjestu
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci):
- Svetište Šumanovci
- Rokovačke zidine
- Izgradnja zgrade društvene namjene - Dom Kulture
- Pješačko-biciklistički most
- Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan
- Stambeno-rekreacijska turistička zona Blaca.

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

7.1. Podrška i implementacija plana upravljanja destinacijom

U cilju osiguravanja učinkovitosti provedbe Plana upravljanja turizmom Vukovarsko-srijemske županije, predlažu se osnovni elementi praćenja napretka i mehanizmi izvještavanja koji uključuju sve dionike relevantne za provedbu mjera.

U skladu s najboljim praksama i preporukama Uputa za izradu Plana upravljanja destinacijom (poglavlje "Mjerenje napretka i izvješće o provedbi"), predlaže se pristup temeljen na razvoju tzv. implementacijskih obrazaca koji prate svaku od ključnih mjera i povezanih projekata. Svaki obrazac sadrži:

- Ključne aktivnosti potrebne za realizaciju mjere (npr. izrada dokumentacije, apliciranje na natječaje, građevinski radovi, razvoj interpretacijskog sadržaja), uz definiranje roka za svaku pojedinu aktivnost
- Vremenski okvir provedbe, definiran kroz faze projekta i za svaku aktivnost
- Očekivane resurse i preduvjete realizacije (ljudski resursi, tehnički kapaciteti, podrška partnera)
- Procijenjeni budžet (temeljen na ukupnoj vrijednosti projekta)
- Potencijalne rizike i smjernice za upravljanje istima (npr. vremenska kašnjenja, izmjene u natječajima, neusklađenost lokalnih planova).

Za svaku mjeru i pripadajuće projekte, predviđene su tri ključne uloge:

- Sponzor projekta – osigurava stratešku podršku, odobrava budžet i nadzire provedbu s najviše razine
- Voditelj projekta – upravlja cjelokupnom provedbom pojedine mjere i osigurava realizaciju u planiranom roku i budžetu

- Projektni tim – čini operativnu jezgru realizacije i uključuje predstavnike relevantnih institucija i partnera.

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije ima ulogu koordinatora i konsolidatora svih mjera, prati status realizacije na krovnoj razini i osigurava redovitu komunikaciju među uključenim dionicima. Izvještavanje o napretku provodit će se kvartalno kroz objedinjeno izvješće koje uključuje status implementacije po mjerama i projektima. Dodatno, praćenje će se odvijati:

- U sklopu redovitog praćenja Plana razvoja grada i koordinacije s lokalnim i regionalnim razvojnim akterima
- Uz korištenje dostupnih alata digitalnog izvještavanja, u skladu sa standardima transparentnosti i participativnog upravljanja razvojem.

Kao dodatna referenca, *Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* u svojem prioritetnom cilju 5 (Unapređenje sustava upravljanja turizmom) naglašava važnost jačanja institucionalnih i organizacijskih kapaciteta za praćenje, evaluaciju i usklađivanje razvojnih procesa na razini destinacije, što uključuje i izradu planskih dokumenata i učinkovit sustav evaluacije napretka. Time se osigurava da svi ključni aspekti implementacije budu u funkciji ostvarivanja strateških ciljeva.

7.2. Izvješće o provedbi

Kako bi se dodatno osigurala usklađenost s nacionalnim smjernicama i zakonodavnim obvezama, predviđa se i posebna razina praćenja kroz godišnje izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom. U skladu s Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, Turističko vijeće Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije izradit će izvješće o provedbi za prethodnu godinu, koje će biti dostavljeno predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Ovo izvješće omogućuje institucionalizirano praćenje napretka, pravodobnu identifikaciju prepreka i potrebu za eventualnim prilagodbama Plana, čime se osigurava njegova dinamična prilagodba stvarnim razvojnim okolnostima.

U slučaju uočenih prepreka, značajnih odstupanja od planiranih aktivnosti ili potrebe za redefiniranjem strateških prioriteta, Turističko vijeće dužno je inicirati postupak izmjene i dopune Plana upravljanja, o čemu će pravodobno izvijestiti predstavničko tijelo grada. Na ovaj način, Plan upravljanja

destinacijom Vukovarsko-srijemske županije se ne promatra kao statični dokument, već kao aktivan i prilagodljiv alat za razvoj održivog, otpornog i konkurentnog turizma.

8. Zaključak

Plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemska županija izrađen je na temelju *Smjernica i uputa za izradu plana upravljanja destinacijom Ministarstva turizma i sporta*, nacionalnih strateških dokumenata uključujući *Strategiju razvoja održivog turizma RH do 2030.* i *Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027.*, zatim *Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. – 2027.* te kroz suradnju s lokalnim dionicima i na temelju sveobuhvatne analize postojećeg stanja. Dokument je osmišljen kao okvir koji povezuje strateške vizije Republike Hrvatske s razvojnim prioritetima županije, s posebnim naglaskom na održivost, regionalnu ravnotežu i valorizaciju kulturne i prirodne baštine.

Analiza stanja provedena u početnom dijelu dokumenta obuhvatila je ključne aspekte turističkog razvoja, uključujući trenutne pokazatelje potražnje i ponude, analizu održivosti kroz četiri dimenzije (ekonomsku, okolišnu, društvenu i kulturnu) te detaljnu SWOT analizu županije. Time su stvorene stručne podloge koje su omogućile razvoj konkretnih mjera temeljenih na jasno definiranoj viziji, strateškim ciljevima i postojećim projektima na razini destinacije.

U skladu s vizijom *Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* - stvaranja održivog, cjelogodišnjeg turizma koji doprinosi skladnom razvoju cijele zemlje - plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemska županija stavlja naglasak na promociju lokalnih resursa, razvoj inovativnih turističkih proizvoda temeljenih na autentičnosti te jačanje otpornosti destinacije kroz održivo korištenje prirodne i kulturne baštine.

Definirane mjere i prioritetni projekti - od razvoja kulturne i rekreacijske infrastrukture, preko valorizacije eno-gastro i prirodne ponude, do stvaranja novih smještajnih i kongresnih kapaciteta - stvaraju višedimenzionalnu platformu za ulaganja i rast. Time se omogućuje kreiranje dodatne vrijednosti za lokalnu zajednicu, jačanje gospodarstva i održivo pozicioniranje županije na tržištu kontinentalnog turizma.

Ukupno 43 definirana projekta, vrijedna više od 150 milijuna eura, potvrđuju visoku razinu angažiranosti i spremnosti ključnih dionika, uključujući turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave i razvojne agencije, na koordiniranu provedbu strateških smjernica.

Ispunjavanje kriterija održivosti integrirano je u sve razvojne pravce Plana, uz obvezu sustavnog praćenja učinaka kroz razvoj pokazatelja održivosti i periodična izvještavanja. Preporučuje se kvartalno izvještavanje o napretku, čime se osigurava transparentnost, pravovremena prilagodba mjera i stalno unapređenje destinacijskog upravljanja. Poseban fokus stavljen je na jačanje kapaciteta lokalnih dionika i njihovo aktivno uključivanje u razvoj i provedbu projekata, čime se dodatno potiče teritorijalna kohezija, društvena uključenost i otpornost destinacije na tržišne promjene. Plan upravljanja koncipiran je kao živi dokument - fleksibilan i prilagodljiv promjenama u tržišnim trendovima, okolišnim uvjetima i društvenim potrebama, čime postaje konkretan alat za dugoročni održivi razvoj turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji, a ne samo administrativna obaveza.

U konačnici, plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemska županija predstavlja spoj lokalnih potreba i nacionalnih razvojnih ciljeva, strukturiran kroz operativne mjere, projekte i mehanizme provedbe. Njegova snaga leži u koordiniranom, održivom i prilagodljivom pristupu, čime se stvaraju čvrsti temelji za budući rast atraktivnosti i konkurentnosti destinacije u okvirima održivog turizma.

9. Prilozi

Obrasci prikazani u nastavku dokumenta izrađeni su na temelju trenutno dostupnih podataka i informacija poznatih u trenutku izrade ovoga dokumenta. Budući da je plan upravljanja destinacijom dinamičan dokument koji se razvija sukladno promjenama u okruženju i dostupnosti novih informacija, pojedini dijelovi obrazaca trenutno nisu u potpunosti popunjeni. Kako se projektne aktivnosti budu konkretizirati i definirati dodatni elementi poput budžeta, vremenskih rokova, partnera, rizika i sl., obrasci će se nadopunjavati i prilagođavati s ciljem osiguravanja potpune i ažurne dokumentacije potrebne za provedbu mjera i praćenje napretka.

A. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije Vukovarsko-srijemska županija

Prilog 1: PROJEKT: Danube Crafts

1. SKUPINA PROJEKTA	
A – Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom

	• Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine
4. NAZIV PROJEKTA	Danube Crafts
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projekt će istražiti, očuvati i promicati tradicijske obrte duž "Rute tradicijskih zanata" u Podunavlju. Svrha: Iskorištavanje turističkog potencijala bogate kulturne baštine u Podunavlju.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Podunavlje
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Siječanj, 2025. – Lipanj, 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije

9. PROJEKTNI PARTNERI	• National University of Science and Technology POLITEHNICA Bucharest, Rumunjska • Chamber of Commerce and Industry Vratsa, Bugarska • Pannon Business Network Association, Mađarska • National Institute for Research and Development in Tourism, Rumunjska • Romanian Association for Technology Transfer and Innovation, Rumunjska • Steinbeis 2i GmbH, Njemačka • Department for Development and International Projects of Zenica-Doboj Canton, Bosna i Hercegovina • Economica GmbH, Austrija • School of Advanced Social Studies in Nova Gorica, Slovenija • Regional Agency for Socio – Economic Development – Banat Ltd, Srbija • Tourist board of Međimurje county, Hrvatska • South Transdanubian Regional Innovation Agency, Mađarska • University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, Austrija • South Bohemian Agency for Support to Innovation, Češka • Regional Development Agency for Bjelasica, Komovi and Prokletije, Crna Gora • “Ion Creanga” Pedagogical State University from Chisinau, Moldavija • PONG.Li Studios GmbH, Njemačka
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Analiza stanja tradicijskih obrta i tematskog turizma u Podunavlju 2. Sudjelovanje u razvoju makroregionalne strategije i regionalnih akcijskih planova 3. U prijavnom obrascu predviđena uloga u postavljanju infrastrukture i organizacijskog okvira 4. Sudjelovanje u izradi koncepta radionica i predlaganju tema (pilot treninzi u drugim regijama) 5. Prijedlozi za pilot aktivnosti unutar InnoCraft – razvoj inovativnog turizma temeljenog na obrtima

	6. Suradnja na razvoju poslovnog modela, mobilne aplikacije i digitalnih alata 7. Uključenost u istraživanje i planiranje Rute tradicionalnih zanata 8. Izrada dokumenta s načelima za certificiranje kulturne rute Planirani rokovi će biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 125.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 25.000 EUR Ostali izvori financiranja: Program potpore za razvoj turizma na razini EU
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 2: PROJEKT: Izgradnja biciklističke staze u Općini Lovas

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA	B) Visoka
<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika • Opći cilj - provedba mjera prilagodbe klimatskim promjenama, provedba mjera nacionalne Strategije prilagodbe klimatskim promjenama na razini VSŽ, posebni cilj - izgradnja biciklističke staze duljine 1,8 km i sadnja drvoreda (70 sadnica) kroz područje Općine Lovas, u mjestima Lovas i Opatovac • Projektom će se doprinijeti realizaciji strateškog projekta Vukovarsko-srijemske županije 2021. 2027. „Razvoj turističke infrastrukture na području VSŽ“ • Broj biciklista, očuvanje prirodnog okoliša
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističke staze u Općini Lovas
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izgraditi biciklistička staza duljine 1,8 km i posaditi drvored (70 sadnica) kroz područje Općine Lovas, u mjestima Lovas i Opatovac. Svrha: Projektom će se provoditi mjera prilagodbe klimatskim promjenama u svrhu jačanja otpornosti urbanih sredina. Sadjom stabala duž biciklističke staze poboljšat će se vizualni dojam okoline i pružiti prostor za rekreaciju i odmor.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Lovas
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	27. 3. 2024. – 28.11.2026.

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Pokretanje postupka javne nabave 2. Nabava opreme za provedbu projekta 3. Provedba planiranih radova (izgradnja biciklističke staze i sadnja drvoreda) uz stručni nadzor Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 343.755,67 EUR Iznos vlastitog financiranja: 68.771,13 EUR Ostali izvori financiranja: Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta • CBA

Prilog 3: PROJEKT: Izgradnja biciklističke staze u Općini Tovarnik

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navedi način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika • Opći cilj - provedba mjera prilagodbe klimatskim promjenama, provedba mjera nacionalne Strategije prilagodbe klimatskim promjenama na razini VSŽ, posebni cilj - izgradnja biciklističke staze duljine 1,2 km i sadnja drvoreda (70 sadnica) kroz područje Općine Tovarnik, u mjestu Tovarnik • Projektom će se doprinijeti realizaciji strateškog projekta Vukovarsko-srijemske županije 2021.-2027. „Razvoj turističke infrastrukture na području VSŽ“ • Broj biciklista, očuvanje prirodnog okoliša
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističke staze u Općini Tovarnik

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izgraditi biciklistička staza duljine 1,2 km i sadnja drvoreda (70 sadnica) kroz područje Općine Tovarnik, u mjestu Tovarnik Svrha: Projektom će se provoditi provedba mjera prilagodbe klimatskim promjenama u svrhu jačanja otpornosti urbanih sredina. Sadnjom stabala duž biciklističke staze poboljšat će se vizualni dojam okoline i pružiti prostor za rekreaciju i odmor.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Tovarnik
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	27. 3. 2024. – 28.11.2026.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Pokretanje postupka javne nabave 2. Nabava opreme za provedbu projekta 3. Provedba planiranih radova (izgradnja biciklističke staze i sadnja drvoreda) uz stručni nadzor Planirani rokovi: Veljača, 2025. - 28. 11. 2026.

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 215.946,45 EUR Iznos vlastitog financiranja: 43.189,29 EUR Ostali izvori financiranja: Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta • CBA

Prilog 4: PROJEKT: Izgradnja kamp odmorišta Opatovac

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Projekt doprinosi održivosti destinacije razvojem infrastrukture koja podupire ekološki prihvatljive oblike turizma, osobito cikloturizam i kamping. • Smanjuje pritisak na postojeće smještajne kapacitete, ravnomjerno raspoređuje posjetitelje u ruralnom prostoru i potiče duži boravak.

	Odmorište u blizini Dunava i biciklističke rute podupire diversifikaciju ponude i doprinosi smanjenju sezonalnosti.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja kamp odmorišta Opatovac
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja jedinog odmorišta u ovom dijelu županije, u blizine rijeke Dunav, Zimske luke državne ceste i biciklističke rute Svrha: Upotpunila bi se turistička ponuda, kao i potreba brojnih cikloturista koji prolaze tom rutom i kampera za koje trenutno ne postoji adekvatan smještaj i ponuda.
6. LOKACIJA PROVEDBE	općina Lovas, naselje Opatovac
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	U 2025. namjerava se izraditi idejno rješenje i krenuti u izradu projektne dokumentacije - ovisno o aktivnostima i sredstvima 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	općina Lovas, naselje Opatovac
9. PROJEKTNII PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko- srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko - srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: - Izrada idejnog rješenja - Izrada projektne dokumentacije Planirani rokovi: Cijela 2025.

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 60.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 10 % vrijednosti Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- ne postoji izrađena projektna dokumentacija
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 5: PROJEKT: Turističko posjetiteljski centar Kercel Čakovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: - Projekt doprinosi održivosti destinacije razvojem sadržaja koji potiču aktivni boravak u prirodi, produžuju sezonu i smanjuju pritisak na postojeće kapacitete. - Izgradnja adrenalinskog parka i bungalova pridonosi raznolikosti ponude, privlačenju različitih profila posjetitelja i ravnomjernijoj raspodjeli turističkih tokova.

	Projekt dugoročno jača lokalnu ekonomiju kroz održive turističke aktivnosti i nove smještajne mogućnosti.
4. NAZIV PROJEKTA	Turističko posjetiteljski centar Kerčel Čakovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Razvoj dodatnih smještajnih kapaciteta, izgradnja adrenalinskog parka sa zip lineom, 10 bungalova Svrha: Razvoj outdoor turizma
6. LOKACIJA PROVEDBE	Čakovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Nositelj projekta treba biti definiran
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost, iznos vlastitog financiranja i ostali izvori financiranja će biti definirani nakon faze planiranja

12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projektna dokumentacija tek treba biti izrađena
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 6: PROJEKT: Biciklistička infrastruktura (staza) Čakovci-Vukovar

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Projekt doprinosi održivom razvoju turizma razvojem biciklističke infrastrukture koja potiče niskouglične oblike mobilnosti i smanjuje ovisnost o motornom prometu. • Povezivanjem naselja biciklističkom stazom potiče se lokalna povezanost, sigurnost u prometu te omogućuje razvoj aktivnog i rekreativnog turizma. • Staza pridonosi smanjenju sezonalnosti i ravnomjernijem turističkom opterećenju prostora.
4. NAZIV PROJEKTA	Biciklistička infrastruktura (staza) Čakovci-Vukovar
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet i svrha nisu još službeno definirani

6. LOKACIJA PROVEDBE	Čakovci, Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Nositelj projekta nije definiran
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost, iznos vlastitog financiranja i ostali izvori financiranja će biti definirani nakon faze planiranja
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- izrađen je idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 7: PROJEKT: Izgradnja vanjskih bazena u sklopu plivališta Vukovar na k.č. 107/3, 108/2, 7143, 32, 7077/1 k.o. Vukovar

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navești način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Projekt doprinosi održivosti destinacije proširenjem sportsko-rekreacijske ponude koja potiče aktivan boravak i cjelogodišnji turizam. • Izgradnja vanjskih bazena smanjuje sezonalnost postojećih kapaciteta, omogućuje ravnomjerniju raspodjelu turističkih tokova te povećava atraktivnost Vukovara kao urbanog centra aktivnog i obiteljskog turizma. • Uz uključivanje lokalne zajednice i stvaranje novih radnih mjesta, projekt ima pozitivan društveno-ekonomski učinak.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja vanjskih bazena u sklopu plivališta Vukovar na k.č. 107/3, 108/2, 7143, 32, 7077/1 k.o. Vukovar
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Proširenje vanjskih bazena- izgradnja 3 vanjska bazena s pratećim sadržajima, svlačionice, sanitarni čvor, caffè bar, tribine, prskalište, sunčalište, ukupne bruto površine 3.600 m2. Svrha: Proširenje sportsko- rekreacijske ponude
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vukovar

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vukovar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 6,6 milijuna EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- izrađen je idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt

Prilog 8: PROJEKT: Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Vinkovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Projekt potiče održivu mobilnost i smanjenje emisija kroz razvoj biciklističke infrastrukture u urbanom prostoru. • Doprinosi sigurnijem prometu, povećava dostupnost atrakcija i potiče aktivan način života stanovnika i posjetitelja. • Razvoj biciklističkih staza omogućuje širenje cikloturističke ponude, dulji boravak gostiju i ravnomjerniji turistički razvoj.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Vinkovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Cilj projekta je doprinijeti razvoju komunalne infrastrukture i zaštiti okoliša kroz izgradnju biciklističke infrastrukture na području grada Vinkovaca u cilju bržeg društveno-gospodarskog razvoja Vinkovaca i VSŽ-a Svrha: Svrha još nije definirana
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost nije još definirana Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 9: PROJEKT: Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Projekt doprinosi održivosti razvojem sigurne i funkcionalne biciklističke i pješačke infrastrukture, što potiče korištenje ekološki prihvatljivih oblika prijevoza. • Izgradnja mosta na Marici poboljšava povezanost unutar biciklističke mreže, smanjuje prometno opterećenje i doprinosi većoj dostupnosti atrakcija i usluga bez korištenja automobila. • Projekt podiže kvalitetu života lokalnog stanovništva i jača poziciju Vinkovaca kao održive, aktivne destinacije.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kvalitetnih i sigurnih biciklističkih staza te izgradnja biciklističko/pješačkog mosta na Marici Svrha: Izgradnja i podizanje kvalitete cjelokupne biciklističke mreže VSŽ

6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 660.000 EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 10: PROJEKT: Digitalni i zeleni park Rokovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Povećanje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Organizacija manifestacija i sajmov • Povećanje broja posjetitelja i njihovo duže zadržavanje u destinaciji • Unaprijeđenje lokalne ekonomije • Pozitivan odraz za domaće OPG-ove
4. NAZIV PROJEKTA	Digitalni i zeleni park Rokovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Uređenje parka obuhvaća površinu od 19.358 m² i uključuje raznovrsne sadržaje: nadstrešnicu s vidikovcem i amfiteatralnim prostorom, dječje igralište s antistresnim podlogama, vodene atrakcije, glavnu šetnicu, urbanu opremu poput digitalnih panela i klupa te pristupne staze uz rijeku Bosut. Dodatno, predviđeno je hortikulturno uređenje s autohtonim biljnim vrstama. Svrha: Radi geografskog položaja i vidikovca koji je planiran u sklopu projekta turistički je atraktivna lokacija koja doprinosi zelenoj agendi. Projekt se temelji na ideji održivog razvoja, energetske učinkovitosti i prilagodbe klimatskim promjenama, što ga čini primjerom moderne zelene infrastrukture.

6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi: po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani.
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 3.639.333,03 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u finalnoj fazi- postoji razrađen glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA

Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje:

- Idejni projekt
- Lokacijska dozvola
- Glavni projekt
- Građevinska dozvola

B. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije

Prilog 11: PROJEKT: Poučna staza “Koracima mira”

1. SKUPINA PROJEKTA

B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

2. OCJENA PRIORITETA

Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka

B) Visoka

3. NAČIN DOPRINOSA

Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)

B:

- Unaprijeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom
- Unaprijeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji
- Razvoj i unaprijeđenje održivog turizma i kulture
- Plan razvoja Vukovarsko srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine

	• Povećanje broja posjetitelja
4. NAZIV PROJEKTA	Poučna staza "Koracima mira"
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom se planira uređenje poučne staze "Koracima mira" u k.o. Đurići (Općina Drenovcima) u duljini 1.84 km. Kroz projekt će se educirati o šumskom sustavu te će se prirodna baština - šuma staviti u funkciju turizma Svrha: Svrha uspostave i uređenja poučne staze "Koracima mira" je edukacija i informiranje o šumskom ekosustavu, održivom i učinkovitijem gospodarenju šumama, zaštiti šuma i okoliša te omogućiti korištenje rekreacijskih i turističkih funkcija šuma uz upoznavanje sa prirodnim ljepotama krajobraza
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Drenovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Po ključnim točkama projekta trebaju biti definirani

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 150.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20% Ostali izvori financiranja: Ostali izvori financiranja još nisu definirani
12. STATUS PROJEKTA	Napredna faza planiranja- postoji izrađen glavni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta

Prilog 12: PROJEKT: Kamp odmorište Andrijaševci

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprijeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Porast prosječne duljine boravka turista u destinaciji

	• Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. Godine • Povećanje raznovrsnosti turističke ponude • Povećanje broja noćenja u destinaciji • Razvoj gastronomske ponude
4. NAZIV PROJEKTA	Kamp odmorište Andrijaševci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izgraditi kamp odmorište u Andrijaševcima Svrha: U svrhu daljnjeg razvoja turizma i infrastrukture na području Vukovarsko-srijemske županije i Općine Andrijaševci, pristupilo se projektu izgradnje kamp odmorišta što je dio šireg plana promicanja održivog turizma koji uključuje smještajne kapacitete u skladu s prirodom te povećanje ponude turiste željne autentičnog boravka na otvorenom.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada idejnog rješenja 2. Izgradnja i uređenje kamp odmorišta Planirani rokovi: trebaju biti definirani prema ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 380.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20 % Ostali izvori financiranja: Ostali izvori financiranja još nisu definirani
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 13: PROJEKT: Kamp odmorište Drenovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
	B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje raznovrsnosti turističke ponude • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine
4. NAZIV PROJEKTA	Kamp odmorište Drenovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kamp odmorišta u Drenovcima. Svrha: U svrhu daljnjeg razvoja turizma i infrastrukture na području Vukovarsko-srijemske županije i Općine Drenovci, pristupilo se projektu izgradnje kamp odmorišta što je dio šireg plana za promicanje održivog turizma koji uključuje smještajne kapacitete u skladu s prirodom te povećanje ponude za turiste željne autentičnog boravka na otvorenom.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Drenovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije

9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: trebaju biti definirani u skladu s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 380.000 EUR EUR Iznos vlastitog financiranja: 20 % Ostali izvori financiranja: Ostali izvori financiranja još nisu definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 14: PROJEKT: Camino ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje ukupnog broja zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko - srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine • Povećanje broja ugostiteljskih objekata • Povećanje broja posjetitelja sadržaja javnih ustanova u kulturi i broja posjetitelja vjerskih svetišta i crkava
4. NAZIV PROJEKTA	Camino ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Uspostava Camino rute u Vukovarsko-srijemskoj županiji s ciljem povezivanja vjerskog segmenta, odnosno kulturne baštine i turizma. Predložena ruta će biti duga cca 260 km i bit će projektirana na način da bude pristupačna i osobama s invaliditetom i biciklistima. Svrha: Privlačenje mladih i, približavanje kulturnoj baštini, obogaćivanje turističke ponude i poticanje gospodarskog razvoja ruralnih područja što će rezultirati snažnijim kulturnim, društvenim i gospodarskim razvojem.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Ilok, Općina Lovas, Općina Tovarnik, Grad Otok, Općina Vrbanja, Općina Drenovci, Općina Gunja, Općina Bošnjaci, Grad Županja, Općina Gradište, Općina Cerna, Općina Andrijaševci, Grad Vukovar, Općina Bogdanovci, Općina Nuštar, Općina Tordinci, Općina Jarmina, Grad Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Lipanj, 2025. – Studeni, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Mobilna aplikacija (iOS/Android) s interaktivnim vodičem, online kartom i QR kodovima na lokacijama 2. Edukativne radionice za OPG-ove, ugostitelje i kulturne institucije o ruti i lokalnoj ponudi 3. Izrada vizualnog identiteta Camino VSŽ i dopuna web stranice Camino Hrvatska 4. Tiskani materijali: brošura, karta, hodočasnička potvrda (Compostela) i 24 Camino pečata 5. Marketinška kampanja uključuje društvene mreže, odnose s javnošću i promociju na partnerskim kanalima 6. Organizacija dvodnevne Camino manifestacije – godišnji događaj na jednoj od dionica rute Planirani rokovi: Trebaju biti definirani prema ključim točkama projekta.
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 60.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15%

	Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta

Prilog 15: PROJEKT: Pregled i evaluacija cikloturističkih ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom

	• Povećanje ukupnog broja zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine • Povećanje broja ugostiteljskih objekata, povećanje broj posjetitelja sadržaja javnih ustanova u kulturi i broja posjetiteljska vjerskih svetišta i crkava
4. NAZIV PROJEKTA	Pregled i evaluacija cikloturističkih ruta u Vukovarsko-srijemskoj županiji
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: S ciljem daljnjem razvoja cikloturizma Vukovarsko-srijemska županija, projekt će obuhvatiti pregled i evaluaciju cikloturističkih ruta. Svrha: U Vukovarsko-srijemskoj županiji postoji oko 500 km definiranih cikloturističkih ruta. Rute su rađene prije više godina u različita vremena i od različitih autora. Zbog toga je potrebno pregledati rute, evidentirati nove elemente na terenu (atrakcije, vidikovce, brojače prometa, odmorišta i sl.) i po potrebi optimirati trase obzirom na moguće promjene na terenu (npr. nova biciklistička infrastruktura), povezati rute u cjelinu, provjeriti stanje signalizacije i predložiti optimiranje. VSŽ namjerava nastavak razvoja usmjeriti na integraciju turističke ponude s rutama kao i povećanje vidljivosti i promocije ruta. Zato u optimiranju trasa rute poseban naglasak treba staviti na vođenje do turističkih atrakcija.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Ilok, Općina Lovas, Općina Tovarnik, Grad Otok, Općina Vrbanja, Općina Drenovci, Općina Gunja, Grad Županja, Općina Gradište, Općina Cerna, Općina Andrijaševci, Grad Vukovar, Općina Bogdanovci, Općina Nuštar, Općina Privlaka, Grad Vinkovci, Općina Nijemci, Općina Babina Greda

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Pregled postojećih ruta na terenu biciklom 2. Prijedlozi poboljšanja trase rute 3. Izrada nove rute 4. Evaluacija postojeće signalizacije na terenu 5. Prijedlog lokacija i sadržaja za biciklističke znakove na rut 6. Priprema materijala za web stranice biciklističkih ruta Vukovarsko-srijemske županije Planirani rokovi: trebaju biti definirani prema ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 15.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15.000 EUR Ostali izvori financiranja: Ostali izvori financiranja još nisu definirani
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 16: PROJEKT: Izgradnja replike graničarskog čardaka u Štitaru

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt doprinosi razvoju destinacije stvaranjem jedinstvene kulturno-povijesne atrakcije koja interpretira lokalnu vojnu i graničarsku baštinu. • Replika čardaka služi kao središnje mjesto za prezentaciju povijesti kraja i graničarskog identiteta, čime se jača prepoznatljivost općine Štitar kao dijela šire tematske rute uz rijeku Savu. • Projekt dodatno potiče turistički razvoj povezivanjem s planiranim pristaništem i aktivnostima na rijeci, stvarajući uvjete za nove sadržaje i posjetiteljske tokove.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja replike graničarskog čardaka u Štitaru
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja jedinstvene povijesno-turističke zgrade, namjenjene upoznavanju s graničarima Svrha: Ovim projektom obogatili bi općinu i županiju posebnim povijesnim kulturnim centrom u kojem bi se posjetitelji mogli upoznati sa kulturom i povijesti destinacije
6. LOKACIJA PROVEDBE	općina Štitar, k.č.664

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Ovisno o odobrenim sredstvima 2025. planirano - kraj 2026. godine
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Štitar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko- srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko- srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 230.231,25 EUR Iznos vlastitog financiranja: 10 % vrijednosti Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta • Lokacijska dozvola

Prilog 17: PROJEKT: Rekonstrukcija bunara s đermom u naselju Lovas

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt doprinosi razvoju destinacije očuvanjem tradicijskog elementa ruralne baštine kroz rekonstrukciju rijetkog primjera bunara s đermom. • Stvaranje autentičnog kulturno-turističkog sadržaja koji oživljava lokalnu povijest i način života, čime se jača identitet naselja i šire regije kao destinacije koja njeguje baštinu. • Atrakcija može postati dio tematskih ruta ili edukativnih programa, potičući veći interes posjetitelja za lokalnu kulturu.
4. NAZIV PROJEKTA	Rekonstrukcija bunara s đermom u naselju Lovas
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Obnova tradicijskog bunara, s pripadajućim informativnim pločama, uređenim okolišom, rijetki prizori u našoj destinaciji Svrha: Stvaranje točke interesa i interpretacije lokalne tradicije i prošlosti koja pada u zaborav
6. LOKACIJA PROVEDBE	općina Lovas
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Ovisno o odobrenim sredstvima 2025. planirano - kraj 2026. godine

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Lovas
9. PROJEKTNII PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko- srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko- srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Potrebno je definirati Planirani rokovi: Potrebno je definirati sukladno ključnim točkama projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 15.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 10 % vrijednosti Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta je potrebno definirati
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 18: PROJEKT: Interpretacijski centar Lovas (Kapetaničina kuća)

1. SKUPINA PROJEKTA
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt obogaćuje kulturno-turističku ponudu stvaranjem autentičnog sadržaja koji istovremeno interpretira tradiciju i povijest kraja te uključuje memorijalnu komponentu vezanu uz Domovinski rat. • Doprinosi jačanju identiteta destinacije, povećava atraktivnost Lovasa kao kulturne točke interesa i potiče duži boravak posjetitelja kroz edukativne i tematske sadržaje. • Projekt se uklapa u strateško pozicioniranje regije kao destinacije kulturnog i memorijalnog turizma.
4. NAZIV PROJEKTA	Interpretacijski centar Lovas (Kapetaničina kuća)
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Interpretacijski centar predstavlja bogatu kulturnu tradiciju ovog kraja kao i memorijalni dio s obzirom na stradanja u vrijeme Domovinskog rata Svrha: Ponuda dodatnog sadržaja za destinaciju kao i upoznavanje posjetitelja s lokalnom tradicijom, kulturom i običajima, i podsjetnik na Domovinski rat kao bližu prošlost.
6. LOKACIJA PROVEDBE	općina Lovas
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Ovisno o odobrenim sredstvima od 2025. godine pa nadalje

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Lovas
9. PROJEKTNII PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno- tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra "Kapetaničina kuća" Planirani rokovi: Trebaju biti definirani u skladu s ključnim točkama projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 800.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 5 - 10% vrijednosti Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministrastvo regionalnog razvoja i EU fondova
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 19: PROJEKT: Muzej Cvelferije

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt doprinosi razvoju destinacije stvaranjem prepoznatljivog kulturno-turističkog sadržaja koji interpretira baštinu Cvelferije u suvremenom kontekstu. • Muzej postaje središnja točka identiteta regije, potiče očuvanje tradicije kroz arhitektonska i sadržajna rješenja te doprinosi razvoju kulturnog turizma. • Dodatnu vrijednost donosi integracija ekoloških i pametnih rješenja, čime se projekt pozicionira kao primjer suvremenog pristupa očuvanju baštine u skladu s održivim razvojem.
4. NAZIV PROJEKTA	Muzej Cvelferije
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Muzejska bi zgrada svojim primjerom predstavljala uspješno usklađivanje suvremenosti i tradicije prenoseći poruku o baštini kao korijenu na kojem se razvija sadašnjost i promišlja budućnost u skladu s prirodnim okruženjem, a što bi se trebalo vidjeti i u sustavu inteligentnog upravljanja energijom te muzeju pridodaje dodatnu vrijednost temeljenu na ekološkoj održivosti. Kod arhitektonskog rješenja očekuje se kombiniranje suvremenih elemenata s onima koji se odnose na

	tradicijsku ruralnu arhitekturu područja Cvelferije, kao i usklađenost s budućim etno parkom ili gradskim trgom. Posebno je potrebno naglasiti tradicijske elemente, sklad stambenih zgrada i prirodnog okruženja koje se, među ostalim, ogleda i kroz upotrebu materijala. Svrha: Svrha nije još definirana
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Drenovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Drenovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: Nije još definirana Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje: • Građevinsku dozvolu
-----------------------------------	---

Prilog 20: PROJEKT: Matoševa kuća u Tovarniku

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt obnavlja rodnu kuću A. G. Matoša, jednog od najvažnijih hrvatskih književnika, čime se stvara kulturno-turistička atrakcija od nacionalnog značaja. • Obnova kuće doprinosi jačanju kulturnog identiteta Tovarnika, proširuje lokalnu ponudu te privlači posjetitelje zainteresirane za književnost, povijest i baštinu. • Prostor ima potencijal postati mjesto kulturnih događanja, edukacije i interpretacije, čime dodatno oživljava destinaciju i potiče razvoj kulturnog turizma.
4. NAZIV PROJEKTA	Matoševa kuća u Tovarniku

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Obnova rodne kuće A. G. Matoša u Tovarniku Svrha: Kreiranje kulturno- turističke atrakcije
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Tovarnik
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Tovarnik
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost treba biti definirana Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 21: PROJEKT: Svetište Ilača

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Projekt obnovom jednog od najznačajnijih vjerskih lokaliteta u regiji doprinosi razvoju kulturno-vjerskog turizma i pozicioniranju Ilača kao duhovnog i hodočasničkog središta. • Stvaranjem uređenog i sadržajno bogatog prostora, povećava se atraktivnost destinacije, omogućuje organizacija događanja te se jača identitet lokalne zajednice i njezina povezanost s tradicijom. • Projekt ima potencijal za povećanje posjećenosti i proširenje turističke ponude u Tovarniku i okolici.
4. NAZIV PROJEKTA	Svetište Ilača
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Obnova svetišta u Ilači Svrha: Povećanje posjećenosti i proširenje turističke ponude u Tovarniku i okolici, te pozicioniranje kao duhovnog i hodočasničkog središta
6. LOKACIJA PROVEDBE	Ilača

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Tovarnik
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 265.000 EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

B. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

Prilog 22: PROJEKT: Rekonstrukcija i opremanje dvorca Khuen Bellasy u Nuštru

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B:
4. NAZIV PROJEKTA	Rekonstrukcija i opremanje dvorca Khuen Bellasy u Nuštru
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Rekonstrukcija i obnova dvorca te prezentacija kulturne baštine u cilju poboljšanja turističke ponude i porasta dolazaka gostiju Svrha: Turistička i gospodarska revitalizacija područja
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Nuštar

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Nuštar
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: • Veliki Dvorac - 6.827.028,99 EUR • Pomoćne zgrade - 505.000,00 EUR • Paromlin - 2.513.387,41 EUR • Ukupno - 9.845.416,41 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u finalnoj fazi planiranja- postoji razrađen glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt

	• Lokacijska dozvola • Glavni projekt • Građevinska dozvola
--	---

Prilog 23: PROJEKT: Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u općini Andrijaševci

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom cjelokupnim boravkom u destinaciji • Investicijska ulaganja za potrebe gospodarskoga razvitka • Povećanje broja posjetitelja i njihovo duže zadržavanje • Razvoj lokalne ekonomije • Pozitivan odraz za domaće OPG-ove
4. NAZIV PROJEKTA	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u općini Andrijaševci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projekt rekonstrukcije i digitalizacije 4,5 km postojeće nerazvrstane ceste

	Svrha: Olakšava pristup lokalnim resursima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja doprinose turističkoj ponudi općine (kuće za odmor na rijeci Bosut)
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2026.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Rekonstrukcija ceste Planirani rokovi: Trebaju biti usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.920.368,95 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10% Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Lokacijska dozvola • Građevinska dozvola
-----------------------------------	--

Prilog 24: PROJEKT: Poslovna zona Blaca

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Kooperativno djelovanje javnog sektora s privatnim sektorom u proizvodnji javnih proizvoda ili pružanju javnih usluga • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije • Održivi turizam

4. NAZIV PROJEKTA	Poslovna zona Blaca
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja poduzetničke zone Svrha: Izgradnja gospodarske zone na kojoj se nalazi trinaest čestica namijenjenih za gospodarstvo i sedam manjih čestica za poslovno turističku namjenu. U dvije faze je izgrađena komunalna infrastruktura.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi: Trebaju biti definirani prema ključnim točkama ostvarenja projekta

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 2.200.000 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10% Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je finalnoj fazi planiranja- postoji razrađen glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Lokacijska dozvola • Glavni projekt • Građevinska dozvola

C. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja

Prilog 25: PROJEKT: Muzej Vinkovačkih jeseni

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Osigurava kulturni sadržaj tijekom cijele godine, čime doprinosi smanjenju sezonalnosti turizma i većem broju dolazaka u razdobljima izvan glavne sezone. • Također, promiče očuvanje nematerijalne kulturne baštine kroz stalne postavbe i interpretaciju običaja vezanih uz Vinkovačke jeseni. • Stvara prepoznatljiv kulturno-turistički proizvod koji dodatno pozicionira Vinkovce kao središte tradicijske kulture u regiji. • Uključivanjem lokalne zajednice i kreativnog sektora u sadržaje i aktivnosti Muzeja, potiče se i gospodarski razvoj te povećava atraktivnost destinacije za različite ciljne skupine posjetitelja.
4. NAZIV PROJEKTA	Muzej Vinkovačkih jeseni
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izrada projektno-tehničke dokumentacije i realizacija Muzeja Vinkovačkih jeseni. Svrha: Muzej Vinkovačkih jeseni pružit će cjelogodišnji kulturno-turistički sadržaj gostima s temom najpoznatijeg kulturno-turističkog događaja Vukovarsko-srijemske županije.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2026. – 2028.

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Muzeja Vinkovačkih jeseni Planirani rokovi: Trebaju biti usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 20.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20 % Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
12. STATUS PROJEKTA	Projekt se nalazi u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 26: PROJEKT: Interpretacijski centar „Šuma“, Drenovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navești način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture, Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine • Povećanje broja korisnika koju su posjetili interpretacijski centar, broja ostvarenih noćenja i povećanje gastronomske ponude
4. NAZIV PROJEKTA	Interpretacijski centar „Šuma“, Drenovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izgraditi Interpretacijski centar "Šuma" u Drenovcima. Svrha: Izgradnjom Interpretacijskog centra Šuma u Drenovcima, valorizirat će se značenje šume u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti kroz interpretaciju i multimedijalne sadržaje te doprinijeti održivom razvoju

	turizma i osnaživanju odnosa čovjeka i prirode u lokalnoj zajednici i šire.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Drenovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2030.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Općina Drenovci
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno- tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra Šuma Planirani rokovi: Trebaju biti usklađeni s ključnim točaka ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 6.500.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15% Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja - projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u

	pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta
--	---

Prilog 27: PROJEKT: Interpretacijski centar "Dolina mamuta", Mohovo

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unapređenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine • Broj korisnika koju su posjetili interpretacijski centar, broj ostvarenih noćenja i povećanje gastronomske ponude
4. NAZIV PROJEKTA	Interpretacijski centar "Dolina mamuta", Mohovo

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će izgraditi Interpretacijski centar "Dolina mamuta" u Mohovu Svrha: Interpretacijskim centrom "Dolina mamuta" valorizirat će se baštinski kontekst paleontoloških ostataka životinja ledenog doba, izgraditi interpretacijski centar u svrhu održivog razvoja turizma i podrška ugostiteljima i općenito lokalnoj zajednici
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Ilok, naselje Mohovo
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2030.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno- tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra "Dolina mamuta" Planirani rokovi trebaju biti definirani sukladno ključnim točakam ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.500.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15 %

	Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- izrađen je idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta • Idejni projekt

Prilog 28: PROJEKT: Stari mlin u Tordincima

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji

	- Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine
4. NAZIV PROJEKTA	Stari mlin u Tordincima
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja interpretacijskog centra "Stari mlin" Svrha: Interpretacijskim centrom "Stari mlin" u Tordincima valorizirati će se kulturna i prirodna baština Tordinaca, cijele Slavonije i Srijema kao žitnice i održivog odnosa čovjeka i prirode
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Tordinci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Svibanj, 2025. – Prosinac, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: - Izrada projektnog/idejnog rješenja - Izrada projektno tehničke dokumentacije i troškovnika Izgradnja i opremanje - Interpretacijskog centra "Stari mlin" Planirani rokovi bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 3.500.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20 % Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 29: PROJEKT: Kongresni centar ORION

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Povećanje broja ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS

	• Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije • Održivi turizam • Investicije i sponzorstvo • Povećanje vrijednosti nekretnina • Međunarodna suradnja
4. NAZIV PROJEKTA	Kongresni centar ORION
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Kongresna dvorana ORION bit će multifunkcionalna dvorana sa 1200 sjedećih mjesta, opremljena najmodernijom tehnologijom i prilagodljiva za različite kulturne, turističke i gospodarske događaje Svrha: Izgradnja kongresne dvorane "ORION" doprinijet će razvoju Vinkovaca kao gospodarskog, kulturnog i turističkog središta, pružit će podršku gospodarskoj suradnji, ojačat će kulturnu ponudu grada te povećati cjelogodišnju turističku atraktivnost grada putem međunarodnih i regionalnih manifestacija
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA	Grad Vinkovci
<i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	

9. PROJEKTNI PARTNERI	Vukovarska-srijemska županija
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno- tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje kongresne dvorane ORION Planirani rokovi: • Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika u 2025. Godini • Izgradnja i opremanje kongresne dvorane ORION u 2026. – 2028. godini
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15 % Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 30: PROJEKT: Muzej rakije

1. SKUPINA PROJEKTA
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja

2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unapređenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja korisnika koju su posjetili interpretacijski centar, broja ostvarenih noćenja i povećanje gastronomske ponude
4. NAZIV PROJEKTA	Muzej rakije
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izraditi baštinski interpretacijski plan za Muzej rakije Svrha: Baštinskim interpretacijskim planom predložit će se novi, atraktivni baštinsko-turistički sadržaj na prostoru grada Županje, postavljene na načelima suvremenih metoda interpretacije i prezentacije baštine, te rezultira privlačenjem većeg broja posjetitelja uz višestruko zadovoljstvo osnivača samog Centra te lokalnog stanovništva.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Županja
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2025.

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Idejni prijedlog sadržaja Muzeja i Prijedlog unaprjeđenja infrastrukture baštinsko-interpretacijske ponude 2. Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Muzeja rakije Planirani rokovi trebaju biti definirani prema ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.500.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 15 % Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 31: PROJEKT: Muzej vina

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navedi način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja korisnika koju su posjetili interpretacijski centar, broj ostvarenih noćenja i povećanje gastronomske ponude
4. NAZIV PROJEKTA	Muzej vina
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izraditi baštinski interpretacijski plan za Muzej vina Svrha: Baštinskim interpretacijskim planom predložit će se novi, atraktivni baštinsko-turistički sadržaj na prostoru grada Iloka, postavljene na načelima suvremenih metoda interpretacije i prezentacije baštine, te rezultira privlačenjem većeg broja posjetitelja

6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Ilok
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača, 2025. – Prosinac, 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba javne nabave 2. Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra Muzeja vina Planirani rokovi: trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 6.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20 % Ostali izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 32: PROJEKT: Biciklistička infrastruktura u općini Gunja

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Razvoj biciklističke infrastrukture potiče održivi oblik prijevoza i smanjuje ekološki otisak posjetitelja, čime projekt pridonosi održivom razvoju turizma • Biciklizam kao turistički proizvod podupire produženje turističke sezone i decentralizaciju posjećenosti, što doprinosi ravnomjernom razvoju destinacije • Povezivanjem ključnih kulturnih i sakralnih lokaliteta biciklističkom rutom, projekt stvara novi integrirani turistički proizvod koji povećava atraktivnost destinacije. • Omogućava aktivno uključivanje lokalne zajednice u turističku ponudu, čime se dodatno potiče gospodarski razvoj i prepoznatljivost Gunje kao održive i autentične turističke mikro-destinacije
4. NAZIV PROJEKTA	Biciklistička infrastruktura u općini Gunja
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja biciklističkih staza, traka, cesta propisane signalizacije te parkirališta za bicikle

	Svrha: Obogaćivanje turističke ponude, na biciklističkoj ruti će se naći svi značajni lokaliteti- svetište Šumanovci, pa prva džamija i drugi sakralni objekti.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Gunja
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Druga polovica i kraj 2025. - 2027. godina
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Gunja
9. PROJEKTNII PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko-srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: bit će definirane Planirani rokovi: bit će definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.875.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 200.000 EUR Ostali izvori financiranja: Fond za turizam, Ministarstvo za regionalni razvoj i EU fondova
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta bit će definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 33: PROJEKT: Izgradnja makadamske biciklističke staze uz Savu

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Obogaćivanje turističke ponuda • Povezivanje svih sakralnih objekata u jednu rutu • Razvoj lokalne ekonomije duž rute • Razvoj cikloturizma
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja makadamske biciklističke staze uz Savu
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kružne makadamske biciklističke staze uz obalu rijeke Save u Štitaru duljine 12km, otvorena za biciklizam tijekom cijele godine Svrha: Razvoj cikloturizma, razvoj ribolovnog turizma, rekreacija, natjecanja
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Štitar, k.č 2979 i 3350/26
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Ovisno o odobrenim sredstvima 2025. planirano - kraj 2025. godine
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice</i>	Općina Štitar

<i>lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	
9. PROJEKTI PARTNERI	Turistička zajednica Vukovarsko- srijemske županije, Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko- srijemske županije
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: bit će definirane Planirani rokovi: bit će definirani prema ključnim točkama ostvarenja projekta i prema dostupnim sredstvima
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.020.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 5 – 10 % Ostali izvori financiranja: Ostali izvori financiranja još nisu definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 34: PROJEKT: Izgradnja biciklističkih ruta u VSŽ – Općina Stari Jankovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA	C) Izuzetno visoka

<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Biciklizam potiče ekološki prihvatljive oblike kretanja, smanjuje emisije i potiče zdrav način života. • Povezivanje svih pet naselja Općine Stari Jankovci u jedinstvenu turističku cjelinu, povećava pristupačnost lokalnih atrakcija i doprinosi prepoznatljivosti destinacije kroz aktivni i ruralni turizam. • Razvoj dodatne turističke ponude • Jačanje lokalne ekonomije.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih ruta u VSŽ – Općina Stari Jankovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projekt izgradnje biciklističke rute prijavljen na javni poziv „ITU – Izgradnja biciklističke infrastrukture na Urbanom području Vinkovci“, predviđene dužina staze: 11.002,13m, a biciklistička staza je planirana od Orolika do Jankovaca, odnosno povezat će svih 5 naselja Općine Stari Jankovci. Svrha: Razvoj infrastrukture cikloturizma i povezivanje destinacija kroz održivu mobilnost.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Stari Jankovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Stari Jankovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 2.692.533,75 EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 35: PROJEKT: Tematski park Prva hrvatska nogometna lopta

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA	C) Izuzetno visoka

<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Produljenje turističke sezone i smanjenje prostorne koncentracije posjetitelja. • Jačanje identiteta destinacije kroz jedinstveni tematski sadržaj povezan s lokalnom sportskom poviješću • Razvoj malog i srednjeg poduzetništva • Razvoj lokalne ekonomije, otvaranje novih radnih mjesta i osiguravanje dugoročnog pozitivnog učinka na društvenu i gospodarsku održivost regije.
4. NAZIV PROJEKTA	Tematski park Prva hrvatska nogometna lopta
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se uspostaviti Javni tematski park prva hrvatska nogometna lopta Svrha: Razvoj regionalno relevantne turističke destinacije
6. LOKACIJA PROVEDBE	Županja
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Županja

9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 3,9 milijuna EUR Izvor vlastitog financiranja još treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 36: PROJEKT: Muzejska četvrt - 8000 godina povijesti na jednom mjestu

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA	C) Izuzetno visoka
<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Povećanje broja ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko - srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i razvoj lokalne ekonomije • Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Muzejska četvrt - 8000 godina povijesti na jednom mjestu
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projekt se sastoji od tri faze, a započinje s prvom fazom koja će obuhvatiti temeljnu infrastrukturu i izložbene prostore koji će prikazivati povijest grada kroz 8000 godina. Projektom će se u prvoj fazi adaptirati i urediti prostor Muzejske četvrti, prikazat će se temeljne etape povijest Vinkovaca, osigurat će se prostor za vraćanje vinkovačkog srebra, izradit će se interaktivne zone virtualne stvarnosti a sve s ciljem razvoja kulturno povijesnog turizma. Svrha: Razvoj kulturno turističke atrakcije koja će ujediniti povijest, umjetnost i obrazovanje te omogućiti svim posjetiteljima da dožive bogatu povijest Vinkovaca i okolice kroz inovativne i interaktivne sadržaje.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2026. – 2029.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Vukovarsko-srijemska županija
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Izrada projektnog/idejnog rješenja 2. Izrada projektno- tehničke dokumentacije i troškovnika 3. Izgradnja i adaptacija te opremanje Muzejske četvrti Planirani rokovi bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 20 milijuna EUR Izvor vlastitog financiranja: 15 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 37: PROJEKT: Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci)

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Razvoj biciklističke i pješačke infrastrukture potiče korištenje zelenih oblika mobilnosti, smanjuje emisije te doprinosi sigurnosti svih sudionika u prometu • Jačanje atraktivnosti destinacije povezivanjem naselja i prirodnih zona, povećava pristupačnost turističkih sadržaja te doprinosi aktivnom i rekreativnom turizmu, osobito u ruralnim dijelovima Vinkovaca. • Poticanje ravnomjernijeg razvoja destinacije i stvaranja prepoznatljivog identiteta aktivnog, održivog turizma u regiji.
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci)
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kvalitetnih i sigurnih biciklističkih staza te biciklističko/pješačkog mosta Trbušanci što doprinosi izgradnji i podizanju kvalitete cjelokupne biciklističke mreže VSŽ Svrha: Razvoj infrastrukture cikloturizma i održivih oblika mobilnosti

6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1 milijun EUR Izvor vlastitog financiranja bit će definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 38: PROJEKT: Svetište Šumanovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: - Doprinos održivosti kroz uređenje prometne i pješačke infrastrukture koja omogućuje bolji pristup bez povećanja ekološkog opterećenja, uz očuvanje prirodnog okoliša i kulturne baštine. - Razvoj potencijala destinacije za vjerski, kulturni i cikloturizam, čime se proširuje ponuda i povećava atraktivnost šireg područja Drenovaca. - Poboljšanje pristupačnosti, signalizacije i dodatne infrastrukture projekt omogućuje ravnomjerniji razvoj i cjelogodišnji dolazak posjetitelja.
4. NAZIV PROJEKTA	Svetište Šumanovci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Uređenje svetišta Majke Božje u Šumanovcima, uključujući: cestu, pješačku stazu, parkiralište, asfaltiranje dijela ceste prema Gunji, put kroz šumu, križni put i pristupne staze, info-kućica Svrha: Razvoj infrastrukture vjerskog turizma
6. LOKACIJA PROVEDBE	Drenovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Drenovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.725.400 EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja nisu još definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme projekta

Prilog 39: PROJEKT: Rokovačke zidine

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje turističke i kulturne ponude • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i razvoj lokalne ekonomije • Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Rokovačke zidine
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Konzervacija, sanacija i restauracija postojećeg stanja crkve • Rekonstrukcija i interpolacija unutar građevine radi zaštite od atmosferske • Dogradnja interpretacijskog centra povezanog s crkvom natkrivenim hodnikom • Uređenje okoliša: staze, urbana oprema, parkiralište za autobuse i osobna vozila Svrha: Turistički zanimljiv lokalitet obzirom da se radi o ostacima gotičke crkve na mjestu koje je danas poznato

	pod toponimom Rokovačke zidine, rekonstrukcija crkve i stavljanje lokaliteta u kulturno-turističku funkciju
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2026.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Pokretanje postupka javne nabave 2. Rekonstrukcija 3. Digitalizacija Planirani rokovi: trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.199.875 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- izrađen je idejni projekt

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt • Lokacijska dozvola
-----------------------------------	---

Prilog 40: PROJEKT: Izgradnja zgrade društvene namjene - Dom kulture

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Osiguravanje prostora nužnih za realizaciju građanskih inicijativa i organizaciju građanskih okupljanja • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija

	Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja zgrade društvene namjene - Dom kulture
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja prostora koji bi bio centar okupljanja raznih udruga i skupina stanovništva u lokalnoj zajednici (sportske udruge, udruga žena, udruga umirovljenika) Svrha: - Stvaranje prostora za rad udruga i poticanje društvenih i kulturnih aktivnosti - Očuvanje tradicije i lokalnog identiteta kroz promociju običaja, povijesti i folklora - Razvoj gospodarstva, ulaganje u infrastrukturu i poboljšanje kvalitete života - Multifunkcionalni prostor za izložbe, radionice, školske priredbe, skupštine i događaje - Izgradnja i opremanje Doma kulture (387,60 m²) za potrebe građanskih inicijativa i okupljanja
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi nisu još definirani i bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.650.074,68 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo kulture i medija, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u finalnoj fazi planiranja- razrađen je glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt • Lokacijska dozvola • Glavni projekt • Građevinska dozvola

Prilog 41: PROJEKT: Pješačko-biciklistički most

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navedi način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje broja posjetitelja i njihovo duže zadržavanje • Razvoj lokalne ekonomije • Povećanje potražnje za domaće OPG-ove
4. NAZIV PROJEKTA	Pješačko-biciklistički most
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Izgradnja biciklističke staze i mosta za povezivanje naselja i sigurniji pristup školi • Organizacija biciklističkih utrka i postavljanje photo pointa na mostu i uz Bosut • Sadnja autohtonih biljaka uz stazu za podršku lokalnoj fauni i oprašivačima • Postavljanje odmorišta na atraktivnim lokacijama za odmor i uživanje u prirodi • Edukativne ploče o bioraznolikosti, biljkama i ekološkoj vrijednosti Slavonije

	Poticanje biciklizma kao zdravog, sigurnog i održivog načina kretanja Svrha: Biciklističke staza i pješačko-biciklističkog mosta će spajati dva naselja te omogućiti djeci sigurniji pristup Osnovnoj školi, a planirane su biciklističke utrke i photo point na mostu i rijeci Bosut za turiste koji istražuju biciklističke rute u regiji
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2026.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi nisu još definirani i bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.677.099,44 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo graditeljstva, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- postoji izrađen idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt • Lokacijska dozvola

Prilog 42: PROJEKT: Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Porast udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Investicijska ulaganja u kapitalne projekte društvene infrastrukture • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Sportsko-rehabilitacijski i rekreacijski centar Frankopan
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Pored postojeće građevine nogometnog kluba i nogometnog igrališta NK Frankopan, izgradit će se nova Zgrada za edukaciju, sport, rekreaciju, kondicioniranje i rehabilitaciju. Građevina uključuje bazen s pratećim sadržajima u prizemlju, tehničkim postrojenjima u podrumu, 14 soba na prvom katu te s predavaonicom i prostorijama za rehabilitaciju na drugom katu. Svrha: Razvoj sadržaja za zdravstveni turizam i rekreaciju.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2027.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci

9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 4.922.034,55 EUR Izvor vlastitog financiranja: 10 % Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma i sporta, EU fondovi
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u finalnoj fazi planiranja- postoji razrađen glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Idejni projekt • Lokacijska dozvola • Glavni projekt • Građevinska dozvola

Prilog 43: PROJEKT: Stambeno-rekreacijska-turistička zona Blaca

1. SKUPINA PROJEKTA	
C – Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Poticanje demografskog oporavka • Zadržavanje i doseljavanje mladih obrazovanih osoba i mladih obitelji • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Stambeno-rekreacijska-turistička zona Blaca
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja stambenog naselja s dodatnim sadržajima Svrha: Izgradnja stambenog naselja koje uključuje 47 kuća za mlade obitelji s dodatnim turističkim sadržajima i sportskim terenima te padel dvoranom uključujući i čestice predviđene za društvenu namjenu na kojima se planira i izgradnja dječjeg vrtića

6. LOKACIJA PROVEDBE	Općina Andrijaševci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2028.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Općina Andrijaševci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: 1. Provedba postupka javne nabave 2. Odabir izvođača 3. Izgradnja objekta 4. Opremanje objekta 5. Stavljanje u uporabu objekta Planirani rokovi bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 25.000.000 EUR Izvor vlastitog financiranja nije još definiran Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u početnoj fazi planiranja- izrađen je idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u

pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje:

- Lokacijska dozvola
- Idejni projekt
- Građevinska dozvola

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA **PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM**

Naručitelj:

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske
županije

Izvođači:

Tourism Lab d.o.o.
Bluerock International d.o.o.

